

СПРАВКА

за отразяване на получени възражения при съгласуването на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност на интернет страницата на Министерството на финансите и Портала за обществени консултации

Министерство/Идва от	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
<p>АСОЦИАЦИЯ „БЪЛГАРСКА КНИГА“</p>	<p style="text-align: center;">УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,</p> <p>Асоциация „Българска книга“ (АБК) е единствената у нас организация на книгоиздатели, книготърговци и литературни агенти. Тя обединява повече от 130 фирми, които на практика извършват над 90 % от книгоиздаването и книготърговията у нас.</p> <p>Като представителна организация за бранша АБК предлага при подготовката на промените в данъчното законодателство за 2023 г. да бъде запазена намалената ставка от 9% ДДС върху доставката на книги.</p> <p>МОТИВИ:</p> <p>Намалената от 20 % на 9 % ставка за ДДС за книги, учебници и др. би било несправедливо да е валидна само за протиепидемичната и пост-протиепидемичната обстановка.</p> <p>С 20 % ДДС върху книгите България има втората най-висока ставка за ДДС не само в ЕС, но и в цяла Европа (по-висока - 24 %, тя е само в Дания). В останалите страни тя е:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0 % и Албания, Великобритания, Ирландия, Норвегия и Украйна; 2,5 % в Швейцария; 3 % в Люксембург; 4 % в Италия и Испания; 5 % в Кипър, Малта, Полша, Унгария и Хърватия; 5,5 % във Франция; 6 % в Белгия, Нидерландия, Португалия и Швеция; 6,5 % в Гърция; 7 % в Германия; 8 % в Турция; 9 % в Естония, Литва и Румъния; 9,5% в Словения; 	<p>Не се приема</p>	<p>Анализите показват, че въвеждането на намалени ставки, не води автоматично до пониски цени на продаваните стоки и услуги, тъй като не са налице фиксирани цени, а водещ е либерализма при пазарното определяне цената на предлаганите стоки или услуги.</p> <p>Прилаганата дългогодишна данъчна политика в България е за ниски ставки за преките данъци (корпоративни данъци и данъци върху доходите на физическите лица) и за прилагане принципа на неутралност, на ставките за косвените данъци, в т.ч. единна ставка на ДДС. Политиката в областта на ДДС за целия период от неговото въвеждане в България през 1994 г. винаги е била за една единствена стандартна ставка, тъй като ДДС не може да се счита за разходно-ефективен и целенасочен инструмент за провеждане на икономическа политика.</p> <p>Единната ставка за ДДС кореспондира с важни принципи на данъчната политика - отраслова неутралност и равнопоставеност на данъчно задължените лица. Въвеждането на намалена ставка на ДДС не може да се разглежда изолирано и е необходимо същото да се преценява, както в контекста на данъчната политика, така и на другите политики на страната.</p>

	<p>10% в Австрия, Словакия, Сърбия, Финландия и Чехия; 11 % в Исландия.</p> <p>Дори с намалението на ставката от 20 на 9 % България се придвижва от 26-о на 20-23-о място в Европейския съюз.</p> <p>Предложението ни е подкрепено от Асоциацията на индустриалния капитал в България, чийто член сме.</p> <p>Използваме случая да помолим за среща с Вас, за да представим аргументите на бранша за държавна подкрепа на четенето и книгоиздаването -- така, както това е практика във всички страни-членки на ЕС и въобще във всички европейски страни.</p>		
<p>Бисер Тинчев е-мейл: biser@tinchev.net</p>	<p>Коментар: Предложение за изменение и допълнение в проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък добавена стойност Уважаеми дами и господа, В срока за обществено обсъждане на горния проект, правя следните предложения за изменението му: § 31. В чл. 176в, ал. 4 думите „в 7-дневен срок“ се заличават“. § 31а. В чл. 176в, ал. 5 думите „в 7-дневен срок“ се заменят с „в 3-дневен срок“. § 31б. В чл. 176в, се добавя ал. 2а „ Данъчно задължено лице, за което в продължение на три последователни години не са констатирани нарушения на този закон и което няма други непогасени публични вземания, има право да намали ставката на предоставяното по ал. 2, изречение първо обезпечение на 2 (две) на сто от данъчната основа на облагаемите доставки, придобиванията или стойността на получените течни горива, освободени за потребление за предходния данъчен период. Мотиви: В преписка с Министерство на финансите Вх. № 94-00-481 от 2021 г., продължила и през 2022 г., съм развил достатъчно подробни мотиви за моето предложение за отпадане на думите „в 7-дневен срок“ от чл. 176в, ал. 4. Голяма част от тези мотиви сте изложили и във Вашето предложение за промяна, но не разбирам защо е необходим и 3-дневният срок? Всеки срок би довел до математическа неопределеност при анализ на дейността, съответно до липса на житейска логика. Едва ли някой може да отговори при така предложения</p>	<p>Не се приема</p>	<p>С проекта на ЗИДЗДДС е предложена промяна на срока за предоставянето на обезпечение при търговия с течни горива от 7-дневен срок в 3-дневен срок. С предложената промяна ще се даде възможност на лицата да отчитат своевременно промяната на цената на горивата на вътрешният пазар, повлияна от: борсовите котировки на световните борси; пазарните промени в ценовите условия на производители и вносители, водещи до преразпределение на обемите крайни клиенти; последици от аварии и природни бедствия, водещи до временно преразпределяне на клиентите на даден производител/вносител и др. Обръщаме внимание, че измененията в закона на срока за предоставянето на обезпечение при търговия с течни горива от 7-дневен срок в 3-дневен срок е в резултат на поставени проблеми пред Министерство на финансите от г-н Бисер Тинчев.</p>

	<p>срок в който точно момент и с колко трябва да бъде увеличено конкретно обезпечение (справка в горната преписка). По отношение на ал.5, касаеща началният момент на настъпване на обстоятелствата водещи до задължение за внасяне на обезпечение, съм повече от съгласен, че е необходим такъв срок. Там би било без значение според мен дали е 7 или 3-дневен. Т.е. предложеният § 31а може и да отпадне от моето предложение, ако споделите доводите ми. Непонятно за мен, не е обсъдено второто мое предложение по преписка с Министерство на финансите Вх. № 94-00-481, а именно за размера на обезпечението. Както установих, сте изискали данни от НАП, с които да анализирате моето твърдение, но решихте да не споделяте с мен Вашите изводи, а и не сте включили никакви промени в тази посока. След като устно ми бе отказано да получа данните, с които Вие разполагате от НАП, направих запитване по ЗДОИ и получих необходимите за анализа данни. Няма как да знам дали Вие сте работили със същите, но подозирам, че не сте, след като не сте стигнали до изводи за прекомерната тежест на това обезпечение. По-долу представям получените данни и техния анализ на база информацията по решения Р-ЦУ-55/14.04.2022 и Р-ЦУ-67/23.05.2022 на НАП: В таблиците представени по-долу съм направил съпоставка между сумите предоставяни като обезпечение в полза на НАП от дружествата в страната, осъществяващи търговия с горива и сумите ДДС, събрани от НАП от същите тези дружества за последните три години. Данните са представени по месеци и средно годишно: 2019 Месец</p> <p>Обща сума на обезпеченията към последната календарна дата на месеца Общо събрано ДДС от задължените лица по чл. 176в от ЗДДС Преобезпечено ДДС /В пъти повече /</p> <p>Януари 62 948 919,00 4 281 502,82 14,70</p> <p>Февруари 62 840 419,00 2 277 343,24 27,59</p> <p>Март 62 745 419,00 3 227 327,35 19,44</p> <p>Април 62 877 419,00 1 039 904,08 60,46</p> <p>Май 58 831 419,00 4 180 441,75 14,07</p> <p>Юни 58 305 249,00 5 599 069,40 10,41</p> <p>Юли 48 397 049,00 3 364 390,93 14,39</p> <p>Август 64 325 249,00 5 367 863,52 11,98</p> <p>Септември 58 392 369,00 7 231 256,46 8,07</p>		
--	---	--	--

	<p>Октомври 58 388 369,00 3 605 964,16 16,19 Ноември 57 083 369,00 2 975 064,62 19,19 Декември 56 476 969,00 10 746 371,40 5,26 Средно годишно : 59 301 018,17 4 491 374,98 18,48 2020</p> <p>Месец Обща сума на обезпеченията към последната календарна дата на месеца Общо събрано ДДС от задължените лица по чл. 176в от ЗДДС Преобезпечено ДДС /В пъти повече /</p> <p>Януари 56 462 969,00 6 102 982,47 9,25 Февруари 56 059 369,00 8 929 301,08 6,28 Март 55 864 369,00 5 406 773,74 10,33 Април 55 811 569,00 3 440 617,20 16,22 Май 56 016 569,00 2 350 780,52 23,83 Юни 57 814 148,00 12 610 703,76 4,58 Юли 59 303 148,00 2 921 379,75 20,30 Август 59 923 148,00 9 328 736,29 6,42 Септември 56 195 228,00 30 178 149,20 1,86 Октомври 56 130 228,00 1 720 711,37 32,62 Ноември 56 140 228,00 1 968 998,92 28,51 Декември 85 790 228,00 4 938 531,86 17,37 Средно годишно : 59 292 600,08 7 491 472,18 14,80 2021</p> <p>Месец Обща сума на обезпеченията към последната календарна дата на месеца Общо събрано ДДС от задължените лица по чл. 176в от ЗДДС Преобезпечено ДДС /В пъти повече /</p> <p>Януари 85 710 228,00 1 605 594,26 53,38 Февруари 85 710 228,00 790 867,55 108,37 Март 85 859 228,00 1 331 956,75 64,46 Април 85 759 228,00 2 200 609,45 38,97 Май 89 480 139,00 1 604 191,96 55,78 Юни 119 670 139,00 2 039 291,96 58,68 Юли 141 079 139,00 1 433 923,76 98,39 Август 146 960 144,00 1 935 187,08 75,94 Септември 145 526 144,00 1 663 711,76 87,47 Октомври 145 329 144,00 1 408 564,83 103,18 Ноември 146 475 144,00 2 862 261,40 51,17 Декември 145 108 144,00 2 721 362,65 53,32 Средно годишно : 118 555 587,42 1 799 793,62 70,76</p> <p>Видно от резултатите и от отговорите на въпросите в решенията на НАП: - В сумите за реално внесен ДДС е включен и данъка от сделки, не попадащи в приложното поле на чл. 176в от ЗДДС; - Преобезпечаването на реално събраното ДДС е в размер на десетки пъти. Ако се изключат сумите от предходната точка, ще е още повече. С увеличаването на цените растат сумите на обезпеченията и размера на преобезпечаването; - За последните 3 години са регистрирани само 2 случая на необходимост от използване на обезпечение в размер на около 40 хил.лв.</p>		
--	--	--	--

	<p>на фона на стотици милиони гаранции; - Интересна и бъдеща безпокойство е тенденцията на намаляване на броя на икономическите оператори и същевременно увеличаване на общата сума на гаранциите. Едновременно с това се увеличава и процента на преобезпечаване на ДДС. Към 15.06.2022 г. общата сума на обезпеченията е в размер на 218 милн. лева! Двойно повече от 6 месеца по-рано! А икономическите оператори са само 240. След още 3 месеца, към 12.09.2022 г., общата сума на обезпеченията вече е над 284 млн. лева! Икономическите оператори – 233. За сравнение - при въвеждане на тази правна норма бяха внесли обезпечения над 700 дружества. Колко са били преди това работещите на този пазар мога само да гадая. Състоянието на регулацията към момента: - Чл. 176в от ЗДДС регламентира учредяването на гаранции само от дружествата, които не са лицензирани складодържатели по смисъла на ЗАДС; - Реално ДДС, който се внася в бюджета от горива, освободени за потребление в страната, се акумулира в дружествата лицензирани складодържатели по смисъла на ЗАДС. Същите са отговорни за внасянето му в държавния бюджет и съществува механизъм за гарантирането му; - През 2018 година ЕК започва наказателна процедура срещу България. Изпратено е уведомително писмо С (2018) 1352 на ЕК по открита процедура за Нарушение № 2017/4125. Там изрично е записано “Единият от случаите е свързан с факта, че понастоящем малките дружества, търгуващи с горива, са задължени да плащат авансово прекомерно високи суми, за да гарантират, че могат да платят дължимото от тях ДДС. За големите дружества е достатъчно само да внесат гаранция в размер, равен на дължимото по сделките им ДДС. Комисията смята, че националното законодателство не е съвместимо с нормите на ЕС (Директивата за ДДС, Директива 2006/112/ЕО на Съвета) и със свободата на стопанска инициатива (член 16 от Хартата на основните права на ЕС).“ Тогавашните управляващи по проект на Министерство на финансите заличават само долната граница на изискуемата гаранция от 50000 лв. Повече изменения в тази правна норма до момента няма; -</p>		
--	---	--	--

	<p>Предлаганият от мен процент, а именно 2 на сто от данъчната основа на облагаемите доставки, придобиванията или стойността на получените течни горива, освободени за потребление за предходния данъчен период, реално също ще преобезпечи задълженията на задължените лица за ДДС, като няма да създаде рискове за фиска. Още повече, че предложението ми касае само доказано изрядните търговци, които определен период от време са извършвали дейности по този член, без да са констатирани нарушения. Трябва да се отбележи, че това далеч не е единственото обезпечение, което законодателството ни изисква от търговците на горива. Съществува още едно по ЗАРИДСНПП, което по същество би могло да бъде използвано и за нарушения на данъчното законодателство. - Въвеждайки тази промяна в размера на обезпечението, ще се освободи огромен ресурс, който дружествата ще могат да ползват за други цели в дейността си. И никак не е маловажно, че в повечето случаи това са банкови гаранции, които са немалък разход за банкови такси, нотариални такси, ипотечи, блокирани суми за гарантирането им и други подобни. Намаляването им неминуемо би довело до намаляване на цената на горивата със стойността на калкулираните в тях банкови гаранции, което по мои изчисления е поне 0,5 ст. за всеки литър гориво. Месечните количества Вие можете много по-точно от мен да определите чрез системата „Контрол на горивата“ и да изчислите икономическият ефект от предложението ми.</p>		
<p>23.09.2022 13:44:30 От: Нели Цекова Е-мейл: binel1972@gmail.com</p>	<p>Предложение към проект на ЗИДЗДДС от 05.09.2022 г. Уважаеми дами и господа, В посочения срок за обществено обсъждане давам следното предложение: § 31а. В чл. 176в, се създава нова ал.2а: „ДЗЛ по см. на чл.118, ал. 10 от ЗДДС, може да приложи алтернативен метод за определяне размера на обезпечението. Когато лице получи течни горива по чл.176в, ал.1 т.1 и т. 3 от ЗДДС и извърши последващата им доставка на територията на страната в един и същ данъчен период, респ. подаде данни за ЕДП и ЕДД за тях в същия</p>	<p>Не се приема</p>	<p>С проекта на ЗИДЗДДС е предложена промяна на срока за предоставянето на обезпечение при търговия с течни горива от 7-дневен срок в 3-дневен срок. С предложената промяна ще се даде възможност на лицата да отчитат своевременно промяната на цената на горивата на вътрешният пазар, повлияна от: борсовите котировки на световните борси; пазарните промени в ценовите условия на производители и вносители, водещи до преразпределение на обемите крайни</p>

	<p>данъчен период, дължи обезпечение в размер не по-малък от 20% върху разликата между данъчната основа на доставката и данъчната основа на предшествашото я освободено за потребление или закупено на територията на страната течно гориво, предмет на същата доставка.</p> <p>Мотиви за направеното предложение:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Съразмерност между дължимото обезпечение и размера на реалното задължение за внасяне на ДДС, което би възникнало през съответния данъчен период. Нали смисълът на ЗДДС е ДЗЛ да понасят като данъчно бреме именно само данъкът върху добавената от него стойност на продукта. 2. На практика, предложената разпоредба ограничава приложното ѝ поле само за добросъвестни и изрядни ДЗЛ по см. на чл.118, ал.10 от ЗДДС като предлага много по-малка обезпечителна тежест от действащата в момента. 3. Гарантира се максимално ниво на прозрачност по отношение на осъществените доставки (количество, размер, цена, контрагент, дата на данъчното събитие) с възможност за точен и бърз административен контрол чрез базата данни от системата „Контрол на горивата“. 		<p>клиенти; последици от аварии и природни бедствия, водещи до временно преразпределяне на клиентите на даден производител/вносител и др.</p>
<p>СЪЮЗ ЗА СТОПАНСКА ИНИЦИАТИВА</p>	<p>ДО Г-Н ЛАЗАР ЛАЗАРОВ ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ ПО СОЦИАЛНИТЕ ПОЛИТИКИ МИНИСТЪР НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО ДО Г-ЖА РОСИЦА ВЕЛКОВА-ЖЕЛЕВА СЛУЖЕБЕН МИНИСТЪР НА ФИНАСИТЕ С КОПИЕ ДО</p>		

	<p align="center">ДИРЕКЦИЯ „ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА” МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ СТАНОВИЩЕ</p> <p>На Съюз за стопанска инициатива</p> <p>Относно: Проекти за Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане, Закон за изменение и допълнение на Закона за данъците върху доходите на физическите лица, Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност, Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове.</p> <p>УВАЖАЕМИ Г-Н ЛАЗАРОВ, УВАЖАЕМА Г-ЖО ВЕЛКОВА-ЖЕЛЕВА,</p> <p>Съюзът за стопанска инициатива (ССИ), след като се запозна с предложените Проекти за Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане, Закон за изменение и допълнение на Закона за данъците върху доходите на физическите лица, Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност, Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове, изразява следното становище:</p> <p>По отношение на Проекта за Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане оценяваме предприетите мерки за стимулиране на инвестициите в материални и нематериални активи в предприятия, намиращи се в общини с безработица по-висока от средната за страната. Това действително ще спомогне постигането на по-балансирано и по-устойчиво развитие на тези райони, преодоляването на вътрешнорегионалните и междурегионалните неравенства, но изразяваме притеснение относно стесняването на кръга от предприятия и дейности, които могат да се ползват от държавната помощ.</p> <p>Подкрепяме предложените промени в Закон за изменение и допълнение на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.</p> <p>Що се отнася до Проекта за Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената</p>		
--	---	--	--

	<p>стойност при сравнение между предложените допълнения на чл. 78 и чл. 115 прави впечатление, че получателя на облагаемата доставка е задължен да извърши корекция на ползвания данъчен кредит при пълно или частично неплащане по доставката, ако вземането му е окончателно несъбираемо или са налице доказателства за вероятната му несъбираемост, а в същото време за доставчика при тази ситуация възниква правото на корекция на данъчната основа. В този ред на мисли, ако получателя направи корекция, а доставчика - не, това обезсмисля нормативната уредба за дължимостта на ДДС при неплащане между регистрирани лица. Затова смятаме за необходимо въвеждането на задължение за доставчика да коригира своята данъчна основа при положение, че получателя е коригирал данъчния си кредит. Притеснения будят и хипотезите за окончателна несъбираемост по предложената ал.10 на чл. 115. Противопоставяме се на изключването от възможността за корекция на данъчната основа при неплащане когато дружеството е обявено в несъстоятелност - чл. 115, ал.10, т.2, без да бъде посочен друг ред, по който да се възстанови несъбрания ДДС, тъй като това създава празнота в правната уредба.</p> <p>Приемаме предложените промени в Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове.</p> <p>В заключение Съюз за стопанска инициатива изразява своята готовност за понататъшните коментари и дискусии, които ще продължат след конституирането на новото Народно събрание, за да бъде осъществен ефикасна законодателна инициатива.</p>	<p>Приема се</p> <p>Приема се</p>	
<p>БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА (05.09.2022 г.)</p>	<p>Становище от БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА <i>Относно:</i> Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност, публикуван на интернет страницата на Министерство на финансите на 05.09.2022 г.</p>		

	<p>УВАЖАЕМА Г-ЖО МИНИСТЪР, Българската търговско - промишлена палата (БТПП) изразява следното становище относно проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност (ЗИД ЗДДС), публикуван на страницата на Министерство на финансите на 5 септември 2022 г., в частта им относно корекцията на данъчната основа при пълно или частично неплащане:</p> <p>Обръщаме внимание, че не претендираме за изчерпателност на коментарите ни, предвид сложността на материята и многобройните възможни практически усложнения за прилагането на предложените правила.</p> <p>I. Относно предложеното допълнение на чл. 78, ал. 2</p> <p>регистрираното лице е длъжно да коригира размера на ползвания данъчен кредит при пълно или частично неплащане по доставката, ако вземането му е окончателно несъбираемо или са налице доказателства за вероятната му несъбираемост." <i>Изказваме следните няколко коментара:</i></p> <p>1. От заглавието на чл. 78 от ЗДДС („Корекции на ползван данъчен кредит“) и съдържанието му е видно, че адресат на задълженията по него е получателят по облагаема доставка, който е приспаднал данъчен кредит по нея в предходен данъчен период. Вероятно идеята е корекцията на ползвания данъчен кредит от получателя да се направи паралелно е корекцията на данъчната основа от доставчика съгласно предложените допълнения на чл. 115 от ЗДДС, за да не се ошети бюджета.</p> <p>В тази връзка, въвеждането като условие за корекцията на ползвания данъчен кредит на несъбираемост на вземането на получателя („...вземането му...“) създава логическо противоречие с останалата част на текста. Предлагаме да обмислите промяната на проекта в тази част и ако идеята е била съгласно изложеното в предходния параграф, да замените „вземането му“ със „съответното вземане на доставчика от получателя“, както и да се направи съответна препратка към условията за корекция на</p>	<p>Приема се</p>	
--	---	------------------	--

	<p>данъчната основа по чл. 115 от ЗДДС, за да има синхронизирана уредба на корекциите от доставчика и получателя и да се гарантира спазване на принципа на неутралност на ДДС и да се намали риска от двойно данъчно облагане или необлагане с ДДС на доставката.</p> <p>2. Прави впечатление, че при получателя се въвежда задължение за извършване на корекция на ползвания данъчен кредит, а за доставчика възниква право на корекция на данъчната основа - предложеното допълнение на чл. 115, ал. 8 от проекта започва с изречение „Доставчикът може да коригира данъчната основа и начисления данък...“. По този начин е възможно да се стигне до ситуация, в която получателят е направил корекция на ползвания данъчен кредит, тъй като е бил задължен (предложеното допълнение на чл. 78, ал. 2 от ЗДДС започва с изречение „Регистрираното лице е длъжно да коригира размера на ползвания данъчен кредит...“), а доставчикът да избере да не упражни правото си на корекция по предложението чл. 115, ал. 8 от ЗДДС. По този начин би се стигнало до нарушение на принципа на неутралност на ДДС и по същество обезсмислило цялостната уредба на дължимостта на ДДС при неплащане между две регистрирани лица.</p> <p>За сравнение, предложената нова ал. 9 на чл. 126 от ЗДДС предвижда подобен механизъм на корекция при получателя в частния случай, когато той вече е deregистриран по ЗДДС, вкл. в случаите на неплащане, видно от изр. 1, в което изрично е посочена и хипотезата на несъбираемост. Тъй като лицето вече не е част от системата за деклариране и облагане с ДДС, е предвидена намеса на приходната администрация, която след преценка разрешава или отказва включване на издаденото кредитно известие в дневника за покупки и справка-декларация. Следователно, в тази частна хипотеза - на вече deregистриран получател по доставка, по която има неплащане - законопроектът предвижда изрично връзка на задължението за промяна на резултата на получателя с огледална корекция при доставчика. Това изглежда като непоследователен подход, който може да доведе до спорове по прилагането му на практика.</p>	<p>Приема се</p>	
--	--	------------------	--

	<p>От общото правило на чл. 78, ал. 3 от ЗДДС е възможно по тълкувателен път да се извлече изводът, че все пак получателят е длъжен да коригира ползвания данъчен кредит едва след издаване на кредитно известие от доставчика. В тази връзка, за предотвратяване на възможни спорове по тълкуването и прилагането на коментираните правила, предлагаме да обмислите следните допълнения на уредбата:</p> <p>Въвеждане на задължението за корекция по предложеното изр. 2 на чл. 78, ал. 2 от ЗДДС при изричното условие, че доставчикът вече е коригирал (намалил) данъчната основа и е уведомил получателя;</p> <p>Въвеждане на задължение и за доставчика да коригира данъчната основа при неплащане, каквото задължение (а не само право) има и в останалите хипотези на изменение на данъчната основа съгласно чл. 115, ал. 1-3 от ЗДДС.</p> <p>3. Не е предвидена специална разпоредба за срока, в който следва да се извърши корекцията на ползвания данъчен кредит при неплащане. Поради това, би се приложило съществуващото правило на чл. 78, ал. 3 от ЗДДС, който предвижда корекцията да се направи в периода на възникване на обстоятелствата по ал. 2 на чл. 78 от ЗДДС.</p> <p>В общия случай, неспазването на този срок и извършването на корекция в последващ период би могло да има за последица начисляването на лихви за забава за получателя, направил корекцията със закъснение, ако това е довело до внасяне на по-малък по размер ДДС. Следователно, получателят има интерес да се въведе ясно правило в какъв срок следва да се направи корекция на ползвания от него данъчен кредит при неплащане.</p> <p>Обвързването на този срок с обстоятелството на неплащане без препратка към условията по чл. 115, ал. 8-12 от ЗДДС, би могло да създаде спорове с органите по приходите, например при извършена данъчна ревизия първо на получателя без извършена ревизия и на доставчика, относно това в кой данъчен период е настъпила несъбираемостта. В тази връзка,</p>		
--	--	--	--

	<p>предлагаме да се въведе изрично правило, че в случаите по чл. 78, ал. 2, изр. 2 (ново), срокът за корекция от получателя тече от момента на получаване на данъчния документ (в общия случай, кредитното известие) от доставчика, и получателят следва да извърши корекцията в данъчния период на получаване на документа.</p> <p>II. Относно предложените допълнения на чл. 115 от Проекта на ЗДДС:</p> <p>Това е ключовият текст от пакета промени относно корекцията на данъчната основа при пълно или частично неплащане, който е предвидено да се прилага и по отношение на неприключилите административни и съдебни производства, съгласно § 35, ал. 2 от ПЗР на ЗИД ЗДДС.</p> <p>1. На първо място, проектът предвижда право, а не задължение за доставчика за корекция на данъчната основа. Това поражда рискове от възможно нарушаване на принципа на неутралност на ДДС, както и от възможно двойно данъчно облагане, съгласно изложеното в т. 1.2 по-горе. В тази връзка, предлагаме в новата ал. 8 на чл. 115 от проекта на ЗИДЗДДС думата „може“ да се замени „е длъжен“.</p> <p>Допълнителен аргумент в тази посока е и съображението, че ако има законово задължение за корекция на данъчната основа при неплащане, при данъчна ревизия на доставчика органите по приходите биха имали задължението служебно да приложат чл. 115, ал. 8 от ЗДДС при пропуск от страна на лицето, на основание принципите на законност и служебно начало, регламентирани съответно в чл. 2 и чл. 5 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК). Това би създавало допълнителни гаранции за изпълнение на целта на закона, спазване на принципа на неутралност на ДДС и намаляване до минимум на риска от двойно данъчно облагане и неоснователно обогатяване на държавата.</p> <p>2. Корекцията е предвидена като възможност само „по извършена доставка на стоки или услуги на територията на страната“. В ЗДДС липсва определение на това какво означава доставките да са на</p>	<p>Приема се</p>	
--	---	------------------	--

	<p>територията на страната; вместо това, ЗДДС борави с понятието доставки с място на изпълнение на територията на страната.</p> <p>Липсата на уточнение относно значението на този израз (доставка на територията на страната) също би могло да доведе до спорове с НАП по практическото му прилагане, вкл. по заварени случаи съгласно вече цитираната препратка в ПЗР. Например, възможно е стеснително тълкуване, че това включва само доставки, физически извършени изцяло на българска територия, или само между две регистрирани по този закон лица. Подобни ограничения не биха намерили опора нито в ДДС директивата (§90 от Директива 2006/112/ЕС), нито в практиката на Съда на ЕС и биха ограничило неоправдано приложното поле на корекцията при неплащане, поради което предлагаме изразът „ по извършена доставка на стоки или услуги на територията на страната“ или поне уточнението „на територията на страната“ да отпадне, като излишни и възможни източници на стеснително тълкуване.</p> <p>3. Чисто редакционно, предлагаме думата „коригира“ в новата ал. 8 на чл. 115 да се замени с „намали“. Това се подразбира при систематично тълкуване съвместно с новата ал. 9, предвиждаща издаване на кредитно известие, все пак считаме, че така биха се избегнали всякакви съмнения относно действителната воля на законодателя.</p> <p>4. Имаме възражения и относно предложените хипотези на окончателна несъбираемост по предложената нова ал. 10 на чл. 115, както следва:</p> <p>4.1. Точка 1 на предложената нова ал. 10 предвижда като условие наред с изтеклата погасителна давност и наличието на доказателства за неуспешно проведено изпълнително производство. Считаме, че това условие е твърде общо формулирано и може да бъде обременително за бизнеса, поради което е и потенциално нарушаващо принципите на пропорционалност и ефективност на ДДС.</p> <p>На практика, това условие означава, че не е достатъчно изтичането на погасителната давност, а за да коригира данъчната си основа, доставчикът следва</p>	<p>Приема се</p> <p>Приема се</p>	
--	---	-----------------------------------	--

	<p>непременно да е опитал и събиране по принудителен път. В случаите на по-малки по размер суми, извършването на допълнителни разходи по и отделянето на време за ангажиране с действия по принудителното събиране може да е икономически неоправдано за доставчика. Поради това, предлагаме изразът „и са налице доказателства за неуспешно проведено изпълнително производство“ да отпадне от редакцията на т. 1 на новата ал. 10 на чл. 115 от проекта, или да се предвиди да бъде приложимо само за суми в по-голям размер, напр. за вземания над 100,000 лв. или над 200,000 лв. за конкретна доставка. Подобен подход би бил и в съответствие с практиката на Съда на ЕС, който в решението си по дело С-337/13 е постановил, че условията за корекция не трябва да надхвърлят необходимото за доказване на несъбираемостта.</p> <p>4.2 Притеснения буди изключването от режима на корекции на данъчната основа при неплащане на случаите, в които получателят е обявен в несъстоятелност - предложената нова ал. 12 на чл. 115 посочва, че не се извършва корекция по ал. 8 в случаите по ал. 10, т. 2 и т. 3 от чл. 115 от ЗДДС. Като т.2 от предложената ал. 10 на чл. 115 визира дружествата, обявени в несъстоятелност.</p> <p>Обявяването на едно дружество в несъстоятелност не означава автоматично, че дружеството представа да съществува в правния мир. В общия случай, обявеното в несъстоятелност дружество се заличава с решение на съда в хипотезата на чл. 735, ал. 3 от Търговския закон, т.е. чак след като е извършено осребряване на имуществото на дружеството, масата на несъстоятелността е изчерпана, и то без да са удовлетворени всички кредитори на дружеството. Принципно, при длъжник-получател в такова положение е възможно да се приложи същия ред, както за deregистрирано по ЗДДС дружество (<i>При обявяване в несъстоятелност, дружеството се прекратява - чл. 154, ал. 1, т. 4 от ТЗ; чл. 252, ал. 1, т. 3 от ТЗ; чл. 711, ал. 1, т. 1 от ТЗ, което е основание за задължителна deregистрация по ЗДДС съгласно чл. 107, ал. 1, т. 4 от ЗДДС.</i>), предвиден в предложената</p>	<p>Приема се</p> <p>Приема се</p>	
--	---	-----------------------------------	--

	<p>принудителното изпълнение.</p> <p>Считаме, че този допълнителен критерий е твърде общо формулиран и на практика ще направи почти невъзможно доказването на вероятна несъбираемост и съответно, ще направи ал. 11 на практика неприложима. Първо, доказването на отрицателен факт е много трудно и би изисквало доста усилия на практика, което според нас почти винаги ще надхвърля необходимото за доказване на несъбираемостта. Освен това, категоричния изказ на законопроекта в тази част оставя впечатлението, че е без значение дали активите са ликвидни или достатъчни като стойност - възможно е тълкуването, че щом получателят длъжник има активи дори на минимална стойност, без значение какво е качеството на тези активи или дали има други привилегирани кредитори, значи вземането не е несъбираемо.</p> <p>В тази връзка, предлагаме въпросното изречение първо на ал. 11 на чл. 115 да бъде допълнено, с цел по-лесното му практическо приложение, напр. в следния смисъл:</p> <p>„Несъбираемостта на вземането се счита за вероятна, когато вземането не е било изпълнено или погасено по друг начин в продължение на 730 дни от датата на изтичането на срока за неговото изпълнение, определен в договора или фактурата, и са налице доказателства, че длъжникът не разполага с достатъчно активи, срещу които да бъде насочено и ефективно извършено принудителното изпълнение.“</p> <p>б. Както посочихме по-горе, в ЗИД ЗДДС липсва уредба на изключенията по предложената ал. 12 на чл. 115 от ЗДДС. С други думи, законопроектът не предвижда изрична уредба как ще се прилага §90, ал. 1 от ДДС директивата и съответно, как ще се извършва намаляването на данъчната основа при заличен след ликвидация или при обявен в несъстоятелност получател по доставката. По същество, това са две хипотези на окончателна несъбираемост на вземането, както гласи предложената ал. 10 на чл. 115. При окончателна несъбираемост на вземането държавите-членки не могат да изключат</p>	<p>Приема се</p>	
--	---	------------------	--

	<p>намаление на данъчната основа за облагане с ЗДДС, съгласно практиката на Съда на ЕС.</p> <p>Считаме това за съществена празнота в предложената уредба, и предвид риска от възможно рестриктивно тълкуване, при което изцяло да се изключи възможността за намаление на данъчната основа при тези две ситуации, предлагаме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - предложената ал. 12 на чл. 115 в проекта да отпадне и съответно, да се прилага ал. 8 на същия член, т.е., да се издават кредитни известия от доставчика и в тези хипотези, или - ЗИД ЗДДС да бъде допълнен с изрична уредба как в тези случаи ще бъде осигурено прилагането на §90, ал. 1 от ДДС директивата, напр. с подаване на искане за възстановяване на ДДС, включен в несъбираемото вземане по реда на чл. 129, ал. 1 от ДОПК, предвид на това, че се касае за несъществуващи вече дължници, които не могат да направят обратна корекция (намаление на ползания данъчен кредит) в дневника на покупките си и справката-декларация по ЗДДС. <p>III. Обръщаме внимание, че предложените промени предвиждат ред за корекция на ползания данъчен кредит от получателя, deregистриран впоследствие (новата ал. 9 на чл. 126), но не предвиждат ред за такава корекция в случаите, когато доставчикът е deregистриран след издаване на фактурата за несъбираемото вземане.</p> <p>Предлагаме новите ал. 8-12 на чл. 115 и/или съответно, ал. 9 на чл. 126 да бъдат съответно допълнена, за да дават възможност за извършване на корекция и в случай, че доставчикът е вече deregистриран към момента на настъпване на несъбираемостта съгласно чл. 115 от ЗДДС.</p> <p>IV. В §35, ал. 2 от ПЗР на ЗИД ЗДДС е предвидено новите ал. 8-12 на чл. 115 да се прилагат и за неприключилите към датата на влизане в сила на този закон административни и съдебни производства.</p> <p>На практика, това означава прилагане с обратна</p>	<p>Приема се</p> <p>Приема се</p> <p>Приема се</p>	
--	--	--	--

	<p>сила на материалноправни по същността си разпоредби (каквито са по същността си разпоредбите, касаещи определяне на данъчната основа за облагане с ДДС) към съществуващи спорове. Действително, §90 от ДДС директивата е приложим спрямо България от присъединяването на страната към ЕС от 2007 г. Обаче тази разпоредба от директивата не съдържа подобни ограничения, а единствено правило за корекция на данъчната основа при неплащане и свързана с това възможност за определена дерогация от държавите-членки, без обаче в Директивата да се регламентират предложените в коментирания ЗИД ЗДДС ограничения, коментирани в т. П.4 по-горе. Тоест, тази предложената конкретна уредба и коментираните изключения съгласно предложени чл. 115, ал. 12 и ал. 10, т. 1 и 2, както и прилагането им към заварени спорове, е инициатива и проект, изработен от българската държава, а не произтичащ като пряко задължение от директивата. При това положение, българският законодател следва да се съобрази с основни принципи като правна сигурност, легитимни правни очаквания и други основополагащи принципи, признати от практиката на Съда на ЕС, ВАС и Конституционния съд на Република България.</p> <p>Поради това, считаме, че придаването на обратна сила на материалноправни данъчни разпоредби, създаващи потенциални задължения или по-точно потенциално лишавачи данъкоплатците от права, и то по висящи спорове с държавата, е неприемливо за бизнеса, тъй като би предрешило до голяма степен решаването на тези спорове в полза на държавата. В контекста на коментирания ЗИД ЗДДС, това съображение би важало най-вече в случаите, в които получателят е бил обявен в несъстоятелност - често срещата в практиката ситуация при несъбираемост на вземането. Изключването на случаите на обявена несъстоятелност (без заличаване) от възможността за корекции би могло да бъде стеснително тълкувано по множеството висящи в момента спорове, по които несъбираемостта вземане е от дружество, обявено в несъстоятелност, и в резултат</p>		
--	--	--	--

	<p>тези спорове да бъдат решени в полза на държавата на формално основание, без да се анализира цялостния дух на закона, директивата и принципите на облагане с ДДС.</p> <p>В тази връзка, предлагаме прилагането на новите ал. 8-12 на чл. 115 от ЗДДС да бъде внимателно обмислено и да му се придава обратна сила само ако гарантира възможността за доставчика да защити ефективно своя интерес и да се осигури спазването на принципа на неутралност на ДДС и избягване на двойното данъчно облагане с този данък на сделките, сключени от българския бизнес, като §35, ал. 2 от ПЗР на ЗИД ЗДДС следва да бъде съответно променен, за да се осигурят тези гаранции и спазването на принципите на облагане с ДДС.</p> <p>Надяваме се изложеното от нас да бъде съобразено при формулиране на разпоредбите на законопроекта като напомняме, че тези важни за бизнеса законови промени е необходимо да са в унисон с принципните постановки на ДОПК и ДДС директивата, както и с наличната практика на СЕС. Изключително важно е, при всеки опит да се правят промени в режима на ДДС, да се направят прецизни анализи, как точно ще бъдат прилагани измененията на закона, за да се избегнат евентуалните негативни последици за предприятията и икономиката.</p>		
<p>БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА (03.10.2022)</p>	<p>УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЛАЗАРОВ, УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ВЕЛКОВА-ЖЕЛЕВА,</p> <p>Във връзка с представения Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност и проведено на 28.09.2022 г. заседание на Комисията по бюджетна политика към НСТС, Българската стопанска камара (БСК) изразява следното становище:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. БСК подкрепя предложените изменения, свързани с въвеждане на разпоредби на европейското законодателство и отстраняване на несъответствия между българското и европейското законодателство. 2. Подкрепяме инициативата за въвеждане на 		

	<p>промени в ЗДДС, свързани с привеждане на ДДС законодателството, в съответствие с решения на СЕС, и по-конкретно - разпоредби, които дават възможност да се намали данъчната основа на доставката в случай на пълно или частично неплащане, ако вземането по доставката е окончателно несъбираемо или са налице доказателства за вероятната му несъбираемост. Създаването на правна регламентация в ЗДДС на предвидената възможност в разпоредбата на чл. 90, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО, е предпоставка за разрешаване на редица проблемни казуси на българския бизнес по отношение на корекция на авансово внесен в бюджета ДДС за доставки, по които не е получено пълно или частично плащане от търговеца.</p> <p>В същото време, възприетият подход и наложените ограничения в текстовете на чл. 115, ал. 8-12 практически възпрепятстват прилагането на нормата и свеждат до неприемлив минимум случаите, в които българските търговци ще разполагат с възможността да коригират внесения от тях данък. Смесът на чл. 90, §1 от Директивата и на признатите с нея права е, че държавите-членки намаляват данъчната основа и размера на дължимия ДДС винаги, когато след сключването на сделка данъчнозадълженото лице не е получило отчасти или изцяло насрещната престация. Разпоредбата е израз на основния принцип на Директивата, че данъчната основа се състои от действително получената насрещна престация /чл.73/, от което следва, че данъчната администрация не може да събира ДДС в размер, надвишаващ получения от данъчно задълженото лице.</p> <p>Със законопроекта се въвеждат две основни хипотези - на окончателна и пълна несъбираемост на вземането, при които предприятието може да извърши корекция на данъчната основа и начисления и внесен ДДС.</p> <p>Съгласно предложени текст на чл. 115, ал. 10, вземането се счита за окончателно</p>		
--	---	--	--

	<p>несъбираемо, когато;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>е погасено по давност и са налице доказателства за неуспешно проведено изпълнително производство;</i> 2. <i>Длъжникът е обявен в несъстоятелност;</i> 3. <i>длъжникът е заличен след приключило производство по ликвидация.</i> <p>В ал. 8 и ал. 12 е посочено, че в случаите по т. 2 и т. 3 не се издава кредитно известие и доставчикът няма право да коригира данъчната основа и начисления данък. Това са най-честите случаи в практиката на несъбираемост на вземанията. Изискването за кумулативно изпълнение на изискванията в т. 1 създава неприложима в практиката разпоредбата. Не е изяснено към кой момент изпълнителното производство се приема за неуспешно.</p> <p>Изразявайки разбиране към необходимостта да се предпази фискът от възможни данъчни злоупотреби, отбелязваме, че посочените в законопроекта ограничения не защитават интересите на коректния бизнес, прехвърлят риска изцяло върху доставчика и предполагат скъпи и продължителни във времето съдебни процедури, които са непосилни за българските малки и средни предприятия.</p> <p>Втората хипотеза (чл. 115, ал. 11) - вероятна несъбираемост на вземането, се приема, че е налице, когато <i>вземането не е било изпълнено или погасено по друг начин в продължение на 730 дни от датата на изтичането на срока за неговото изпълнение, определен в договора или фактурата, и са налице доказателства, че длъжникът не разполага с активи, срещу които да бъде насочено принудителното изпълнение.</i> В този случай отново е предвидено кумулативно изпълнение на две условия, като изискването длъжникът да не разполага с активи предполага доказване на отрицателен факт, което е трудно осъществимо в практиката, а доказателствената тежест отново</p>	<p>Приема се</p>	
--	--	------------------	--

	<p>е върху търговеца. В проекта на текст не се предвиждат изисквания за размер на активите, качество, ликвидност и др. От това следва, че дори и притежаваните от длъжника минимални по стойност активи ще възпрепятстват правото на доставчика да приложи хипотезата за вероятна несъбираемост.</p> <p>Във връзка с гореизложеното, настояваме за сформирание на експертна работна група към Министерство на финансите, с участието на заинтересованите страни, което да прецизира предложените разпоредби.</p> <p>3. Съзнавайки правомощията на служебното правителство и въпреки невъзможността за провеждане на политики през данъчните закони, призоваваме за удължаване на сроковете, предвидени в §15д от ПЗР на ЗДДС, по отношение на доставки на храни, подходящи за бебета или за малки деца; и доставки на бебешки пелени и подобни бебешки хигиенни артикули. БСК многократно призовава намалената ставка за посочените стоки да остане безсрочна, доколкото тя е пряко обвързана със специалния режим на облагане с ДДС на многоцелевите ваучери, които работодателите предоставят на своите работници и служители.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Запазването на единната стандартна ставка на ДДС е гаранция за постигане на неутралност и избягване на икономически изкривявания, свързани с прилагането на намалени ДДС ставки за определени отрасли или категории стоки и услуги. Също така, намаляването на бюджетните постъпления, в резултат на прилагането на по-ниска ставка на ДДС, трябва да бъде компенсирано с отмяна на намалените ставки и освобождаванията с право на приспадане на предходния етап, включително намалените ставки, свързани с борбата с последиците от Covid-19 или с увеличаване дела на приходите от преки данъци в държавния бюджет.</p> <p>Не се предвижда удължаване срока на действие на мерките срещу COVID-19 предвид информацията на ЕК относно цялостно подобряване на здравната криза в Европа, като броят на заразените с Covid-19 е под контрол, процентът на ваксинираните - относително висок и в тази връзка отпадане на здравните ковид мерки.</p>
--	--	---------------------	---

<p>БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА (04.10.2022)</p>	<p>ОТНОСНО: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност - изменения в чл. 78, чл. 115 и чл. 126 (вариант от 03.10.2022 г.)</p> <p>Във връзка с представения изменен проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност от 03.10.2022 г., Българската стопанска камара (БСК) изразява следното становище върху предложените изменения и допълнения в чл. 78, чл. 115 и чл. 126:</p> <p>1. Изменения и допълнения в чл. 78, ал. 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обща бележка за всички хипотези на "частично неплащане". Предлагаме да се предвиди текст, уреждащ хипотезата на частично неплащане. Въпросът е породен от неяснотата относно сумата, която заплаща длъжникът при частично изпълнение - основата, данъка или на части и от двете. Според нас, следва да се предвиди текст, който да урежда тази хипотеза, като считаме за най-правилно да се предвиди, че в случай на частично неплащане, платената част включва пропорционално данъчна основа и данък. • В чл. 115, ал. 10 има хипотези, в които доставчикът не прави корекция. Остава неизяснена хипотезата дали, когато доставчикът няма право на корекция, получателят ще е длъжен да коригира ползвания данъчен кредит. <p>2. Изменения и допълнения в чл. 115:</p> <ul style="list-style-type: none"> • В ал. 9 е посочено, че корекция се извършва, с изключение на случаите на ал. 10, т. 7 и т. 8. В нормата на ал. 10 липсват т.т. 7 и 8. Ако се имат предвид т. 5 и 6, считаме че няма основания да не се допуска корекция в хипотези, в които задължението ще остане изцяло несъбрано (т. 6) или частично несъбрано (т. 5). Текстът "с изключение на т. 7 и 8 и ал. 11", е възможно да доведе до извод, че и в хипотезата на ал. 11 не се прави корекция. Предлагаме разпоредбата да се прецизира. Изискването "при условие, че доставчикът е уведомил писмено получателя за издаване на кредитното известие и разполага с писмено 	<p>Приема се</p>	
---	---	------------------	--

	<p>потвърждение от получателя за извършеното уведомяване", е възможно да се окаже практически невъзможно за изпълнение. В хипотеза на неизряден длъжник често е трудно или дори невъзможно кредиторът (доставчик) да връчи на длъжника (получател) каквото и да е съобщение, както и да получи потвърждение от него.</p> <p>В ал. 10, т. 1 - „вземането се погаси по давност“, следва да се прецизира допълнително. Не става ясно дали се има предвид изтичане на срока на давността, или следва да е налице и възражение за изтекла давност. Практически затруднения ще предизвика и проследяването на спиране и прекъсване на давността. Считаме за удачно да се използва техниката от чл. 37 (и чл. 46) от ЗКПО, като изрично се предвиди изтичане на 3/5 години от изискуемостта на вземането.</p> <ul style="list-style-type: none"> • В ал. 11, условието длъжникът да "не разполага с достатъчно активи, срещу които да бъде насочено принудителното изпълнение" може да се окаже практически неизпълнимо. В обичайната практика доставчикът може да не разполага, съответно да няма как да получи, подобна информация. В тези случаи доставчикът няма да има сигурност в правото си да коригира начисления данък. <p>Забраната за корекция в хипотеза, в която "вземането е прехвърлено възмездно преди датата на издаване на кредитното известие", може да доведе до несправедливи последствия. Това правило следва да се прилага единствено при цесия по номинал. В останалите случаи, когато доставчикът продава своето вземане със сконто, този доставчик на практика е в хипотеза на частично изпълнение. Считаме, че такъв доставчик следва да бъде третиран при равни условия като останалите лица с частично неплатено вземане и да има право на корекция до определения размер.</p> <p>На практика е невъзможно доставчикът да формира знание по въпроса дали има "промяна в стойността на активите на получателя по доставката между датата на извършване на доставката и изтичането на 730-дневния срок от датата, на която</p>	<p>Не се приема</p> <p>Приема се</p>	<p>Относно предложението за опростяване на правилата съгласно разпоредбите на член 90, параграф 1 и член 273 от Директивата за ДДС не уточняват нито условията, нито задълженията, които държавите членки могат да предвидят и налага изводът, че тези разпоредби предоставят на същите свобода на преценка, по-специално относно формалностите, които трябва да изпълнят данъчнозадължените лица пред данъчните органи на посочените държави, за да намалят данъчната основа (решение от 15 май 2014 г., <i>Almos Agrárkülkereskedelmi</i>, C-337/13, EU:C:2014:328, т. 37). Не се приема в обхвата на несъбираемите вземани да попадат и вземания които са цедирани, доколкото</p>
--	---	--------------------------------------	--

	<p>плащането по същата става изискуемо." Липсата на достъпна информация по този въпрос предполага невъзможност за упражняване на правото на корекция.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Текстът на ал. 12, т. 1 следва да се прецизира спрямо окончателния текст на ал. 9. 		<p>цесията представлява договорно споразумение, по силата на което едно лице прехвърля на друго лице свое вземане или друго свое право и може да бъде сключена при различни правни основания и условия например: продажба на вземането над или под вземането, замяна с друго, дарение, даване вместо изпълнение и т.н. Относно посоченото, че „Обстоятелството дали вземанията са цедирани или не, няма отношение към дължимостта на ДДС за възстановяване. Налице са законови механизми, които защитават интересите на фиска, че в случай на евентуално плащане ДДС ще бъде внесен отново в бюджета“, цесията представлява едно такова евентуално плащане. С изключването от обхвата на несъбираемите вземани на вземания които са цедирани не е налице противоречие с принципите на пропорционалност и неутралност на данъка, заложен в правото на ЕС.</p>
<p>БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА (03.10.2022 г.)</p>	<p>С Т А Н О В И Щ Е от БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА <i>Относно: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност, изпратен по имейл на 03.10.2022 г.</i> УВАЖАЕМИ Г-Н ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ, УВАЖАЕМА Г-ЖО МИНИСТЪР,</p> <p>Българската търговско - промишлена палата (БТПП) изразява следното допълнително становище относно проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност (ЗИД ЗДДС), публикуван на страницата на Министерство на финансите на 5 септември 2022 г., впоследствие променен след обсъждане на 29.09.2022 г. и изпратен от представител на МФ по имейл на 03.10.2022 г., в частта им относно корекцията на данъчната основа при пълно или частично неплащане:</p> <p>I. Относно предложените допълнения на чл.</p>		

	<p>115 от Проекта на ЗДДС:</p> <p>1. Изпратената нова редакция на ал. 9 от чл. 115 гласи: „Корекцията по ал. 8 се извършва чрез издаване на кредитно известие в данъчния период, през който са възникнали обстоятелствата по ал. 10, с изключение на т. 7 и 8 и ал. 11, при условие, че доставчикът е уведомил писмено получателя за издаване на кредитното известие и разполага с писмено потвърждение от получателя за извършеното уведомяване. Уведомлението и потвърждението се извършват писмено или по електронен път в съответния данъчен период.“. Имаме следните коментари по нея:</p> <p>1.1. В т. 10 има само 6 (шест) точки, и препратката към т. 7 и 8 е безпредметна, поради което предлагаме несъответствието да се коригира.</p> <p>1.2. Съгласно предложената ал. 8 начл. 115 от ЗДДС, данъчната основа може да се намали от доставчика както при окончателна, така и при вероятна несъбираемост. Тоест, вероятната несъбираемост е самостоятелно основание за намаление на данъчната основа. Същевременно, от горепосочената редакция на ал. 9 не става напълно ясно дали ал. 11 е част от изключенията за издаване на кредитно известие, или не. За избягване на съмнение, предлагаме да се постави запетая преди „...и ал. 11...“, за да се отдели ясно хипотезата на вероятна несъбираемост от изключенията от режима на издаване на кредитно известие.</p> <p>1.3. Регламентирането на конкретен данъчен период, в който трябва да се издаде кредитното известие, може да породи практически затруднения при прилагането му, напр. в случаите на вероятна несъбираемост, тъй като доставчикът може да не е в състояние да демонстрира в кой точно данъчен период получателят вече не разполага с достатъчно активи, срещу които да бъде насочено принудителното изпълнение. Доказването на това обстоятелство може да изисква усилия от страна на доставчика и прекалено кратък срок за издаване на кредитното известие, които да надхвърлят</p>	<p>Приема се</p> <p>Приема се</p>	
--	--	-----------------------------------	--

	<p>необходимото за прилагане на разпоредбата, което от своя страна би противоречало на принципите, потвърдени в практиката на Съда на ЕС и би създавало възможности за спорове с НАП при данъчен контрол и непризнаване на кредитното известие в случай на претендирано от НАП закъсняло издаване. Още повече, ал. 8 предвижда намалението на данъчната основа при неплащане да е право, а не задължение на доставчика.</p> <p>В тази връзка, предлагаме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да се предвиди по-дълъг срок за издаване на кредитното известие, напр. три или шест месеца, а не същия месец, в който са настъпили основанията за несъбираемост, или - този срок да не се прилага в случаите на вероятна несъбираемост (ал. 11 на чл. 115), за да не се затруднява много прилагането му в практическа ситуация. <p>1.4. Считаме, че изискването за получаване на потвърждение от страна на получателя като твърде обременително и излишно, и предлагаме да отпадне. На първо, място, чл. 115 не предвижда такова изискване в останалите случаи на издаване на кредитно известие. Много често, доставчикът и получателят не са в добри отношения поради липсата на плащане и поставянето на условие за изричен отговор от получателя може съществено да затрудни ефективното упражняване на правото на доставчика да намали данъчната си основа при неплащане.</p> <p>1.5. Алтернативно на изложеното по-горе, може да обмислите:</p> <ul style="list-style-type: none"> - премахване на уточнението, че кредитното известие се издава в периода, през който са възникнали обстоятелствата по ал. 10 и ал. 11, и - премахването на текста „...“ с изключение на т. 7 и 8 и ал. 11,...“ от ал. 9 на чл. 115 от ЗДДС, предвид наличието на изричните правила на ал. 8 и ал. 11 от законопроекта, и - премахване на изискването за 	<p>Приема се</p>	
		<p>Приема</p>	

	<p>данъчната основа по ал. 8 на чл. 115, а не само право; в съответствие с §90 от ДДС директивата и практиката на Съда на ЕС, предлагаме да се предвиди ред за намаление на данъчната основа и за случаите, при които е налице окончателна несъбираемост, но понастоящем са изключени от приложното поле на намаление на данъчната основа по чл. 115, ал. 8 (съгласно предложената ал. 12 на чл. 115);</p> <p>предлагаме прилагането на новите ал. 8-12 на чл. 115 от ЗДДС да се придава практически обратна сила (по силата на §35, ал. 2 на ПЗР от предложението ЗИД ЗДДС, в който не са предложени допълнителни промени) само ако се гарантира възможността за доставчика да защити ефективно своя интерес и да се осигури спазването на принципа на неутралност на ДДС и избягване на двойното данъчно облагане с този данък на сделките, сключени от българския бизнес, като §35, ал. 2 от ПЗР на ЗИД ЗДДС следва да бъде съответно променен, за да се осигурят тези гаранции и спазването на принципите на облагане с ДДС.</p> <p>Надяваме се изложеното от нас да бъде съобразено при формулиране на разпоредбите на законопроекта като още веднъж напомняме, че коментираните промени в ЗДДС е необходимо да са в съответствие с останалото действащо законодателство, национално и европейско, както и с практиката на Съда на ЕС.</p> <p>В случай, че формирате допълнителна работна група, която да продължи работата по законопроекта, изразяваме изрично желание наши представители да участват в нея, както и при по-нататъшното обсъждане на предложените изменения на ЗДДС.</p>		
--	---	--	--

<p>Асоциация на операторите на ваучери за храна</p>	<p>Относно: Обществено обсъждане на проект за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане („Законопроекта“), публикуван на 5.09.2022 г. Уважаема Г-жо / Г-не,</p> <p>В рамките на процедурата по обществено обсъждане бихме искали да изложим нашето становище относно Законопроекта, публикуван на интернет страницата на Министерство на Финансите на 5 септември 2022 г.</p> <p>Асоциацията на операторите на ваучери за храна в България (АОВХ) обединява водещи оператори на ваучери за храна, които осигуряват ваучери за храна по Наредба № 7 от 9.07.2003 г. за условията и реда за издаване и отнемане на разрешения за извършване на дейност като оператор на ваучери за храна и осъществяване дейност като оператор („Наредбата“) на над 650 хил. работещи всеки месец. Ваучерите за храна са предпочитана социална придобивка от българските работодатели и служители и служат като средство за замяна за хранителни продукти в широка търговска мрежа от магазини, ресторанти и други търговски обекти в цялата страна.</p> <p>Във връзка с промени в данъчното законодателство през 2022 г. считаме, че нормативната уредба на ваучерите за храна и по-конкретно разпоредбата на чл. 209, ал.9 от Закона за корпоративното подоходно облагане („ЗКПО“) се нуждае от промяна. Последната би имала редица положителни икономически и социални ефекти, които излагаме подробно по-долу.</p> <p>Законодателен контекст</p> <p>Законодателната уредба на ваучерите за храна се съдържа в чл. 209 от ЗКПО, както и в Наредбата. В този контекст следва да отбележим, че бяха въведени изменения в Закона за данък върху добавената стойност („ЗДДС“), които променят данъчното третиране на ваучерите за храна за целите на облагането им с ДДС. На практика към днешна дата за тях се прилагат ДДС</p>	<p>Не са направени бележки по проекта на ЗИДЗДДС</p>	
--	--	--	--

	<p>правилата, отнасящи се до всички други ваучери по смисъла на ЗДДС, поради което към настоящия момент ваучерите за храна могат да се характеризират като ваучери за конкретна цел (в случай, че особените изисквания на закона са изпълнени) или като многоцелеви ваучери. Също така значително беше разширен кръгът на стоките и услугите, които могат да бъдат заплащани с ваучери за храна.</p> <p>В допълнение към това бе предвидено, че данъчно необлагаемият размер на социалните разходи за ваучери за храна за 2022 г. се увеличава от 80 лв. на 200 лв. месечно, когато са изпълнени условията на чл. 209, ал. 1. т. 1 - 3 от ЗКПО.</p> <p>С оглед на това бихме искали да обърнем внимание на една особеност в нормативната уредба на ваучерите за храна, която считаме, че се нуждае от промяна.</p> <p>Необходимост от изменение и нашето предложение</p> <p>Текстовете на чл. 209, ал. 9 от ЗКПО и на чл. 15, ал. 1, т. 2 от Наредбата в настоящата си редакция предвиждат, че операторите сключват договори за обслужване само с доставчици, които са регистрирани по Закона за данък върху добавената стойност („ЗДДС“).</p> <p>Посочените по-горе текстове са твърде ограничаващи доколкото изключват изрично някои субекти от кръга на лицата, имащи право да приемат ваучери за храна като средство за размяна. Освен това изключването е направено на база наличие или липса на ДДС регистрация на търговеца и по никакъв начин не кореспондира с характера на ваучерите за храна като социална придобивка. В тази връзка следва да отбележим, че бяха приети изменения в ЗДДС, с които от следващата календарна година оборотът за задължителна регистрация на търговците се увеличава двойно. Това допълнително ще доведе до стесняване на кръга на субектите, които имат право да приемат ваучери за храна в своите търговски обекти. Вземайки предвид размера на оборота за задължителна регистрация (100 000 лв. от 1 януари 2023г.), на практика все повече малки и средни бизнеси ще останат извън обхвата на системата на ваучерите за</p>		
--	--	--	--

	<p>храна.</p> <p>Въз основа на гореизложеното и предвид увеличението на задължителна регистрация по ЗДДС, предлагаме да преразгледаме действащата нормативна уредба в областта на ваучерите за храна и по-конкретно Ви предлагаме разпоредбата на чл. 209, ал. 9 от ЗКПО да отпадне. За тази цел по-долу излагаме нашите подробни доводи в полза на подобно законодателно изменение.</p> <p>I. Анализ на ефектите от разширяване кръга от субекти, които могат да приемат ваучери за храна в своите търговски обекти</p> <p>В условията на социална криза ваучерите за храна се превръщат във важен инструмент за увеличаване доходите на работещите, като същевременно действащата нормативна уредба в областта на данъчното право предоставя специални облекчения на работодателите, които предоставят ваучери за храна, както и на служителите, които получават такива. В тази връзка следва да отбележим, че предвид постоянния недостиг на кадри в почти всички икономически области, на работодателите се налага да бъдат все по-креативни в политиките си за привличане и стимулиране на служители. Този факт, както и споменатите по-горе законодателни промени, повишават значението на ваучерите за храна за икономиката като цяло, тъй като традиционно те са най-популярната социална придобивка за служителите в страната, като към днешна дата над 650 хил. служители получават ваучери за храна.</p> <p>Поради това считаме, че са налице редица икономически и социални аргументи в подкрепа на отпадането на ограничението търговците, приемащи ваучери за храна, да са регистрирани по ЗДДС. Това на практика ще позволи на операторите на ваучери за храна да сключват договори за обслужване и с търговци, които не са регистрирани по ЗДДС, респективно ще позволи такива лица да приемат в</p>		
--	---	--	--

	<p>своите обекти ваучери за храна. Икономически аргументи Отражение на ваучерите за храна върху сивата икономика Като цяло системата за ваучери за храна предоставя на държавата възможност за повишаване на прозрачността в определени икономически сектори, както и за подобряване на проследимостта на дейностите и оборотите в тях без добавяне на допълнителна административна тежест за публичните органи и бизнеса. Това от една страна се дължи на обстоятелството, че редът за разпространение на ваучерите, които се издават в квота, определена от държавата, е стриктно регламентиран (като се има предвид, че те се издават само от лица, притежаващи разрешение за това - оператори, предоставят се на работодатели по силата на сключен договор с оператор и се приемат само в търговски обекти, сключили договор с оператор).</p> <p>По статистически данни на Националния статистически институт („НСИ“), като „сива“ може да бъде определена около 21% от българската икономика, което е над 23 млрд. лева. Това означава, че над 23 млрд. лева от недекларирани дейности се реализират „на сиво“ и по никакъв начин не стигат до облагане с данъци и осигуровки. Това на практика представлява 1/5 от целия брутен вътрешен продукт на държавата.</p> <p>Изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), която изчислява всяка година светлата икономика, показва кореспондиращи резултати, а именно 21.48 пункта сива част на икономиката в страната за 2020 г. Възщност измерването на т.нар. индекс „Икономика на светло“ от АИКБ показва запазваща се тенденция от 2010 г. насам за намаляване на процента на сивата икономика (която се прекъсва за кратко само през 2014 г.). Въпреки това се отчита, че през последните две- три години нарастването на светлата част от икономиката се забавя. Това (според направеното измерване на различни статистически и социални показатели) се дължи основно на все още големия брой разплащания в брой,</p>		
--	--	--	--

	<p>на продажбите на дребно без фискален документ и от проблемите на трудовия пазар. Статистическите данни показват, че следните показатели указват най-голяма „тежест“ при изсветляването на икономиката:</p> <p>Разплащанията в брой - ограничаването на разплащанията в брой и увеличаване на безкасовите плащания водят като краен резултат до свиване на дела на сивата икономика в страната.</p> <p>Многобройни анализи и проучвания показват, че един от основните двигатели на сивата икономика са именно разплащанията в брой. Съответно е доказано, че изграждането на система за безкасови разплащания е един от най-често използваните мерки за изваждането на плащанията в брой от икономическия цикъл и респективно за борба със сивата икономика. Като вид средство за замяна, ваучерите за храна допринасят за изсветляването на икономиката, тъй като изваждат на светло плащанията в магазините, както и част от доходите на работниците.</p> <p>В България още от 2011г. и следващите години се предприемат редица законодателни инициативи за ограничаване на сивата икономика, като например приемането на Закон за ограничаване на плащанията в брой, в сила от 26.02.2011 г. С него законодателят урежда ограниченията при плащания в брой, извършвани на територията на Република България. С приемането на законовите мерки се очаква да се ограничи сивият сектор в икономиката на страната, като се стимулира отчитането на реалните обороти от стопанската дейност и същевременно се използват възможностите на развитата банкова система.</p> <p>Деклариран ДДС - увеличаването на събираемостта на ДДС видно също води до намаляване на процента на сива икономика в държавата. Според направеното проучване това увеличаване е резултат на последователната политика на Министерството на финансите, правителството и съвсем не на последно място - на законодателя - Народното събрание, което продължи поредица от действия за подобряване и усъвършенстване на режима на облагане с ДДС, започнали още през 2018 г. Акцентира се върху</p>		
--	---	--	--

	<p>увеличената събираемост на косвения данък от страна на НАП. От друга страна, според Становище на КНСБ върху проекта на Закон за държавния бюджет за 2022г., отчетите за държавния бюджет за 2021 г. отчитат пропуснати приходи за държавата от ДДС в размер минимум на 250 млн. лв.</p> <p>Дори отчитайки само горните два компонента е видно, че на практика най-висок риск от укриване на доходи от дейности, които се извършват „на тъмно“, съществува при малкия бизнес. Той обективно в момента подлежи на по-малък регулаторен контрол, там се осъществяват голяма част от разплащанията в брой, включително без издаване на фискален документ, голяма част от него в момента попада под прага за задължителна регистрация по ЗДДС, което рефлектира върху липсата на (или ниските) постъпления от ДДС и други данъци в бюджета от този бизнес, което от своя страна намира отражение върху оборотите и на техните доставчици. Предвид това включването именно на тези търговци в системата на ваучерите за храна ще доведе до изсветляване на голяма част от техните дейности. Поради особеностите на отраслите, произвеждащи и реализиращи на пазара хранителни изделия, ваучерите за храна имат по-сериозно „осветляващо“ въздействие от другите данъчни облекчения. Както показва проучване на Идънред (един от основните оператори на ваучери за храна) сред работодатели, търговци и крайните потребители на системата на ваучери за храна, за близо 30% от търговците, ваучерите за храна представляват между 10-30% от оборота, което не е пренебрежим размер. Ефектът на изсветляване на икономиката е в границите от 15 до 25% от общия размер на квотата за ваучерите за храна. Това означава, че във формалната икономика се отчитат допълнително сделки и средства, допълнително събрани приходи от ДДС и т.нар. социални данъци в държавния бюджет. Таблицата по-долу показва този ефект по години, изчислен въз основа на реално разпределената обща квота.</p> <p>Таблица: Изсветляващ ефект на общата квота върху сивата икономика, млн. лв.</p>		
--	--	--	--

	Квота	Пропуск	Изменение	Дял на пропуснатите данъчни ползи от стойността на квотата	Изменение на квотата спрямо предходната година
2008	198	9,2	6,2	4,6%	110
2009	180	13,3	4,2	6,2%	15
2010	172	13,4	0,1	7,8%	-41
2011	172	17,3	3,9	10,0%	0
2012	180	13,4	-3,9	7,4%	8
2013	200	19,0	5,7	9,5%	20
2014	240	11,5	-7,6	4,8%	40
2015	240	12,7	1,2	5,3%	0
2016	260	25,8	13,1	9,9%	20
2017	280	18,2	-7,6	6,5%	20

С оглед на гореизложените аргументи и посочените проучвания считаме, че при отпадане на разпоредбата на чл. 209, ал.9 от ЗКПО ще се преклудира (или поне лимитира) възможността за укриване на оборот от търговците, които към настоящия момент умишлено укриват част от своите приходи, за да избегнат достигането на прага за ДДС регистрация и поради това не начисляват ДДС за извършените от тях продажби, което от своя страна неизбежно намира отражение при укриването на данъци върху доходите на физическите лица, както и осигурителни вноски.

^ Ваучерите за храна в контекста на вдигането на прага за задължителна регистрация по ЗДДС

	<p>Една от най-чаканите и дискутирани законодателни промени през тази година касае увеличаването на минималния оборот за задължителна ДДС регистрация от 50 000лв. на 100 000лв. считано от 1 януари 2023г. Доколкото към настоящия момент законодателството в областта на ваучерите за храна не позволява същите да бъдат приемани от лица - търговци, които не притежават регистрация по ЗДДС, увеличаването на оборота за такава регистрация няма как да не окаже влияние върху разпространението на ваучерите за храна.</p> <p>За целите на илюстриране на ефекта, който би имала евентуална законодателна промяна, позволяваща ваучерите за храна да бъдат приемани и от лица, които не притежават регистрация по ЗДДС, беше извършено икономическо проучване на база изискани данни от Национална агенция за приходите. Анализите и приблизителните калкулации, които бяха направени, показват, че по-конкретно насочването на ваучерите за храна и към лица, които нямат регистрация по ЗДДС, ще благоприятства три групи доставчици на съответните продукти и услуги, които могат да бъдат заплащани с ваучери за храна:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Група 1 са търговци, които не са регистрирани по ЗДДС и не са част от „сивата“ икономика. ■ Група 2 са търговци, които са били регистрирани по ЗДДС, но ще имат възможност да се deregистрират след повишение на прага за регистрация по ЗДДС. ■ Група 3 са търговци, които към момента осъществяват икономическа дейност в сектори, които спадат към „сивата“ икономика. <p>Общият брой и годишен оборот на търговците, обхванати от Група 1, се основава на данни, получени от Националната агенция за приходите. В тази група са включени предприятия, върху които основно (но не изчерпателно) е фокусирано приложението на</p>		
--	--	--	--

	<p>ваучерите за храна. Те принадлежат към следните сектори и раздел от Класификацията на икономическите дейности (КИД 2008): Сектор G (“Търговия”), раздели 47.1, 47.21, 47.22, 47.23, 47.24, 47.29, както и Сектор I („Хотелиерство и ресторантьорство“), раздел 56.1.</p> <p>Общият брой на Група 2 се основава на данните, оповестени в мотивите към внесен на 21 април 2022 г. в деловодството на Народното събрание Проект на Закон за изменение и допълнение на ЗДДС. Според данните, съдържащи се там, основателно може да се очаква за 86 000 регистрирани предприятия да възникне възможност за дерегистрация по ЗДДС при влизането в сила на завишения праг от 100 000 лв. За целите на калкулациите, представени по-долу, от този брой са взети предвид само търговци, опериращи в секторите, спомената в Група 1 по-горе.</p> <p>Общият брой и годишен оборот на Група 3 е получен на основата на данните за Група 1 с приложен дял на „сива“ икономика в страната. За целите на извършеното проучване за такъв дял се приема процента сива икономика, посочен в аналитичната база данни на Световната банка³. Изборът на този параметър е аргументиран от обстоятелството, че той идва от актуален анализ на авторитетна глобална институция.</p> <p>За да се извършат макар и примерни калкулации на ефектите от разпределяне на ваучерите за храна и към търговци, нерегистрирани по ЗДДС, са допуснати два сценария за пренасочване на ваучерите за храна към такива търговци, като дял от настоящата обща годишна квота на тези ваучери, възлизаща на 1 млрд. лв.: съответно 25% и 50%. Освен това, изчисленията, представени по-долу, са направени при допускане, че общата пренасочена сума се преразпределя по трите групи търговци пропорционално на техните общи обороти.</p> <p>При консервативно допускане за запазване на броя на съответните предприятия от изходната ситуация, динамиката на оборотите без ваучери, и отделно допълнителните ефекти от пренасочване на</p>		
--	---	--	--

	<p>ваучерите за храна в двегодишен хоризонт изглеждат така:</p> <p>групи обороти/сценарии годишен оборот (лева)</p> <p style="padding-left: 40px;">2023 г. 2024 г.</p> <p>Група 1 Общ оборот (без ваучери)</p> <p style="padding-left: 40px;">426 319 238 454 456 307</p> <p style="padding-left: 40px;">Допълнителен оборот сценарий 25% 31</p> <p>829 217 24 063 889</p> <p style="padding-left: 40px;">Допълнителен оборот сценарий 50% 63</p> <p>658 433 48 127 779</p> <p>Група 2 Общ оборот (без ваучери) 2</p> <p>758 020 000 4 091 910 503</p> <p style="padding-left: 40px;">Допълнителен оборот сценарий 25%</p> <p>205 915 212 216 670 513</p> <p style="padding-left: 40px;">Допълнителен оборот сценарий 50%</p> <p>411 830 425 433 341 027</p> <p>Група 3 Общ оборот (без ваучери)*</p> <p style="padding-left: 40px;">164 150 621 174 984 561</p> <p style="padding-left: 40px;">Допълнителен оборот сценарий 25%** 12</p> <p>255 571 9 265 597</p> <p style="padding-left: 40px;">Допълнителен оборот сценарий 50%** 24</p> <p>511 142 18 531 195</p> <p>* Оставащ „сива“ икономика</p> <p>** Вече „изсветлен“ оборот</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Горепосочените ефекти биха се засилили при евентуално увеличаване на общата квота на ваучерите за храна над настоящия размер. ■ Данните, съдържащи се в таблицата по-горе, показват само частично положителните ефекти от включването на търговци, нерегистрирани по ЗДДС, в системата на ваучерите за храна. Тенденциозното повишаване на размерите на техните обороти, което би се наблюдавало като последица, ще доведе до редица други положителни промени. Като се има предвид и изсветляващото действие на ваучерите за храна 		
--	--	--	--

	<p>върху сивата икономика, тези ефекти включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Достигане на прага за регистрация по ЗДДС, съответно увеличаване на постъпленията на ДДС; ■ Подобряване / улесняване на контрола върху търговците; ■ Повишена достъпност на потребителското търсене поради чисто географски и физически критерии на разположението на малките предприятия, предлагащи храни и хранителни продукти. ■ Повишени обороти и на други стоки (освен заменяни срещу ваучери) и услуги в съответните предприятия, в резултат на посещение в техните обекти на новите клиенти с ваучери за храна (съответно повишени фискални приходи от данък върху печалба). ■ Повишаване на „формалната“ заетост в съответните сектори - това от своя страна би допринесло за повишаване на постъпленията от данъци и осигурителни вноски; ■ Не на последно място, пренасочването на ваучерите за храна към търговци, нерегистрирани по ЗДДС би било в съответствие с основните принципи, заложи в Европейската нормативна уредба в областта на косвеното облагане, а именно с принципите на данъчен неутралитет и равно третиране. Също така подобно пренасочване в крайна сметка би допринесло към допълнителен фискален приход за държавния бюджет. Консервативен разчет за такъв приход за период от 1 година, свързан с корпоративен данък, може да бъде илюстриран по следния начин: <div style="background-color: black; width: 100%; height: 20px; margin: 10px 0;"></div> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%; text-align: center;">25%</td> <td style="text-align: center;">318 292</td> </tr> </table>	25%	318 292		
25%	318 292				

	50%	636 584		
	25%	2 059 152		
	50%	4 118 304		
	25%	122 556		
	50%	245 111		
<p>Социални аргументи за разширяване кръга на лицата, приемащи ваучери за храна в своите търговски обекти</p> <p>В допълнение към благоприятните икономическите последици, които изложихме по-горе, Ви молим да имате предвид, че системата на ваучерите за храна има и благоприятни социални ефекти, които многократно са били потвърждавани в хода на различни проучвания.</p> <p>Социалните основания за разширяване на кръга от данъчнозадължените лица, които могат да приемат ваучери за храна в своите търговски обекти, са свързани с подобрена структура на бюджета на домакинствата и допълнителни ползи от подобрена ефективност на социалните политики на ниво компании и държава. Предходни проучвания показват, че близо 85% от компаниите увеличават заплатата на своите служители именно чрез предоставяне на ваучери за храна, тъй като се конкурират за квалифицирани кадри на пазара на труда и повечето работодатели намират ваучерите за храна като важна част от своята политика за корпоративна социална отговорност'.</p> <p>Според проучване на Международната организация на труда, системата на ваучерите за храна има благоприятни ефекти за служителите и компаниите, тъй като увеличава покупателната способност, подобрява здравословните условия на труд, увеличава продуктивността и води до изсветляване на икономиката.</p> <p>Поради гореизложеното считаме, че разширяване на</p>				

	<p>кръга на търговците, които могат да приемат ваучери за храна в своите търговски обекти ще доведе до повишаване на предлагането на ваучерите за храна от страна на работодателите, което ще стимулира допълнително служителите и ще спомогне за лимитирането на неблагоприятните икономически ефекти, породени от настоящата пандемична обстановка и войната в Украйна.</p> <p>IV. Извод</p> <p>Въз основа на гореизложените данни се надяваме да преразгледаме действащата нормативна уредба в областта на ваучерите за храна и по-конкретно Ви предлагаме разпоредбата на чл. 209, ал. 9 от ЗКПО да отпадне, което би позволило на по-широк кръг от търговци да реализират допълнителни приходи чрез приемане на ваучери за храна и би довело до изсветляване на икономиката.</p>		
<p>„СЪЮЗ НА СОБСТВЕНИЦИТЕ“ СЛЪНЧЕВ БРЯГ</p>	<p>Уважаеми Господин Министър Димитров, Уважаеми Господин Министър Лазаров, Уважаема Госпожо Министър Желева,</p> <p>На проведеното на 23 септември 2022 г в к.к. Слънчев бряг редовно общо годишно отчетно събрание на най-голямата представителна браншова организация в туризма на българското Черноморие - Съюз на собствениците - Слънчев бряг, всички присъстващи изразиха единодушно мнение, че е необходимо провеждането на спешна работна среща на туристическия бранш с Министерството на туризма, Министерството на труда и социалната политика и Министерството на финансите с оглед поставянето и обсъждането на място в комплекса на три основни групи проблеми — а именно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблемът с липсата на квалифицирани кадри за сектор туризъм. В тази насока желаем да поставим на вниманието на институциите следните наши предложения: • За сезонните обекти в туризма - съответно / летни и зимни / - държавата да предприеме нормативни промени с отделна регулация с цел осигуряване на дълговременна заетост на персонала и през неактивния сезон, като се помисли върху 		

	<p>възможността за заплащане на осигуровките на наетите служители от страна на държавата за периода извън сезона при упражняване на строг контрол.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Облекчаване на процедурите по Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност при наемане на лица от трети страни / извън ЕС / за сезонна работа, като им се даде възможност за по-дългосрочно трудово пребиваване, облекчаване на визовия режим и съблюдаване на сроковете. • Облекчаване на процедурите за наемане на сезонна работа в туристическите обекти на лица под 18 годишна възраст. Регистрациите да се извършват он лайн. • Да се направят промени в трудовото законодателство, които да дават възможност на сезонните работници по-лесно и гъвкаво да могат да се регистрират в Бюрата по труда при липса на друга опция за работа. <p>2. Втората група проблеми са свързани с високите цени на електрическата енергия и горивата. Тук въпросът и предложението ни са към Министерство на финансите. Възможно ли е да се намали ДДС-то на горивата, с които се отопляват хотелските обекти или да не се заплащат акцизи за тях?!</p> <p>3. Третата група проблеми са свързани конкретно с к.к. Слънчев бряг:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кога и как най накрая ще се реши въпроса с инфраструктурата в националните курорти?! • Кога и как к.к. Слънчев бряг ще има дъждовна канализация, осветление и поддържане на алеите, отговарящо на името му на национален курорт?! • Защо „Слънчев бряг“ АД продължава да бъде оператор на ВиК дружеството? Кога 	<p>Не се приема</p>	<p>Запазването на единната стандартна ставка на ДДС е гаранция за постигане на неутралност и избягване на икономически изкривявания, свързани с прилагането на намалени ДДС ставки за определени отрасли или категории стоки и услуги. Също така, намаляването на бюджетните постъпления, в резултат на прилагането на по-ниска ставка на ДДС, трябва да бъде компенсирано с отмяна на намалените ставки и освобождаванията с право на приспадане на предходния етап, включително намалените ставки, свързани с борбата с последиците от Covid-19 или с увеличаване дела на</p>
--	---	---------------------	---

	<p>и как ще се реши въпроса с водата - нейната цена, липсата на промишлена вода особено през деня и т.н. ?!</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кога ще се предприемат мерки за почистването на коритото на реката в Слънчев бряг?! • Кой е отговорен за финансирането на всички тези дейности?! <p>Уважаеми Господин Министър Илин Димитров,</p> <p>Разчитаме да получим от Вас отговори на всички тези поставени въпроси, защото при абсолютната безстопанственост, която царя в комплекса от години, ние, като инвеститори каквото и да направим, не можем да постигнем необходимото качество на туристическия продукт за Черноморието ни.</p> <p>В очакване на Вашия бърз отговор, оставаме с уважение и на разположение за организиране на срещата.</p>		<p>приходите от преки данъци в държавния бюджет.</p> <p>Не се предвижда удължаване срока на действие на мерките срещу COVID-19 предвид информацията на ЕК относно цялостно подобряване на здравната криза в Европа, като броят на заразените с Covid-19 е под контрол, процентът на ваксинираните - относително висок и в тази връзка отпадане на здравните ковид мерки.</p>
<p>„ЙЕТЕЛ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД</p>	<p>Уважаеми Господин Точев, Уважаеми Дами и Господа,</p> <p>В законоустановения срок представяме и моля да разгледате Предложения и становище по Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност, публикуван на 05.09.2022 г. в Портала за обществени консултации.</p> <p>„ЙЕТЕЛ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, ЕИК 130460283 („Йетел“) извършва дейност по изграждане, поддържане и използване на обществена мобилна клетъчна мрежа по стандарт GSM с национално покритие, и предоставяне на далекосъобщителни услуги чрез нея на територията на цялата страна.</p> <p>Дружеството предоставя пълна гама от телекомуникационни услуги: мобилни, фиксирани и трансфер на данни. „Йетел България“ ЕАД е регистрирано по ЗДДС лице, считано от 06.03.2001 г. Йетел предоставя телекомуникационни услуги на над 3 милиона клиенти в страната и в чужбина, в по-голямата си част физически лица. Предвид естеството</p>		

	<p>на предоставяните услуги Йеттел е в ситуация на несъбираемост на част от дължимите суми от клиенти, като всяко от тези вземания по същество е в малък размер (най-често до 300 лв.), но поради многобройността на длъжниците общият размер на несъбираемите вземания за една година обикновено надминава 6 милиона лева.</p> <p>В тази връзка е важно да отбележим, че отправна точка в прилагането на данъчния закон винаги е основният принцип на ДДС в ЕС да се облага личното потребление и неговата тежест да се понася от крайния потребител. По своята същност ДДС не е предназначен да бъде данък, понасян от бизнеса. Съдът на ЕС потвърждава, че ДДС трябва да бъде неутрален за бизнеса и че данъчната администрация не може при никакви обстоятелства да събира сума на ДДС, надвишаваща данъка, получен от данъчнозадълженото лице.</p> <p>Предвид това, за Йеттел е от изключително значение да бъде прието изменение на Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС), което да предвижда адекватна процедура за възстановяване на ДДС, съобразена със случаите на множество малки по размер несъбираеми вземания от нерегистрирани по ЗДДС лица. Подобни са хипотезите не само при телекомуникационните оператори, но и при други доставчици на комунални услуги.</p> <p>Моля да се запознаете с изложените по-долу коментари и предложения във връзка с Проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност („Законопроектът“).</p> <p>Предложенията ни са свързани с прецизиране на разпоредбите спрямо практиката на Съда на Европейския съюз (СЕС) по приложението на Директива 2006/112/ЕО на Съвета относно общата система на данъка върху добавената стойност („ДДС Директива“), както и със заимстване от въведените правила в други държави членки на Европейския съюз (ЕС).</p>		
--	---	--	--

	<p>I. Коментари по Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност</p> <p>A. Критерии за окончателна несъбираемост на вземането</p> <p>Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност („Законопроектът“) в новата ал. 10, т. 1 на чл. 115 предвижда вземане да се счита за окончателно несъбираемо в случаите, когато са изпълнени кумулативно следните условия: вземането да е погасено по давност и да са налице доказателства за неуспешно проведено изпълнително производство. Като отделни хипотези на окончателна несъбираемост в чл. 115, ал. 10, т. 2 и т. 3 са дефинирани случаите на несъстоятелност или заличаване на длъжника след приключило производство по ликвидация.</p> <p>1. По отношение изискването вземането да е погасено по давност</p> <p>1.1. Уредбата на погасителната давност в Закона за задълженията и договорите (ЗЗД) включва възможността давността да бъде многократно спирана и прекъсвана (включително от действия по принудително изпълнение). Това може да доведе до необходимост доставчикът да изчака значителен период от време докато за него възникне основание да издаде кредитно известие поради окончателна несъбираемост на вземането.</p> <p>1.2. В този смисъл, изискването вземането да е погасено по давност създава затруднения при прилагането му на практика, когато се отнася до множество малки по размер вземания от различни лица. Не би могло разумно да се очаква, че оператор на телекомуникационни услуги ще събира и съхранява информация за всяко спиране, прекъсване и позоваване на давност от всеки един от потребителите си.</p> <p>1.3. В съответствие с принципа на пропорционалност, част от общите принципи на правото на Съюза, способите, използвани за транспониране на ДДС Директивата, трябва да са в състояние да реализират</p>	<p>Приема се</p>	
--	---	------------------	--

	<p>преследваните с този акт цели и да не надхвърлят необходимото за постигането им (<i>в този смисъл, решения на СЕС по дело C-242/18, Unicredit Leasing; дело C-246/16, Di Maura, пар. 25; дело C-335/19, пар. 47</i>).</p> <p>1.4. Предвид това, изискването за доказателства не следва ненужно да усложнява възстановяването на ДДС или да го прави практически невъзможно.</p> <p>1.5. Считаме, че за целите на ЗДДС следва да бъде достатъчно условието вземанията да не са били платени през точно определен продължителен период от време. Само по себе си това обстоятелство води до извода, че е вероятно вземанията да останат неплатени и в бъдеще (<i>арг. от пар. 64 от решение на Съда на Европейския съюз (СЕС) по дело C-242/18, Уникредит Лизинг</i>).</p> <p>1.6. Следователно, оптимално би било въвеждането на максимален срок след който, независимо от предприетите мерки, дадено вземане да се приема за окончателно несъбираемо. Ако подобен максимален срок е обвързан с абсолютната 10-годишна погасителна давност за физически лица, бизнесът би понасял необосновано голяма данъчна тежест. В светлината на тълкуването на СЕС подобно изискване е недопустимо, тъй като не отговаря на принципа на пропорционалност и е твърде обременително за данъчнозадълженото лице, което обезпечава предварителното финансиране на ДДС, като го събира за сметка на държавата (<i>решение по дело C-246/16, Di Maura, пар. 27 и 28</i>).</p> <p>1.7. С оглед унифициране и постигане на логическа взаимовръзка между данъчните закони ЗДДС и ЗКПО, за определяне на въпросния срок биха могли да се използват критериите на ЗКПО за отписване на несъбираемо вземане. Съгласно чл. 37, ал. 1, т. 1 от ЗКПО вземането се отписва след „<i>изтичане на три години за вземанията с тригодишен давностен срок или на 5 години за вземанията с петгодишен давностен срок от момента, в който вземането е станало изискуемо</i>“. При липса на такава връзка би било трудно да се постигне синхрон между</p>		
--	---	--	--

	<p>отписването на ДДС и данъчната основа. Това би изисквало прилагане на допълнителни счетоводни техники и следене от страна на доставчиците.</p> <p>1.8. Считаме за удачно за постигане на синхрон между сроковете в ЗКПО и ЗДДС, те да се унифицират за общия случай на несъбираеми вземания като критерият на ЗКПО да се включи в ЗДДС по предложения в т. III по-долу начин.</p> <p>2. По отношение на изискването за неуспешно проведено изпълнително производство</p> <p>2.1. На първо място, следва да бъде уточнено, че при вземания, подобни на тези на Йеттел, е икономически необосновано да се провеждат съдебни и изпълнителни производства. В други държави членки, например в Австрия, при определяне дали едно вземане е несъбираемо се взимат предвид обстоятелства като непропорционални разходи за принудително изпълнение. В Дания също се отчита, че действията за събиране на дълга следва да бъдат съобразени с размера на същия.</p> <p>2.2. При положение, че за Йеттел средният размер на ДДС за възстановяване по несъбрано потребителско вземане е под 50 лв., разходът само за държавни такси за издаване на заповед за изпълнение (без последващо производство по чл. 422), образуване на изпълнително дело и справка за имуществено състояние на длъжника би надхвърлил 100 лв., минималните адвокатски хонорари биха били 150 лв. за заповедното производство и 200 лв. за образуване на изпълнителното производство. Т.е., сумата на такси и разноски за завеждане на изпълнително дело ще надхвърля близо 10 пъти евентуалният ДДС за възстановяване за потребител.</p> <p>2.3. Следователно, за подобни вземания не е практически и финансово оправдано да се образува съдебно дело и да се предприемат действия за принудително изпълнение. Дори и за вземания на НАП е нормативно определена възможност за отписване, когато задълженията са до 100 лв. и разходите за събирането им надхвърлят размера на задължението (чл. 5, ал. 5, т. 9 от ЗНАП).</p>	<p>Приема се</p>	
--	--	------------------	--

	<p>2.4. На следващо място, в Законопроекта не са заложили критерии кога едно изпълнително производство ще се счете за „неуспешно проведено“, а подобни критерии не се установяват и в други закони.</p> <p>2.5. Формулировката на предложения текст от една страна създава правна несигурност за данъчно задължените лица в кой момент точно биха имали законово основание за издаване на кредитно известие, а от друга страна - широко поле за дискреция от страна на данъчната администрация и съда за обосноваване на евентуален отказ за възстановяване на ДДС.</p> <p>2.6. Нещо повече, съдебните процедури по чл. 410 и сл. от ГПК могат да траят необосновано дълго – възможно е да продължат дори около 10 години. Аргумент в тази насока са последните пет отчета на Инспектората на ВСС с данни за установени нарушения на правото на разглеждане и решаване на делата в разумен срок по глава Трета от ЗСВ. В тези публично достъпни отчети са разглеждани редица производства по чл. 422 от ГПК. Има данни за производства по чл. 422 от ГПК, които са продължили 7, 8, 9 години само на първа съдебна инстанция.</p> <p>2.7. Така например, на стр. 29 от Отчета на ВСС с Данни за установените от ИВСС нарушения на правото на разглеждане и решаване на делата в разумен срок по глава трета “а” от ЗСВ за периода 01.01.2022 г. - 31.03.2022 г. е разгледано ч.гр.д.№ 4551/2012 г. по описа на СРС, гр.д.№ 4003/2013 г. по описа на СРС, като общата продължителност на производството е била 9 години, 6 месеца и 29 дни. На стр. 32 от същия отчет е разгледано друго производство - ч.гр.д.№ 24198/2013 г. по описа на СРС, гр.д. № 13292/2015 г. по описа на СГС, гр.д. № 6266/2018 г. по описа на САС, т.д. № 1037/2020 г. по описа на ВКС, продължило 8 години и 13 дни. Примерите в това отношение са много и са видни от публично достъпните отчети на Инспектората на ВСС.</p> <p>2.8. Ето защо, предвиденото условие за намаляване на данъчната основа (неуспешно проведено изпълнително производство) е необосновано. Както беше посочено по-горе, в съответствие с принципа на</p>		
--	--	--	--

	<p>пропорционалност, разгледан в практиката на СЕС, способите, използвани за транспониране на ДДС Директивата, трябва да са в състояние да реализират преследваните с този акт цели и да не надхвърлят необходимото за постигането им.</p> <p>2.9. В този смисъл е решение на СЕС по дело C-246/16, <i>Di Maura</i>, в което се разглежда италианско законодателство, изискващо за намаляването на данъчната основа по ДДС да бъде постигнат неуспех на производства по несъстоятелност, когато те могат да продължат над 10 години. Според СЕС подобно изискване е недопустимо, тъй като не отговаря на принципа на пропорционалност и е твърде обременително за данъчнозадълженото лице, което обезпечава предварителното финансиране на ДДС, като го събира за сметка на държавата. Същата цел би могла да се преследва и с предоставяне на възможност за намаляване на данъчната основа, когато данъчнозадълженото лице докаже, че с оглед на обстоятелствата има вероятност задължението да не бъде изпълнено, като при евентуално извършване на плащането все пак данъчната основа би могла да се увеличи.</p> <p>2.10. СЕС отчита, че при всички положения в случай на неплащане на дадена фактура за предприятия, подчинени на това законодателство, срокът от 10 години може да доведе до по-неблагоприятно положение от гледна точка на ликвидността в сравнение с това на конкурентите им от други държави членки, с което очевидно би могло да се смуги постигането на преследваната с директивата цел за данъчна хармонизация (<i>решение по дело C-246/16, Di Maura, пар. 28</i>).</p> <p>2.11. Аргумент, че плащане, въпреки всичко би могло да постъпи, не би следвало да е пречка за възстановяване на ДДС. В този случай данъчната основа следва да се увеличи и данъчнозадълженото лице следва да плати ДДС отново (<i>в този смисъл, решения на СЕС по дело C-242/18, Уникредит Лизинг; дело C-246/16, Di Maura, пар. 27; дело C-335/19, E. sp. z o.o. sp. K., пар. 48</i>).</p>		
--	--	--	--

	<p>2.12. Потвърждаваме, че от гледна точка на практиката от страна на доставчика, условието да се коригира (в обратна посока) ДДС, ако вземането е отписано и след това се получи плащане, е абсолютно изпълнимо.</p> <p>2.13. Освен това, считаме че проектите за софтуерна фискализация на данъчните органи, както и системите за вътрешна контролна среда на бизнес операторите, обект на одит и на данъчни проверки, дават достатъчна сигурност и механизми за контрол на фиска, така че той да бъде надеждно защитен.</p> <p>3. Несъстоятелност или ликвидация на длъжника</p> <p>3.1. В новата ал. 10, т. 2 и 3 от Законопроекта се предвижда, че в случаите, когато длъжникът е обявен в несъстоятелност или е заличен след производство по ликвидация, вземането се счита за окончателно несъбираемо.</p> <p>3.2. От една страна, съгласно чл. 115, ал. 8 доставчикът може да коригира данъчната основа и начисления данък по извършена доставка, ако вземането му е окончателно несъбираемо. Изрично ал. 10 от чл. 115 определя случаите на обявяване в несъстоятелност и ликвидация за обосноваващи окончателната несъбираемост на вземането. Следователно, доставчикът би следвало да може да коригира данъчната основа в тези случаи. Не става ясно обаче по какъв начин следва да се извърши корекцията, тъй като съгласно ал. 9 в тези случаи не се издава кредитно известие.</p> <p>3.3. Ал. 12 от своя страна създава допълнително объркване, тъй като гласи, че в случаите на ал. 10, т. 2 и 3 не се извършва корекция по ал. 8.</p> <p>3.4. Разгледаните текстове са неясни и създават възможност за различни интерпретации. Ако идеята на законодателя е в тези случаи доставчикът да подава искане за възстановяване на ДДС по чл. 129 от ДОПК, то това би следвало да бъде изрично уточнено в закона.</p> <p>3.5. От друга страна, ако идеята на законодателя е в тези случаи да не се допуска изобщо намаляване на данъчната основа, биха съществували сериозни възражения срещу това изключение като драстично</p>	<p>Приема се</p>	
--	--	------------------	--

	<p>противоречащо на принципа на пропорционалност на ДДС и на практиката в почти всички останали държави членки на ЕС.</p> <p>3.6. При повечето държави членки (напр. Австрия, Белгия, Германия, Дания, Финландия, Нидерландия) при несъстоятелност на длъжника (понякога дори и само при откриване на процедурата) вземането се счита за окончателно несъбираемо и ДДС подлежи на възстановяване, без допълнителни условности. Това е логичното разрешение на проблема и в случаите на ликвидация, доколкото длъжникът престава да съществува и не следва платецът на ДДС да остава обременен за негова сметка.</p> <p>3.7. Нещо повече, в решение по дело C-335/19, E. sp. z o.o. sp. K. СЕС се е произнесъл във връзка с условието намаляването на облагаемата основа на ДДС да зависи от липсата на производство по несъстоятелност или ликвидация на длъжника (пар. 46-50). Изводът на СЕС в пар. 48 е, че „... несигурността, свързана с окончателността на неплащането, също би могла да се вземе предвид и с предоставяне на възможност за намаляване на данъчната основа на ДДС, когато преди приключване на производството по несъстоятелност или ликвидация кредиторът докаже, че с оглед на обстоятелствата има вероятност задължението да не бъде изпълнено, като при евентуално извършване на плащането данъчната основа би била увеличена. Поради това националните власти би следвало при спазване на принципа на пропорционалност и под контрола на съда да определят доказателствата относно вероятната по-голяма продължителност на неплащането, които кредиторът следва да представи в зависимост от особеностите на приложимия национален закон. Посоченият ред би бил също толкова ефикасен за постигане на преследваната цел, но би бил не толкова обременителен за кредитора, който обезпечава предварителното финансиране на ДДС, като го събира за сметка на държавата.“</p> <p>Според разбирането на СЕС изключването на случаи, в които длъжникът е в производство по несъстоятелност</p>		
--	---	--	--

	<p>противоречи на принципа на пропорционалността в ДДС законодателството на ЕС.</p> <p>3.8. Предвид горните изводи, предлагаме отпадане на ал. 12 и на изключението в ал. 9, касаещо случаите на ал. 10, т. 2 и 3.</p> <p>3.9. В допълнение, считаме че изискването длъжникът да е обявен в несъстоятелност е твърде обременяващо, предвид вероятността едно открито производство по несъстоятелност да се развива в продължение на години преди длъжникът да бъде обявен в несъстоятелност. В този смисъл, считаме, че може да се вземе пример от Федерална Република Германия и условието да бъде не „обявяване в несъстоятелност“, а „откриване на производство по несъстоятелност“ за съответния длъжник.</p> <p>В. Критерии за вероятна несъбираемост на вземането</p> <p>Критериите за вероятна несъбираемост на вземането са заложи в ал. 11 на чл. 115 от Законопроекта. Не е ясна идеята на законодателя да разграничи два вида критерии – за окончателна и за вероятна несъбираемост, при положение, че и в двата случая данъчното третиране на вземането е едно и също. Подобно разграничение не се наблюдава и при правилата в другите държави членки на ЕС. В този смисъл, считаме, че разграничението е излишно и е достатъчно законодателно да бъдат заложи един вид критерии (за окончателна несъбираемост).</p> <p>1. По отношение на срока от 730 дни</p> <p>1.1. Считаме, че поставеният срок, след който вземането се счита за вероятно несъбираемо, е необосновано дълъг. При сравнение с практиката в други държави членки на ЕС обикновено поставените срокове са от порядъка на 1 година (Нидерландия, Португалия, Испания, Унгария, Кипър, Естония, Литва), при някои дори по-малко (за малки вземания – 6м. при Португалия и 8м. при Швеция).</p> <p>1.2. Удачно би било да се приложи практиката на други страни членки за диверсификация на срока спрямо размера на вземането. Така например, в Португалия ДДС подлежи на възстановяване за</p>	<p>Приема се</p>	
--	---	------------------	--

	<p>вземания до 750 евро, които не са платени в срок от 6 месеца. Допълнително условие за тези вземания е длъжникът да е физическо лице или да извършва освободени сделки, които не дават право на приспадане. В Словакия срокът за вземания до 300 евро е 12 месеца. В Швеция за вземания в размер до 1000 шведски крони (еквивалент на около 92 евро) се изисква срок от 8 месеца при облекчени условия на доказване на несъбираемостта.</p> <p>1.3. За България считаме, че подходящ срок за малки вземания (например в размер до 800 лв.) би бил 12 месеца или 365 календарни дни от датата на падежа. За да бъде отчетена спецификата на този вид вземания, би могла да бъде въведена дефиниция на „малко вземане“ в закона. Предложенията ни в този смисъл са в т. III по-долу.</p> <p>2. По отношение изискването длъжникът да няма активи</p> <p>2.1. Предвид изяснената по-горе специфика на вземанията на Йеттел и обстоятелството, че основните длъжници на оператора са физически лица, изискването да са налице доказателства, че длъжникът не разполага с активи, срещу които да бъде насочено принудителното изпълнение са неоснователно обременяващи доставчика и явно непропорционални на целта на ДДС Директивата.</p> <p>2.2. Не съществува законова възможност, а и не би могло обосновано да се предположи, че операторът ще изследва активите на всеки един от длъжниците си, имайки предвид че средният размер на ДДС за възстановяване по несъбрано потребителско вземане е под 50 лв.</p> <p>2.3. Същото се отнася и за поставеното изключение от възможността за корекция на начислен данък за случаите, в които няма промяна в стойността на активите на получателя по доставката между датата на извършване на доставката и изтичането на 730-дневния срок от датата, на която плащането по същата е станало изискуемо.</p> <p>2.4. Не би могло разумно да се очаква, че който и да било доставчик на комунални услуги ще извършва</p>	<p>Приема се</p>	
--	--	------------------	--

	<p>предварително проучване на стойността на активите на получателите на услугите. Става въпрос за огромен брой клиенти с огромен брой малки по размер потенциални задължения за услуги, които спадат към обикновеното потребление и не са свързани сами по себе си с материална обезпеченост на получателите им.</p> <p>2.5. Доколкото се отнася главно за физически лица, не е налице правна възможност кредиторът да се снабди с подобна информация извън обхвата на изпълнително производство. Т.е., в общия случай това условие би се припокривало с изискването за неуспешно проведено изпълнително производство, поставено при критериите за окончателна несъбираемост.</p> <p>2.6. Подобна възможност евентуално би могла да съществува за длъжници търговски дружества, чиито годишни финансови отчети следва да бъдат публикувани в Търговския регистър, но само в случай че това задължение е изпълнено и че публикуваният отчет предоставя вярна информация за финансовото състояние на длъжника.</p> <p>2.7. Предвид горепосоченото, считаме че поставеното изискване е нелогично и неприложимо за случаите на вземания от физически лица, а и за вземанията на малка стойност като цяло.</p> <p>2.8. В Законопроекта не се отчита обстоятелството, че за малки по размер вземания от физически лица формалната неплатежоспособност на длъжника или имотното му състояние не са релевантни към събираемостта на вземането. Това е така, тъй като, както беше изложено по-горе, не е икономически обосновано да се провеждат съдебни и изпълнителни производства за всяко вземане. Следователно, в голяма част от случаите (при вземания под 100 лв. например) събираемостта зависи до голяма степен от желанието на клиента да плати, а не от разполагаемостта със средства.</p> <p>2.9. Ето защо, изхождайки от практиката на СЕС, считаме че поставеното условие е твърде обременително за доставчици като Йеттел и надхвърля</p>		
--	---	--	--

	<p>необходимото за доказване на вероятна несъбираемост на вземанията.</p> <p>2.10. С цел избягване на този проблем, в редица страни от ЕС е налице разграничение и опростени процедури за възстановяване при малки вземания (Дания, Португалия, Швеция, Словакия, Латвия) или при вземания от физически лица (Португалия).</p> <p>2.11. В унисон с практиката в държавите от ЕС, считаме, че и в България следва да се въведе диференциация според размера на вземанията и/или според вида на длъжниците (дали същите са регистрирани по ЗДДС или не).</p> <p>2.12. За целите на ЗДДС следва да бъде достатъчно условието вземанията да не са били платени през точно определен продължителен период от време (<i>arg. от пар. 64 от решение на Съда на Европейския съюз (СЕС) по дело C-242/18, Уникредит Лизинг</i>). Що се отнася до малки вземания от нерегистрирани лица, логично е този период да бъде по-кратък от срока, установен за останалите вземания. Търговската практика показва, че щом едно малко по размер вземане от физическо лице не е платено 1 година след падежа, то ще остане неплатено и в бъдеще.</p> <p>3. По отношение изискването вземането да не е прехвърлено възмездно</p> <p>3.1. От принципа на неутралитет на ДДС произтича, че предприятието, което събира данъка за сметка на държавата, трябва изцяло да бъде освободено от тежестта на дължимия или платен данък в рамките на неговата облагаема с ДДС икономическа дейност (<i>вж. в този смисъл решение по дело C-246/16, Di Maura, пар. 23, решения по дело C-437/06, Securenta, пар. 25, и дело C-204/13, Malburg, пар. 41</i>).</p> <p>3.2. Съгласно ДДС Директивата, данъчната основа се състои от действително получената насрещна престация, от което пряко следва, че данъчната администрация не може да събира ДДС в размер, надвишаващ получения от данъчнозадълженото лице (<i>в този смисъл решение на СЕС по дело C-242/18, Уникредит Лизинг, пар. 37; дело C-246/16, Di Maura, пар. 13; дело C-672/17, Tratave, пар. 29, и т.н.</i>).</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Относно предложението за опростяване на правилата съгласно разпоредбите на член 90, параграф 1 и член 273 от Директивата за ДДС не уточняват нито условията, нито задълженията, които държавите членки могат да предвидят и налага изводът, че тези разпоредби предоставят на същите свобода на преценка, по-специално относно формалностите, които трябва да изпълнят данъчнозадължените лица пред данъчните органи на посочените държави, за да намалят данъчната основа (решение от 15 май 2014 г., <i>Almos Agrárkúlkereskedelmi</i>, C-337/13, EU:C:2014:328, т. 37). Не се приема в обхвата на несъбираемите вземания да попадат и вземания които са цедирани, доколкото цесията представлява договорно</p>
--	---	---------------------	--

	<p>3.3. ВАС също е признал горния принцип в решението си по адм. дело № 11672/2016. Реферирайки към чл. 90, ал. 1 от ДДС Директивата ВАС счита, че <i>„Разпоредбата е израз на основния принцип на Директивата, че данъчната основа се състои от действително получената насрещна престация /чл. 73/, от което следва, че данъчната администрация не може да събира ДДС в размер, надвишаващ получения от данъчнозадълженото лице.“</i></p> <p>3.4. В тази връзка считаме, че актът на цедирането не следва да променя характера на дължимия за възстановяване ДДС, тъй като ДДС като косвен данък се дължи от крайния потребител и е недължимо внесен от дружеството преди цедирането.</p> <p>3.5. Считаме, че ДДС за неплатените вземания следва да бъде възстановен, тъй като данъкът е в тежест на крайния потребител, който не го е платил на оператора. Обстоятелството дали вземанията са цедирани или не, няма отношение към дължимостта на ДДС за възстановяване. Съществуват достатъчно законови механизми, които защитават интересите на фиска, че в случай на евентуално плащане ДДС ще бъде внесен отново в бюджета. Отказът за възстановяване на ДДС в тези случаи би довел до нарушаване принципите на пропорционалност и неутралност на данъка, заложен в правото на ЕС.</p> <p>С. По отношение формулировката на чл. 78, ал. 2, изр. 2</p> <p>1. Предложеният текст е неясен и формулировката му следва да бъде променена, за да се изясни дали същият се отнася за доставчик или получател по доставката.</p> <p>2. Ако текстът се отнася за клиента, а не за доставчика, то същият би следвало да гласи:</p> <p><i>„Регистрираното лице, получател по сделката, е длъжно да коригира размера на ползания данъчен кредит при пълно или частично неплащане по доставката, ако вземането задължението му е окончателно несъбираемо или са налице доказателства за вероятната му несъбираемост.“</i></p>	<p>Приема се</p>	<p>споразумение, по силата на което едно лице прехвърля на друго лице свое вземане или друго свое право и може да бъде сключена при различни правни основания и условия например: продажба на вземането над или под вземането, замяна с друго, дарение, даване вместо изпълнение и т.н. Относно посоченото, че <i>„Обстоятелството дали вземанията са цедирани или не, няма отношение към дължимостта на ДДС за възстановяване. Налице са законови механизми, които защитават интересите на фиска, че в случай на евентуално плащане ДДС ще бъде внесен отново в бюджета“</i>, цесията представлява едно такова евентуално плащане. С изключването от обхвата на несъбираемите вземани на вземания които са цедирани не е налице противоречие с принципите на пропорционалност и неутралност на данъка, заложен в правото на ЕС.</p>
--	--	------------------	--

	<p>3. Ако текстът се отнася за доставчика, а не за клиента, то същият би следвало да бъде:</p> <p><i>„Регистрираното лице, доставчик по сделката, е длъжно да коригира размера на ползания данъчен кредит начисления ДДС при пълно или частично неплащане по доставката, ако вземането му е окончателно несъбираемо или са налице доказателства за вероятната му несъбираемост.“</i></p> <p>4. Във втората хипотеза обаче мястото на разпоредбата не би отговаряло смислово на предвиденото в чл. 78, ал. 2. Затова считаме, че законодателят е имал предвид регистрираното лице получател по сделката и правилната формулировка на текста е посочената в т. 2 по-горе.</p> <p>D. По отношение механизма за намаляване на данъчната основа чрез кредитни известия</p> <p>1. Предвиденият в Законопроекта механизъм за намаляване на данъчната основа чрез кредитни известия не е съобразен с обстоятелството, че често длъжникът по несъбираемото вземане е нерегистрирано по ЗДДС лице. В случаите на доставки към физически лица няма риск за фиска от неизвършване на корекция на ползван данъчен кредит. Т.е., за длъжници физически лица, какъвто е общият случай при Йеттел, изискването за издаване на кредитно известие се явява излишно и допълнително усложнение пред оператора за корекция на данъчната основа.</p> <p>2. Нещо повече, съгласно чл. 113, ал. 3, т. 1 фактура може да не се издава за доставки, по които получателът е данъчно незадължено физическо лице. Тъй като няма как да бъде издадено кредитно известие без да има издадена фактура, това изискване на практика би могло да доведе до невъзможност за намаляване на данъчната основа в случай на несъбираемо вземане от физическо лице. Последното е в пълно противоречие с европейското ДДС законодателство.</p> <p>3. В този смисъл е решение на СЕС по дело C-588/10, Kraft Foods, пар. 43, съгласно което поставените условия следва да не правят невъзможно или</p>	<p>Приема се</p>	
--	---	------------------	--

	<p>прекомерно трудно за данъчнозадълженото лице, което е доставчик на стоки или услуги, да придобие право на намаление на данъчната основа и следователно право за възстановяване на ДДС.</p> <p>4. От друга страна, следва да посочим, че изискването на чл. 115, ал. 2 е кредитното известие да бъде издадено задължително не по-късно от 5 дни от възникване на съответното обстоятелство по ал. 1. В предвидените нови алинеи от 8 до 11 не е изрично посочено в какъв срок следва да се издаде кредитно известие в новите за закона хипотези на несъбираемост на вземания. Ако срокът и за тези случаи ще бъде предвиденият в ал. 2, то следва да се направи промяна на ал. 2, като бъдат включени и случаите на ал. 8.</p> <p>5. Предвиденият 5-дневен срок обаче, макар и достатъчен в хипотезите на ал. 1, изглежда твърде кратък за новите хипотези на ал. 8. Особено предвид непреодоляната с предложените текстове неяснота относно момента, в който вземането става окончателно или вероятно несъбираемо. Дори и при изясняване на релевантния момент, от който се брои срокът, според нас следва да се предвиди специален по-дълъг срок за новите случаи на ал. 8.</p> <p>6. При преглед на практиката в други държави членки сроковете за корекция на данъчната основа варират, но обикновено са от порядъка на няколко години след настъпване на събитието: 2 години в Италия, Люксембург и Полша, 3 години в Белгия, 4 години в Кипър, 5 години в Австрия и Гърция. Затова считаме, че подходящ би бил най-малко 2-годишен срок за издаване на кредитно известие след настъпване на съответното обстоятелство, обосноваващо окончателна или вероятна несъбираемост.</p> <p>7. В допълнение, следва да отчетем, че считаме процедурата за изменение на данъчната основа чрез издаване на кредитни известия за неподходяща в случаите на неплащане.</p> <p>8. Издаване на кредитни известия в случая би било равносилно на опрощаване на задълженията, което не съответства на преследваната от ДДС Директивата</p>		
--	--	--	--

	<p>цел. Напротив, в съответствие с практиката на СЕС, ако правото за възстановяване е на базата на вероятност задължението да не бъде изпълнено, то това право кореспондира с необходимостта данъчната основа да бъде увеличена в случай на плащане. Т.е., когато не става въпрос за окончателна несъбираемост, а за изтъкване на вероятност задълженията да не бъдат изпълнени, практиката на СЕС счита, че фискът е защитен, защото при евентуално плащане ДДС все пак ще бъде внесен.</p> <p>9. Ако обаче се приеме предложеният механизъм за издаване на кредитни известия, вероятност за плащане вече не би съществувала, тъй като вземанията ще бъдат на практика опростени, ще липсва основание за плащане. СЕС никъде не поставя изискване за премахване на присъщата за неплащането несигурност чрез разваляне на договора, а напротив – счита, че и в тази хипотеза интересите на фиска са гарантирани.</p> <p>10. При неплащане основанието за издаването на фактурата не е отпаднало, но лицето, което е трябвало да заплати косвения данък не го е платило, оставяйки доставчикът на стоката (услугата) в неизгодното положение да плаща на държавата суми за сметка на друг, който друг не изпълнява задължението продължително време. По тези причини, считаме, че коригирането на данъчната основа чрез издаване на кредитно известие е неприложима процедура в случай на неплащане.</p> <p>11. Поради липса на други специални правила, като единствено възможен начин за действие остава да се приложи общият ред за прихващане и възстановяване по чл. 128 и сл. от ДОПК (аргумент и от Решение на ВАС № 17148 от 16.12.2019 г. на ВАС, 8-мо отделение, постановено по адм. дело № 11672/2016г.).</p> <p>II. Изводи</p> <p>1. При съставяне на текстовете в Законопроекта се поставени в неравностойно положение доставчици, подобни на Йеттел, чиито несъбираеми вземания са основно множество малки суми, дължими от нерегистрирани по ЗДДС лица. Административната</p>		
--	---	--	--

	<p>тежест (като документооборот, време и средства), която се поставя върху такива доставчици да доказват несъбираемост на всяко малко вземане (на годишна база стотици хиляди такива вземания с единична стойност под 350 лв., но надхвърлящи милион лева кумулативен ДДС ефект) е относително по-висока от тази при други доставчици със съществени единични вземания.</p> <p>2. За доставчици на телекомуникационни услуги и други с голям процент клиенти – нерегистрирани по ЗДДС лица, практически невъзстановимият ДДС върху лоши дългове се явява допълнителна данъчна тежест, увеличаваща значително ефективната им данъчна ставка, намалявайки ликвидността им и намалявайки потенциала им за инвестиции като по този начин ги прави по-малко конкурентоспособни сред останалите бизнес оператори в страната и ЕС.</p> <p>3. По тази причина, считаме че в ЗДДС следва да се приложи диференциран подход с облекчени условия за подобни „малки вземания“. Например, би могла да се въведе дефиниция за вземания от нерегистрирани по ЗДДС лица до определен размер, за които да важи единствено условието да е изтекъл определен период от време (напр. 1 година) от падежа.</p> <p>4. Неясни са новите разпоредби и по отношение на момента, в който вземането става окончателно или вероятно несъбираемо, както и какъв е срокът, в който следва да бъде издадено кредитно известие в тези случаи. Остава неясна ситуацията и в случаите на несъстоятелност и ликвидация на длъжника по несъбираемото вземане.</p> <p>5. Предвид всичко изложено дотук, считаме че разпоредбите в Законопроекта относно привеждане на ДДС законодателството в съответствие с решенията на СЕС се нуждаят от преработка и прецизиране. Предложените национални мерки надхвърлят необходимото за доказването на окончателната или вероятна несъбираемост на вземанията, което е в разрез с принципите на ЕС и с практиката на СЕС (решения на СЕС по дело C-242/18, <i>Unicredit Leasing</i>;</p>		
--	--	--	--

	<p><i>дело C-246/16, Di Maura, пар. 25; дело C-335/19, пар. 47; дело C-337/13, пар. 40 и др.</i>)</p> <p>6. Предвид липсата на съобразяване с практиката на СЕС, окончателното въвеждане на изискванията в предвидения със Законопроекта вид би довело до завеждане на редица дела пред СЕС с цел обявяване на процедурите за противоречащи на нормативната рамка и принципите на ЕС.</p> <p>7. Един от основните принципи на данъчната система на ЕС е, че данъчната основа е действително получена престация и съответно, че данъчните власти няма да натоварват с плащане на ДДС, чиято стойност превишава тази, която е платило облаганото лице. Данъчнозадълженото лице би следвало, без твърде обременяващи условия, да има възможност да докаже, че има достатъчна вероятност задължението да не бъде изпълнено. Съгласно разбирането на СЕС вместо да се ограничава намаляването на данъчната основа, присъщата несигурност на окончателния характер на неплащането може да бъде преодоляна с изискването, ако бъде изплатено вземането в бъдеще, данъчната основа да бъде съответно увеличена (<i>в този смисъл, решения на СЕС по дело C-242/18, Уникредит Лизинг; дело C-246/16, Di Maura, пар. 27; дело C-335/19, E. sp. z o.o. sp. K., пар. 48</i>).</p> <p>8. Именно съобразно тези принципи на ЕС и практиката на СЕС, в други държави членки са предвидени значително облекчени процедури за възстановяване на ДДС в случаите на несъбираемо вземане. Подходът, който в най-голяма степен съответства на практиката на СЕС може да се открие в законодателството на държави като Нидерландия, според което доставчик има право да намали данъчната основа автоматично, ако не е получил плащане след изтичане на определен период от време.</p> <p>9. В подкрепа на нашите коментари, моля да се запознаете с изследване „Неплащанията в ДДС правото на ЕС“ – „Non-Payments in EU VAT Law“, направено от Prof. Dr. A.J. van Doesum – професор по право на ДДС в Маастрихтски университет, Юридически факултет, Катедра по данъчно право,</p>		
--	--	--	--

	<p>както и ръководител на Центъра за знания на PwC в Холандия и почетен съдия в съда 's-Gravenhage (Хага). Изследването е публично достъпно на https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3975307 и е представено на събитието „Съдът на Европейския съюз: Съвременна съдебна практика по ДДС“, на 19-21 януари 2022 г. във Виенския университет по икономика и бизнес, WU във Виена. Анализът на Prof. Dr. A.J. van Doesum дава задълбочен юридически преглед и обзор на добрите практики в ЕС в областта на несъбираемите вземания.</p> <p>10. Предвид фактът, че България е една от последните 3 държави в ЕС, която все още не е въвела подобни правила в законодателството си, би било удачно при подготвяната промяна в ЗДДС да се вземат предвид вече въведените в ЕС процедури и по-конкретно тези от тях, които съответстват на тълкуването на СЕС. Единствено по този начин би се постигнала основната цел на ДДС Директивата, а именно – данъчна хармонизация и еднакво третиране на данъчно задължените лица във всички държави членки.</p> <p>III. Предложения за преформулиране на коментираните разпоредби</p> <p>1. Предвид всичко гореизложено, правим следните предложения за изменение на текстовете на § 6, § 15 и § 33 от Законопроекта:</p> <p><i>„§ 6. В чл. 78 се правят следните изменения и допълнения:</i></p> <p><i>1. В ал. 2 се създава изречение второ:</i></p> <p><i>„Регистрираното лице е длъжно да коригира съответно размера на ползвания данъчен кредит по сделки, по които в срок от 1 година след датата на данъчното събитие не е извършило никакво плащане или е извършило само частично плащане.“</i></p> <p><i>„§ 15. В чл. 115 се създават ал. 8-10:</i></p> <p><i>(8) Доставчикът може да коригира данъчната основа и начисления данък по извършена доставка на стоки или услуги на територията на страната в случай на пълно или частично неплащане, ако вземането му е</i></p>		
--	---	--	--

	<p>окончателно несъбираемо или са налице доказателства за вероятната му несъбираемост.</p> <p>(9) Корекцията по ал. 8 се извършва чрез издаване на кредитно известие. Кредитно известие може да не се издава, ако получателят по доставката е нерегистрирано по ЗДДС лице. В последния случай за намаляване на данъчната основа се прилага редът за прихващане и възстановяване по чл. 128 и сл. от ДОПК.</p> <p>(10) Взemanето се счита за окончателно несъбираемо в случаите, когато:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. са изтекли 3 години за вземанията с тригодишен давностен срок или 5 години за вземанията с петгодишен давностен срок от момента, в който вземането е станало изискуемо; или 2. малко вземане не е погасено в срок от 12 месеца след датата на данъчното събитие на съответната доставка; или 3. по отношение на длъжника е открито производство по несъстоятелност; или 4. длъжникът е заличен след приключило производство по ликвидация. <p>„§ 33. В § 1 от допълнителните разпоредби се създават т. 104 и т. 105:</p> <p>т. 104 (без промяна)</p> <p>т. 105 „малко вземане“ е вземане в размер до 800 лева от нерегистрирано по този закон лице.“</p>		
<p>„ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД</p>	<p>Уважаеми Господин Точев,</p> <p>Уважаеми Дами и Господа,</p> <p>В законоустановения срок представяме и моля да разгледате Предложения и становище по Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност („Законопроектът“).</p> <p>Макар и стъпка в правилната посока, според нас предложените национални мерки не са пропорционални на целта на ДДС, който не следва да бъде понасян от доставчиците на стоки и услуги. Условието, поставени в Законопроекта, надхвърлят необходимото за доказването на окончателната или</p>		

	<p>вероятна несъбираемост на вземанията, което е в разрез с принципите на ЕС и с практиката на Съда на ЕС.</p> <p>Към 30.09.2022 г. „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД, с ЕИК 831609046 („Топлофикация“), има 458 066 броя абонати, от които 421 025 са нерегистрирани по ЗДДС физически лица. Всяко от несъбираемите вземания на Топлофикация по същество е в малък размер, но поради многобройността на длъжниците общият размер на несъбираемите вземания за една година обикновено надминава 13 милиона лева.</p> <p>С оглед на това, считаме, че предложенията за промени в ЗДДС не отговарят на спецификите на несъбираеми вземания от доставчици, подобни на Топлофикация. Несъбираемите вземания на всички доставчици на комунални услуги и стоки за обикновеното битово потребление обикновено са малки по размер суми, дължими от нерегистрирани по ЗДДС лица.</p> <p>За този тип вземания би следвало да се предвиди олекотена процедура за корекция на данъчната основа, тъй като заложената в Законопроекта е твърде обременяваща като административна тежест и не отговаря на принципа на пропорционалност, който е » основополагащ в данъчната система на Европейския съюз (ЕС).</p> <p>Моля да се запознаете с подробните ни коментари и предложения в този смисъл, изложени по-долу.</p> <p>I. Становище по Законопроекта</p> <p>Изисквания за изтекла давност и неуспешно изпълнително производство</p> <p>1. В новата ал. 10, т. 1 на чл. 115 Законопроектът предвижда вземане да се счита За окончателно несъбираемо в случаите, когато са изпълнени кумулативно условията вземането да е погасено по</p>		
--	---	--	--

	<p>давност и да са налице доказателства за неуспешно проведено изпълнително производство.</p> <p>2. Присъща за института на погасителната давност е възможността тя да бъде многократно спирана и прекъсвана. Последното може да доведе до необходимост доставчикът да изчака значителен период от време докато за него възникне основание да издаде кредитно известие поради окончателна несъбираемост на вземането.</p> <p>3. В съответствие с принципа на пропорционалност, част от общите принципи на правото на Съюза, способите, използвани за транспониране на Директива 2006/112/ЕО на Съвета относно общата система на данъка върху добавената стойност („ДДС Директива“), трябва да са в състояние да реализират преследваните с този акт цели и да не надхвърлят необходимото за постигането им (в този смисъл, решения на СЕС по дело C-242/18, Unicredit Leasing; дело C-246/16, Di Maura, пар. 25; дело C-335/19, пар. 47).</p> <p>4. Изискването вземането да е погасено по давност може да се счете за непропорционално съгласно практиката на СЕС, тъй като създава затруднения при прилагането му на практика, когато се отнася до множество малки по размер вземания от различни лица.</p> <p>5. Съгласно разбирането на СЕС изискването за доказателства не следва ненужно да усложнява възстановяването на ДДС или да го прави практически невъзможно. С оглед практиката на СЕС най-добрият подход би бил да се даде право на доставчиците да намаляват данъчната основа веднага след изтичане на определен</p> <p>„ период, през който не са получили плащане. Само по себе си това обстоятелство води</p> <p>до извода, че е вероятно вземанията да останат неплатени и в бъдеще (арг. от пар. 64 от решение на</p>		
--	---	--	--

	<p>Съда на Европейския съюз (СЕС) по дело C-242/18, Уникредит Лизинг).</p> <p>6. Ако се въведе подобен максимален срок обаче, той не следва да е обвързан с абсолютната 10-годишна погасителна давност за физически лица, тъй като доставчиците биха понасяли необосновано голяма данъчна тежест. В светлината на тълкуването на СЕС подобно изискване е недопустимо, тъй като не отговаря на принципа на пропорционалност и е твърде обременително за данъчнозадълженото лице, което обезпечава предварителното финансиране на ДДС, като го събира за сметка на държавата {решение по дело C-246/1 б, Di Maura, пар. 27 и 28}.</p> <p>7. Считаме за логично срокът в ЗДДС да се свърже с разпоредбата на чл. 37, ал. 1, т. 1 от ЗКПО, съгласно който вземането се отписва след изтичане на три години за вземанията с тригодишен давностен срок или на 5 години за вземанията с петгодишен давностен срок.</p> <p>8. На следващо място, по отношение на изискването за неуспешно проведено изпълнително производство, следва да бъде отчетено, че за малките по размер вземания е икономически необосновано да се провеждат съдебни и изпълнителни производства. Ако се вземе пример от практиката в други държави членки на ЕС (например - Австрия, Дания), при определяне несъбираемостта на вземането следва да се взимат предвид обстоятелства като непропорционални разходи за принудително изпълнение и съобразяване на действията за събиране на дълга с размера на същия.</p> <p>9. Когато размерът на дълга е толкова малък, че държавните такси и адвокатските хонорари биха били по-големи от самото вземане, не е практически и финансово оправдано да се образува съдебно дело и да се предприемат действия за принудително</p>	<p>Приема се</p>	
--	---	------------------	--

	<p>изпълнение. В тези случаи е логично да се предприемат друг вид действия за събиране (напомнителни писма и обаждания, нотариални покани и т.н.).</p> <p>10. Особено внимание следва обърнем на обстоятелството, че е крайно неясно кога едно изпълнително производство може да се счете за „неуспешно проведено“. Нито в Законопроекта, нито в действащите нормативни актове могат да се открият срокове или каквито и да било критерии за преценка в тази връзка.</p> <p>II. В допълнение, следва да се отбележи, че съдебните процедури могат да траят необосновано дълго - възможно е да продължат дори около 10 години. За доставчиците, събиращи данъка за сметка на държавата, не е оправдано изискването да трябва да чакат 10 г., за да могат да коригират данъчната основа по несъбираемо вземане.</p> <p>12. В този смисъл е решение на СЕС по дело C-246/16, Di Maura, в което се разглежда италианско законодателство, изискващо за намаляването на данъчната основа по ДДС да бъде постигнат неуспех на производства по несъстоятелност, когато те могат да продължат над 10 години. Според СЕС подобно изискване е недопустимо, тъй като не отговаря на принципа на пропорционалност и е твърде обременително за данъчнозадълженото лице, което обезпечава предварителното финансиране на ДДС, като го събира за сметка на държавата. Същата цел би могла да се преследва и с предоставяне на възможност за намаляване на данъчната основа, когато данъчнозадълженото лице докаже, че с оглед на обстоятелствата има вероятност задължението да не бъде изпълнено, като при евентуално извършване на плащането все пак данъчната основа би могла да се увеличи.</p> <p>13. СЕС отчита, че при всички положения в случай на неплащане на дадена фактура за предприятията,</p>	<p>Приема се</p>	
--	--	------------------	--

	<p>подчинени на това законодателство, срокът от 10 години може да</p> <p>доведе до по-неблагоприятно положение от гледна точка на ликвидността в сравнение с това на конкурентите им от други държави членки, с което очевидно би могло да се смути постигането на преследваната с директивата цел за данъчна хармонизация (решение по дело C-246/16, Di Maura, пар. 28).</p> <p>14. Аргумент, че плащане, въпреки всичко би могло да постъпи, не би следвало да е пречка за възстановяване на ДДС. В този случай данъчната основа следва да се увеличи и данъчнозадълженото лице следва да плати ДДС отново (в този смисъл, решения на СЕС по дело C-242/18, Уникредит Лизинг; дело C-246/16, Di Maura, пар. 27; дело C-335/19, E. sp. z o.o. sp. K., пар. 48).</p> <p>Несъстоятелност или ликвидация на длъжника</p> <p>15. В новата ал. 10, т. 2 и 3 от Законопроекта се предвижда, че в случаите, когато длъжникът е обявен в несъстоятелност или е заличен след производство по ликвидация, вземането се счита за окончателно несъбираемо.</p> <p>16. При окончателно несъбираемо вземане в чл. 115, ал. 8 е предвидено, че доставчикът може да коригира данъчната основа и начисления данък по извършена доставка. Същевременно обаче, съгласно ал. 9 в случаите на несъстоятелност и ликвидация не се издава кредитно известие, а съгласно ал. 12 в тези случаи не се извършва корекция по ал. 8.</p> <p>17. Текстове са неясни, но ако идеята на законодателя е в тези случаи да не се допуска изобщо намаляване на данъчната основа, това правило би било в пълно противоречие с решенията на СЕС и принципа на пропорционалност на ДДС, а също и с практиката в почти всички останали</p>	<p>Приема се</p>	
--	--	------------------	--

	<p>държави членки на ЕС.</p> <p>18. В повечето държави членки (напр. Австрия, Белгия, Германия, Дания, Финландия, Нидерландия) при несъстоятелност на длъжника вземането се счита за окончателно несъбираемо и ДДС подлежи на възстановяване. По същия начин следва да се процедира и в случаите на ликвидация, доколкото длъжникът престава да съществува и не следва платецът на ДДС да остава обременен за негова сметка.</p> <p>19. Така например, в решение по дело C-335/19, E. sp. z o.o. sp. K. СЕС се е произнесъл във връзка с условието намаляването на облагаемата основа на ДДС да зависи от липсата на производство по несъстоятелност или ликвидация на длъжника (пар. 46- 50). Изводът на СЕС в пар. 48 е, че несигурността, свързана с окончателността на неплащането, също би могла да се вземе предвид и с предоставяне на възможност за намаляване на данъчната основа на ДДС, когато преди приключване на производството по несъстоятелност или ликвидация кредиторът докаже, че с оглед на обстоятелствата има вероятност задължението да не бъде изпълнено, като при евентуално извършване на плащането данъчната основа би била увеличена. Посоченият ред би бил също толкова ефикасен за постигане на преследваната цел, но би бил не толкова обременителен за кредитора, който обезпечава предварителното финансиране на ДДС, като го събира за сметка на държавата. Според разбирането на СЕС изключването на случаи, в които длъжникът е в производство по несъстоятелност противоречи на принципа на пропорционалността в ДДС законодателството на ЕС.</p> <p>Относно срока от 730 дни и изискването длъжникът да няма активи</p> <p>20. Считахме, че поставеният срок, след който</p>	<p>Приема се</p>	
--	--	------------------	--

	<p>вземането се счита за вероятно несъбираемо, е необосновано дълг. При сравнение с практиката в други държави членки на ЕС обикновено поставените срокове са от порядъка на 1 година (Нидерландия, Португалия, Испания, Унгария, Кипър, Естония, Литва), при някои дори по-малко (за малки вземания - бм. при Португалия и 8м. при Швеция).</p> <p>21. Предвид изложеното относно спецификата на вземанията на доставчиците на обществени услуги, удачно би било да се приложи практиката на други страни членки за диверсификация на срока спрямо размера на вземането. Така например, в Португалия ДДС подлежи на възстановяване за вземания до 750 евро, които не са платени в срок от 6 месеца. Допълнително условие за тези вземания е длъжникът да е физическо лице или да извършва освободени сделки, които не дават право на приспадане. В Словакия срокът за вземания до 300 евро е 12 месеца. В Швеция за вземания в размер до 1000 шведски крони (еквивалент на около 92 евро) се изисква срок от 8 месеца при облекчени условия на доказване на несъбираемостта.</p> <p>22. Предвид изяснената по-горе специфика на вземанията на Топлофикация и обстоятелството, че основните длъжници на дружеството са физически лица, изискването да са налице доказателства, че длъжникът не разполага с активи, срещу които да бъде насочено принудителното изпълнение са неоснователно обременяващи доставчика и явно непропорционални на целта на ДДС Директивата.</p> <p>23. Не съществува законова възможност Топлофикация да анализира активите на всеки един от абонатите си. Същото се отнася и за поставеното изключение от възможността за корекция на начислен данък за случаите, в които няма промяна в стойността на активите на получателя по доставката между датата на извършване на доставката и</p>		
--	---	--	--

	<p>изтичането на 730-дневния срок от датата, на която плащането по същата е станало изискуемо.</p> <p>24. Когато става въпрос за длъжници физически лица, а и не само, подобно условие е неизпълнимо, тъй като не е налице правна възможност кредиторът да се снабди с подобна информация. Условието е и необосновано, тъй като не би могло разумно да се очаква, че който и да било доставчик на обществени услуги ще извършва предварително проучване на стойността на активите на получателите на услугите. Става въпрос за огромен брой клиенти с огромен брой малки по размер потенциални задължения за услуги, които спадат към обикновеното потребление и не са свързани сами по себе си с материална обезпеченост на получателите им.</p> <p>25. С оглед практиката на СЕС, считаме че поставеното условие е твърде обременително за доставчици като Топлофикация и надхвърля необходимото за доказване на вероятна несъбираемост на вземанията. С цел избягване на този проблем, в редица страни от ЕС е налице разграничение и опростени процедури за възстановяване при малки вземания (Дания, Португалия, Швеция, Словакия, Латвия) или при вземания от физически лица (Португалия).</p> <p>26. Считаме, че и в България следва да се въведе диференциация според размера на вземанията и/или според вида на длъжниците, например според обстоятелството дали същите са регистрирани по ЗДДС или не.</p> <p>27. За целите на ЗДДС следва да бъде достатъчно условието вземанията да не са били платени през точно определен продължителен период от време (арг. от пар. 64 от решение на Съда на Европейския съюз (СЕС) по дело C-242/18, Уникредит Лизинг). Що се отнася до малки вземания от нерегистрирани лица, логично е този период да бъде по-кратък от</p>		
--	--	--	--

	<p>прекомерно трудно за данъчнозадълженото лице, което е доставчик на стоки или услуги, да придобие право на намаление на данъчната основа и следователно право за възстановяване на ДДС.</p> <p>И. Заключение и предложения за промени</p> <p>В заключение, предложените национални мерки са твърде обременяващи за доставчиците, които събират ДДС за сметка на държавата. Съдът на ЕС неведнъж е постановявал, че на данъчнозадължените лица не следва да се налагат твърде затрудняващи условия за намаляване на данъчната основа. С оглед практиката на СЕС най-добрият подход би бил да се даде право на доставчиците да намаляват данъчната основа веднага след изтичане на определен период, през който не са получили плащане, като интересите на фиска са защитени от изискването, ако все пак бъде изплатено вземането в бъдеще, данъчната основа да бъде съответно увеличена. Това тълкуване произхожда и от предназначението на ДДС да облага личното потребление, а не да се понася от доставчиците на стоки и услуги. В този смисъл СЕС често обръща внимание, че данъчната администрация не може при никакви обстоятелства да събира сума на ДДС, надвишаваща данъка, получен от данъчнозадълженото лице.</p> <p>С оглед на последното, в ЗДДС могат да се предвидят правила, чрез които да се предостави възможност на доставчиците да продават несъбираемите си вземания на държавата и същевременно да им бъде възстановяван ДДС по тези вземания. По този начин тежестта за събиране на данъка ще бъде прехвърлена от държавата, а няма да бъде неоснователно понасяна в продължение на години от доставчиците.</p> <p>На следващо място, според нас измененията на ЗДДС следва да бъдат съобразени със спецификите на несъбираемите вземания на доставчици на</p>	<p>Приема се</p>	
--	---	------------------	--

	<p>обществени услуги, като Топлофикация. Този вид вземания обикновено са многобройни и малки по размер суми, дължими от нерегистрирани по ЗДДС лица. За тези длъжници не би могло да се проведе изследване на активите, както се изисква в новите правила. Предвид несъразмерност на разходите често не е обосновано да се провежда съдебно и изпълнително производство или да се чака изтичането на абсолютна давност.</p> <p>В този смисъл считаме, че в сегашния си вид промените биха поставили доставчиците на стоки и услуги за битови клиенти в неравностойно положение спрямо тези с по-големи единични вземания. По тази причина, предлагаме в ЗДДС да се приложи диференциран подход с облекчени условия за малки по размер вземания и за вземания от нерегистрирани по ЗДДС лица. С оглед практиката в ЕС подходящо би било за тези случаи да се предвиди възможност данъчната основа да бъде намалена директно след изтичане на определен период от време, през който доставчикът не е получил плащане, без да се поставят допълнителни условия.</p>		
<p>Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ)</p>	<p>ОТНОСНО: <i>Проекти на ЗИД на Закон за изменение и допълнение на Закон за корпоративното подоходно облагане (ЗИД на ЗКПО), ЗИД на Закон за изменение и допълнение на Закон за данъците върху доходите на физическите лица (ЗИД на ЗДДФЛ) и ЗИД на Закон за изменение и допълнение на Закон за акцизите и данъчните складове (ЗИД на ЗАДС), публикувани в страницата на Министерство на финансите на 05.09.2022 г. и ЗИД на Закон за данък върху добавената стойност (ЗИД на ЗДДС), публикуван на страницата на Министерство на финансите на 05.09.2022 г., с</i></p>	<p>Приема се</p>	

	<p><i>изменения и допълнения, представени на 03.10.2022 г.</i></p> <p>От името на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ) бихме искали да изразим в обобщен вид принципното си становище по проектите на ЗИД на ЗДДС, ЗИД на ЗКПО, ЗИД на ЗДДФЛ и ЗИД на ЗАДС</p> <p>I. ЗИД на ЗДДС</p> <p>КРИБ принципно подкрепя промените в ЗДДС, целящи постигане на съответствие на българското ДДС законодателство с европейското и въвеждане и отразяване на решенията на Съда на Европейския съюз (СЕС), както и отстраняване на установени от Европейската комисия несъответствия в ЗДДС и премахване на възникнали в практиката затруднения при прилагане на националното законодателство.</p> <p>Приветстваме инициативата за въвеждане на правила за уреждане на корекцията на данъчната основа при несъбираеми вземания (т.нар. „лоши дългове“), доколкото България е една от последните три държави в Европейския съюз (ЕС) останали без законово уреждане и изрично дефиниране на тези правила в своето законодателство.</p> <p>В частност подкрепяме въвеждане в ЗДДС на конкретна уредба за корекция на данъчната основа на доставката в случай на пълно или частично неплащане, което може да стане окончателно несъбираемо в съответствие с възможността, предвидена в чл. 90, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (Директивата за ДДС).</p> <p>По начина, по който са формулирани обаче, предложенията в законопроекта не облекчават</p>		
--	---	--	--

	<p>стопанската дейност на голяма част от бизнеса, дори - ще доведат до значителни затруднения. Предложените национални мерки не са пропорционални на целта на ДДС, който по своята същност не е предназначен да бъде данък, понасян от бизнеса. Условието, поставени в Законопроекта, надхвърлят необходимото за доказването на окончателната или вероятна несъбираемост на вземанията, което е в разрез с принципите на ЕС и с практиката на Съда на ЕС.</p> <p>Считаме, че правилата следва да бъдат опростени, така че данъчнозадължените лица действително да имат възможност да докажат, че има вероятност задължението да не бъде изпълнено. Съгласно разбирането на Съда на ЕС правилният подход е да не се ограничават лицата със затрудняващи условия за намаляване на данъчната основа, а интересите на фиска да се защитят чрез изискването, ако все пак бъде изплатено вземането в бъдеще, данъчната основа да бъде съответно увеличена (в този смисъл, решения на СЕС по дело C-242/18, Уникредит Лизинг; дело C-246/16, Di Maura, пар. 27; дело C-335/19, E. sp. z o.o. sp. K., пар. 48).</p> <p>На следващо място, голяма част от членовете на КРИБ са доставчици на комунални услуги и стоки за обикновеното битово потребление, чиито несъбираеми вземания са основно множество малки суми, дължими от нерегистрирани по ЗДДС лица. Предвидените промени не са съобразени със спецификите на този тип вземания.</p> <p>Административната тежест (като документооборот, време и средства), която се поставя върху такива доставчици да доказват несъбираемост на всяко малко вземане е относително по-висока от тази при други доставчици със съществени единични вземания. Така например, за подобни вземания не би могло винаги да се очаква провеждане на съдебни и изпълнителни производства и изследване</p>		
--	---	--	--

	<p>на активите на всеки един длъжник, тъй като необходимите за тази цел средства не са пропорционални на очаквания резултат.</p> <p>По тази причина, считаме че в ЗДДС следва да се приложи диференциран подход с облекчени условия за подобни „малки вземания“ и за вземания от нерегистрирани по ЗДДС лица. Оптимално, с оглед практиката на СЕС, би било доставчикът да има право да намали данъчната основа автоматично, ако не е получил плащане след изтичане на определен период от време.</p> <p>Също така, считаме за неясни новите разпоредби и по отношение на момента, в който вземането става окончателно или вероятно несъбираемо, както и правилата в случаите на несъстоятелност и ликвидация на длъжника по несъбираемостта вземане.</p> <p>В заключение, разпоредбите в Законопроекта относно привеждане на ДДС законодателството в съответствие с решенията на СЕС се нуждаят от преработка и прецизиране. В настоящата си формулировка текстовете правят ДДС върху лоши дългове практически невъзстановим за голяма част от доставчиците, което е в пълно противоречие с практиката на СЕС и принципите на ДДС законодателството в ЕС.</p> <p>В този смисъл, не бихме подкрепили промените в ЗИД на ЗДДС в тази им част, като считаме, че следва да се даде възможност за експертна дискусия по тази толкова важна тема и промените в ЗДДС да бъдат прецизирани. Изразяваме готовност за участие на представители на КРИБ в експертна работна група, сформирана към Министерство на финансите, която да прецизира предложените законови изменения.</p> <p>Във връзка с предоставените ни коригирани текстове по проекта на ЗИД ЗДДС, в частта относно корекция на данък върху добавената стойност при</p>		
--	---	--	--

	<p>несъбираемост на вземанията по доставка прилагаме следните конкретните бележки:</p> <p>По предложеното изменение и допълнение на чл. 78, ал.2</p> <p>1. Следва да се предвиди дефиниция на понятието „частично неплащане по доставката“. В противен случай ще е налице неяснота и възможности за противоречиво тълкуване по отношение на това какво плаща длъжника в хипотезата на „частично неплащане по доставката“ - данъчната основа, ДДС или и части от основата и ДДС. Разбирането ни е, че уредбата на „частично неплащане по доставката“ следва да предвижда че платената част включва пропорционално данъчна основа и ДДС.</p> <p>2. Следва да се изясни какви са задълженията на длъжника в хипотезата на предложената разпоредба на чл. 115, ал. 10 за случаите, в които доставчикът не прави корекция на данъчната основа - длъжникът задължен ли е да коригира размера на ползвания данъчен кредит по ДДС в случаите, в които доставчикът няма право на корекция на данъчната основа.</p> <p>По предложеното изменение и допълнение на чл. 115</p> <p>1. Предложената редакция на ал. 9 следва да се прецизира по отношение на:</p> <p>в разпоредбата на ал. 10, към която се препраща, липсват т. 7 и 8 - следва да се уточни препратката. Също да се прецизира дали и в случаите на ал. 11 не следва да се прави корекция;</p> <p>От изискването за издаване на кредитно известие за корекция следва да се изключат вземанията от нерегистрирани по ЗДДС лица. В тези случаи, за намаляване на данъчната основа следва да се предвиди изрично редът за прихващане и възстановяване по чл. 128 и сл. от ДОПК;</p> <p>Да се коригира предвиденото изискване за извършване на корекция „при условие, че доставчикът е</p>	<p>Приема се</p> <p>Приема се</p> <p>Приема се</p> <p>Приема се</p> <p>Приема се</p>	
--	--	--	--

	<p>уведомил писмено получателя за издаване на кредитното известие и разполага с писмено потвърждение от получателя за извършеното уведомяване“. Така формулираното условие е твърде обременително и може да се окаже практически невъзможно за изпълнение от доставчика, което е в противоречие с разпоредбата на чл. 90, параграф 1 от Директивата за ДДС и практика на СЕС по тази разпоредба, която изисква да не се поставят твърде ограничителни условия пред доставчика, които правят невъзможно или изключително трудно коригирането на данъчната основа. Съобразно съществуващата уредба и практика на случаите на издаване на кредитни известия по чл. 115, считаме, че следва до отпадне изискването доставчикът да разполага с писмено потвърждение от получателя за извършеното уведомяване. В хипотезата на неизряден длъжник, често е трудно или дори невъзможно доставчикът да получи каквото и да е потвърждение от длъжника. Следва да се даде възможност на доставчика да докаже единствено, че е положил необходимата грижа по изпращането и връчването на кредитното известие до длъжника с всички, законни средства, като например обратна разписка или разписка от куриер за доставяне на съобщението.</p> <p>2. Предложената редакция на ал. 10 следва да се прецизира по отношение на:</p> <p>- В т. 1 да се уточни дали се има предвид изтичане на срока на давността или следва да е налице и възражение за изтекла погасителна давност - считаме, че с цел яснота следва изрично да се предвиди изтичане на съответния брой години от настъпване изискуемостта на вземането, по аналогия е уредбата в чл. 37 и чл. 46 от ЗКПО.</p> <p>3. Предложената редакция на ал. 11 следва да се прецизира по отношение на:</p>	<p>Приема се</p> <p>Приема се</p> <p>Приема се</p>	
--	---	--	--

	<p>вземането се счита за окончателно несъбираемо до размера на неудовлетворената част. Това е безспорна хипотеза на окончателно несъбираемо вземане и разпоредбата на чл. 90, параграф 1 от Директивата за ДДС следва да намира приложение. Както се</p> <p>потвърждава и от практиката на СЕС по подобни дела, корекцията на начислен ДДС в случай на пълно или частично неплащане представлява израз на основния принцип на Директивата за ДДС, че данъчната основа се състои от действително получената насрещна престация, от който пряко следва, че данъчната администрация не може да събира ДДС в размер, надвишаващ получения от данъчно задълженото лице. Противното би било в нарушение на този основен принцип.</p> <p>II. ЗИД на ЗКПО, ЗИД на ЗДДФЛ, ЗИД на ЗАДС</p> <p>КРИБ принципно подкрепя предложените проекти.</p> <p>Проектът на ЗИД на ЗКПО е във връзка с изтичане срока на прилагане на схемата за държавна помощ под формата на данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие по реда на ЗКПО и създаване на възможност за продължаване на прилагането на данъчното облекчение, както и с цел усъвършенстване на данъчното законодателство.</p> <p>Проектът на ЗИД на ЗДДФЛ е изготвен с цел усъвършенстване на данъчното законодателство и направените в проекта предложения са насочени към улесняване на данъчно задължените лица.</p> <p>Проектът на ЗИД на ЗАДС е във връзка с необходимост от прецизиране на нормативната уредба с цел избягване на неясноти и възможности за разнопосочно тълкуване.</p>		<p>цесията представлява едно такова евентуално плащане. С изключването от обхвата на несъбираемите вземани на вземания които са цедирани не е налице противоречие с принципите на пропорционалност и неутралност на данъка, заложен в правото на ЕС.</p>
--	--	--	--

<p>Становище на РwC България 05 октомври 2022 г. 19:39:32 ч</p>	<p>Становище на РwC България относно параграф 15 от проекта за ЗИД на ЗДДС</p> <p>Принципно подкрепяме въвеждането на ред за намаляване на данъчната основа при пълно или частично неплащане на цената от клиент и съответно коригиране на платения от доставчика ДДС. Липсата на такъв ред до момента е в нарушение на чл. 90, ал. 1 от Директива 2006/112/ЕО ("Директивата") съгласно тълкуванията на последния от Съда на ЕС ("СЕС"). Считаме обаче, че предложеният подход (нови алинеи 8 до 12 в чл. 115 от закона) реално не пренася по правилен начин изискванията на Директивата, както те са тълкувани от СЕС. Съгласно предложеният подход намаляването на данъчната основа при пълно или частично неплащане е обвързано с толкова стриктни условия, че практическото му прилагане от данъчно задължените лица би било силно ограничено - почти до степен на обезсмисляне на въвеждането на такъв ред.</p> <p>Чл. 90, ал. 1 от Директивата дава свобода на държавите-членки да определят условията за намаляване на данъчната основа. Но те трябва да направят това, имайки предвид принципа на съразмерност (пропорционалност). Според СЕС това означава, че условията не трябва да надвишават стриктно необходимото и не трябва да правят намаляването на данъчната основа неоправдано трудно, така че практически да водят до обезсмисляне на правилата за това. На мнение сме, че част от предложените условия нарушават принципа на съразмерност.</p> <p>Такива, например, са следните условия:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изискването, че за доказване на окончателната несъбираемост на вземания (чл. 115, ал. 10, т. 1), погасени по давност, трябва да са налице доказателства за "неуспешно проведено изпълнително производство". Така намаляването на данъчната основа се поставя в зависимост от това данъчно задълженото лице да е започнало и активно провеждало изпълнително производство за вземането 	<p>Приема се</p>	
--	---	------------------	--

	<p>си. Това обаче често може да е било икономически несъобразно (напр., защото вземанията са много на брой, но с малък индивидуален размер, който не оправдава разходите за изпълнително производство) или нецелесъобразно по други причини. Липсата на изпълнително производство би лишило данъчно задълженото лице от възможността да коригира платения ДДС, въпреки че реално не е получило и никога няма да получи пълно плащане. Това противоречи на целите и смисъла на чл. 90, ал. 1 от Директивата;</p> <p>- изискването, че за доказване на вероятната несъбираемост на вземания (чл. 115, ал. 11) доставчикът трябва да има доказателства, че длъжникът не разполага с активи, срещу които да бъде насочено принудително изпълнение, и че има промяна (предполагаме има се предвид намаление) в стойността на активите му от предоставянето на доставката до изтичането на период от 730 от изискуемостта на плащането. В повечето случаи изпълнението на това изискване би било практически невъзможно за доставчика и то не само защото от него ще се изисква да докаже отрицателен факт. Например, доставчикът би могъл да знае какви активи има дружество - длъжник посредством публикуваните му финансови отчети в Търговския регистър. Често неизрядни длъжници не публикуват финансовите си отчети. Дори да ги публикуват, това на практика става с почти година и половина закъснение (ако, например, трябва да се види какви са активите на едно дружество към март месец 2022 г., най-рано това би могло да стане към края на 2023 г., когато в Търговския регистър се публикуват финансовите отчети за 2022 г.). За длъжници - физически лица, би било практически много трудно изобщо да се разбере и докаже с какви активи разполагат. При все това от доставчика ще се очаква и да следи за намаляване на наличните активи на длъжника след датата на предоставяне на доставката. На практика, от доставчика ще се очаква да е предприел всички възможни действия по принудително изпълнение, за</p>		
--	--	--	--

	<p>да докаже вероятната несъбираемост на вземанията си. Както посочихме по-горе, много често това би било икономически необосновано или нецелесъобразно по други причини. Такова изискване нарушава целите и смисъла на чл. 90, ал. 1 от Директивата;</p> <p>- изискването намаляването на данъчната основа в повечето случаи да става задължително с кредитно известие. Наложена практика в търговския оборот е издаването на кредитно известие да се приема като равносилно на намаляване на цената/вземането. В случая на пълно или частично неплащане обаче няма намаляване на цената/вземането. По принцип длъжникът продължава да дължи пълния размер на вземането. Затова издаването на кредитно известие за целите на намаляване на данъчната основа при неплащане е неуспешно и може да доведе до обърквания, допълнителни търговски спорове и негативни последици в търговския оборот. Според нас е по-успешно документирането на намаляването на данъчната основа при неплащане да става по друг начин - напр., чрез специфичен протокол по чл. 117 от ЗДДС, който на практика до голяма степен постига същите цели по отношение на отчетността без да има потенциални негативни последици за търговския оборот.</p> <p>Във връзка с изложеното по-горе сме на мнение, че предложените текстове трябва да се преработят. Това трябва да стане като се вземе предвид принципа на съразмерност и се установят условия за намаляване на данъчната основа при неплащане, които да позволят практически на данъчно задължените лица да се възползват от коригиране на размера на платения от тях ДДС, когато те са в състояние да докажат окончателната или вероятната несъбираемост на вземанията си посредством разумни и реалистични за набавяне доказателства.</p>		
--	--	--	--

<p>Българската търговско - промишлена палата (БТПП) 06.10.2022 г.</p>	<p><i>Относно: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност, изпратен по имейл на 03.10.2022 г.</i></p> <p>Българската търговско - промишлена палата (БТПП) изразява следното второ допълнително становище относно проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност (ЗИД ЗДДС), публикуван на страницата на Министерство на финансите на 5 септември 2022 г., впоследствие променен след обсъждане на 29.09.2022 г. и изпратен от представител на МФ по имейл на 05.10.2022 г., в частта им относно корекцията на данъчната основа при пълно или частично неплащане:</p> <p>I. Относно предложените допълнения на чл. 115 от Проекта на ЗИД ЗДДС:</p> <p><i>Изпратената нова редакция на ал. 8 от чл. 115 от ЗДДС гласи: „При пълно или частично неплащане по доставка с получател - данъчно задължено лице и с място на изпълнение на територията на страната, по която вземането е окончателно несъбираемо или са налице доказателства за вероятната му несъбираемост, доставчикът, регистрирано по този закон лице, намалява данъчната основа и извършва корекция на начисления данък по доставката. Имаме следните коментари по нея:</i></p> <p>Видно от текста, предлага се ограничаване на случаите, при които ще се извършва намаление на данъчната основа и съответно коригиране на ДДС по доставката, само до случаите, в които получател е данъчно задължено лице. Следователно, ако получателят е данъчно незадължено лице, доставчикът няма да може да прилага ал. 8 на чл. 115. Това ще засегне на практика всички В2С доставки, най-вече тези, при които получатели са физически лица, които не действат в качество на едноличен търговец, свободна професия или друга форма на независима икономическа дейност. Приложното поле на подобно ограничение ще обхване несъбираемите вземания в доста сектори от икономиката, при които се доставят стоки и услуги директно на физически</p>	<p>Приема се</p>	
---	---	------------------	--

	<p>лица - крайни потребители, които ще бъдат поставени в неравнопоставено положение спрямо тези, които извършват B2B доставки на стоки и услуги.</p> <p>Такова съществено ограничение е неоправдано и няма опора в ДДС директивата или практиката на Съда на ЕС в случаите на окончателна несъбираемост на вземането. Още повече, в случаите на получател, който не е данъчно задължено лице към момента на извършване на доставката, и съответно, не бил регистриран по ЗДДС и не е ползвал данъчен кредит по неплатената от него фактура, рисковете от злоупотреби/измами и нарушаване на интересите на фиска при последващо намаление на данъчната основа при неплащане са минимални, което прави още по-неоправдано и несправедливо коментарираното по-горе ограничение на режима на корекции по ал. 8.</p> <p>Поради това, предлагаме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - текстът „...с получател - данъчно задължено лице и . : д а отпадне от предложената редакция на ал. 8 на чл. 115 от ЗДДС, или като алтернатива - към ал. 13 да бъде добавено изречение второ: „При окончателна несъбираемост на вземането в случаите, изключени съгласно изречение първо, или изключени от приложното поле на ал. 8 поради това, че получателят не е данъчно задължено лице, доставчикът може да подаде искане за възстановяване на неплатения данък по реда на чл. 129 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.“ <p>II. Относно останалите предложения, продължаваме да подкрепяме съответно коментарите си, изложени по предходните варианти на законопроект на ЗИД ЗДДС, които не са отразени в изпратения на 05.10.2022 г. изменен проект, в това число:</p> <p>предлагаме прилагането на новите ал. 8-15 на чл. 115 от ЗДДС да се придава практически обратна сила (по силата на §35, ал. 2 на ПЗР от предложения ЗИД ЗДДС) само ако се гарантира възможността за доставчика да защити ефективно своя интерес и да се</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Съгласно чл. 90, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка</p>
--	--	---------------------	--

	<p>осигури спазването на принципа на неутралност на ДДС и избягване на двойното данъчно облагане, като §35, ал. 2 от ПЗР на ЗИД ЗДДС следва да бъде съответно променен, за да се осигурят тези гаранции и спазването на принципите на облагане с ДДС.</p> <p>Надяваме се изложеното от нас да бъде съобразено при формулиране на разпоредбите на законопроекта като още веднъж напомняме, че коментиранияте промени в ЗДДС е необходимо да са в съответствие с останалото действащо законодателство, национално и европейско, както и с практиката на Съда на ЕС.</p> <p>В случай, че формирате допълнителна работна група, която да продължи работата по законопроекта, изразяваме изрично желание наши представители да участват в нея, както и при по-нататъшното обсъждане на предложените изменения на ЗДДС.</p>	<p>върху добавената стойност (Директивата за ДДС) в случаите на анулиране, разваляне, отказ или пълно или частично неплащане, или когато цената е намалена след извършването на доставката, основата се намалява съответно съгласно условия, които се определят от държавите членки. В параграф 2 на същата разпоредба от Директивата за ДДС е предвидено, че в случаите на пълно или частично неплащане държавите членки могат да дерогират от параграф 1.</p> <p>Разпоредбата на чл. 90, параграф 1 от Директивата за ДДС е транспонирана в чл. 115, ал. 1 от Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС), съгласно която при изменение на данъчната основа на доставка или при развалянето на доставка, за която е издадена фактура, доставчикът е длъжен да издаде известие към фактурата. Относно транспонирането на тези разпоредби в българския ЗДДС Съда на Европейския съюз (СЕС) в решение по българско дело C-242/18, УниКредит Лизинг ЕАД (Решението), в т. 37 е посочено, че чл. 90, параграф 1 от Директивата за ДДС, в който се посочват случаите на анулиране, разваляне, отказ, пълно или частично неплащане или намаляване на цената след извършването на доставката, задължава държавите членки да намаляват данъчната основа по ДДС и следователно размера на дължимия от данъчнозадълженото лице ДДС всеки път, когато след сключването на сделка данъчнозадълженото лице не е получило отчасти или изцяло насрещната престация. По отношение на чл. 90, параграф 2 от Директивата за ДДС съдът в т. 53 от Решението се е произнесъл, че разпоредбата позволява на държавите членки, при пълно или частично неплащане на цената, да се отклонят от припомненото в т. 37 правило, че</p>
--	---	---

			<p>са задължени да намаляват съответно данъчната основа всеки път, когато след сключването на сделка данъчнозадълженото лице не е получило отчасти или изцяло насрещната престация. В това отношение Съдът вече е приел, че национална разпоредба, която при изброяване на положенията, при които се намалява данъчната основа, не посочва неплащането на цената на доставката, следва да се разглежда като израз на осъществената от държавата членка възможност за дерогиране, предоставена ѝ съгласно чл. 90, параграф 2 от Директивата за ДДС (решение от 15 май 2014 г., Almos Agrárkúkereskedelmi, C 337/13, EU:C:2014:328, т. 24, C-242/18, т. 60). В т. 61 от Решението е посочено, че запитващата юрисдикция сочи, че българската правна уредба не съдържа разпоредби, които да позволяват намаляване на данъчната основа по ДДС в случай на неплащане, като чл. 115 ЗДДС предвижда такава корекция само при прекратяване или разваляне на договор. Поради това Съдът е приел, че следва да се счита, че Република България е упражнила възможността си да дерогира от задължението за намаляване на данъчната основа в случай на неплащане.</p> <p>В тази връзка при въвеждане на опцията на чл. 90, параграф 2 от Директивата за ДДС в ЗДДС не се предвиждат преходни разпоредби.</p>
<p>„Електрохолд България” ЕООД</p>	<p>До Г-н Валентин Точев Директор на дирекция „Данъчна политика“ Министерство на финансите ул. "Г. С. Раковски" 102 София 1040</p> <p>Относно: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност</p>	<p>Приема се</p>	

	<p>Уважаеми господин Точев,</p> <p>Във връзка с открита на 05.09.2022 г. процедура за обществена консултация по Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност („Проектът на ЗИД на ЗДДС“, „Законопроекта“), приложено представяме на Вашето внимание в указания срок становище и предложения по текстовете на проекта, изготвени от дружествата от Групата Електрохолд.</p> <p>Предвид обстоятелството, че две от дружествата от Групата Електрохолд са търговци на електрическа енергия – съответно „Електрохолд Продажби“ ЕАД и "Електрохолд Трейд" ЕАД, а трето дружество – „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, е Оператор на разпределителна мрежа по смисъла на Закона за енергетиката (ЗЕ), то същите представляват заинтересовани лица, които биха били пряко засегнати от разпоредбите на Законопроекта. Предвид естеството на предоставяните от дружествата услуги (доставка на електрическа енергия и мрежови услуги), както и огромния брой клиенти (над 2 млн.), то управлението на събираемостта на вземанията от длъжниците е важна част от дейността им. В тази връзка за дружествата от Групата Електрохолд е от изключително значение да бъде прието изменение на ЗДДС, което да предвижда адекватна процедура за възстановяване на ДДС, съобразена със случаите на множество малки по размер несъбираеми вземания от нерегистрирани по ЗДДС лица.</p> <p>Подкрепяме предложението за привеждане на ДДС законодателството в съответствие с решения на СЕС, и по-конкретно – разпоредби, които дават възможност да се намали данъчната основа на доставката в случай на пълно или частично неплащане, ако вземането по доставката е окончателно несъбираемо или са налице доказателства за вероятната му несъбираемост.</p> <p>Считаме обаче, че предложеният подход (нови алинеи 8 до 12 в чл. 115 от закона) реално не пренася по правилен начин изискванията на Директивата за ДДС, както те са тълкувани от СЕС. Съгласно предложения</p>		
--	---	--	--

	<p>подход намаляването на данъчната основа при пълно или частично неплащане е обвързано с толкова стриктни условия, че практическото му прилагане от данъчно задължените лица би било силно ограничено – почти до степен на обезсмисляне на въвеждането на такъв ред.</p> <p>Конкретните ни коментари и предложения са следните:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>По отношение на изискването вземането на да е погасено по давност</i> <p>Предлагаме вземането да се счита за окончателно несъбираемо с погасяването на вземането по давност, като считаме че доказателствата за предприетите мерки следва да бъдат всички възможни действия, предприети от ръководството на Дружеството по събирането на вземането, както и преценката на ръководството за вероятността вземането да бъде събрано. Изискването, предложено в законопроекта, че за доказване на окончателната несъбираемост на вземания (чл. 115, ал. 10, т. 1), погасени по давност, трябва да са налице доказателства за "неуспешно проведено изпълнително производство", е твърде обременително и ограничаващо. Така намаляването на данъчната основа се поставя в зависимост от това дружеството да е започнало и активно провеждало изпълнително производство за вземането си. Това обаче често може да е икономически нецелесъобразно (напр., защото вземанията са много на брой, но с малък индивидуален размер, който не оправдава разходите за изпълнително производство) или нецелесъобразно по други причини. Липсата на изпълнително производство ще лиши дружеството от възможността да коригира платения ДДС, въпреки че реално не е получило и никога няма да получи пълно плащане. Считаме, че това противоречи на целите и смисъла на чл. 90, ал. 1 от Директивата.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>По отношение изискването длъжникът да няма активи</i> 		
--	--	--	--

	<p>За длъжници физически лица, изискването да са налице доказателства, че длъжникът не разполага с активи, срещу които да бъде насочено принудителното изпълнение, са неоснователно обременяващи доставчика и явно непропорционални на целта на ДДС, поради следните причини:</p> <ul style="list-style-type: none"> • о не съществува законова възможност да се изследват активите на всеки един от длъжниците; • неприложимо е и за поставеното изключение от възможността за корекция на начислен данък за случаите, в които няма промяна в стойността на активите на получателя по доставката между датата на извършване на доставката и изтичането на 730-дневния срок от датата, на която плащането по същата е станало изискуемо; • Продажбата на електрическа енергия не би могла да се обвърже с предварително проучване на стойността на активите на получателите на услугите. Следва да се отбележи, че дейността „снабдяване с електрическа енергия от краен снабдител“, извършвана от „Електрохолд Продажби“ ЕАД по силата на издадена от Комисията за енергийно и водно регулиране лицензия, представлява услуга от обществен интерес по смисъла на Закона за енергетиката, която не може да бъде отказвана по причини, непосочени в закона <p>За длъжници търговски дружества – в годишните финансови отчети се представя балансовата стойност на активите, в случай че те са напълно амортизирани или обезценени в съответствие с приложимите счетоводни стандарти, условието за наличието на активи е неизпълнимо. Следва да се отбележи, че единственият източник на публичност на отчетите е Търговския регистър в случаите, че търговското дружество е публикувало отчета си, а е възможно и да не е задължено да изготвя отчет за финансовото състояние (баланс) съгласно действащото законодателство в страната.</p> <p>Изложеното по-горе показва, че изискването за наличие на активи на физически лица и търговски</p>		
--	--	--	--

	<p>дружества, поставят Дружеството в хипотезата на невъзможност за изпълнение на това изискване, поради което предлагаме да отпадне.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>По отношение механизма за намаляване на данъчната основа чрез кредитни известия (КИ)</i> <p>Считаме, че законът следва да регламентира издаването на КИ за длъжници в несъстоятелност, в случаите, когато не е възможно да се удовлетворят вземанията на дружеството от масата на несъстоятелността и има безспорни доказателства за това.</p> <p>Считаме, че в случаите, когато длъжникът е заличен след приключило производство по ликвидация, следва да бъде регламентиран реда, по който да бъде извършена корекцията, а именно - чрез подаване на искане за възстановяване на ДДС по чл. 129 от ДОПК,</p> <p>Предлагаме следните промени в чл. 115 да се създадат ал. 8-11, както следва :</p> <p>§ 15. В чл. 115 се създават ал. 8-11:</p> <p><i>“(8) Доставчикът може да коригира данъчната основа и начисления данък по извършена доставка на стоки или услуги на територията на страната в случай на пълно или частично неплащане, ако вземането му е окончателно несъбираемо или са налице доказателства за вероятната му несъбираемост.</i></p> <p><i>(9) Корекцията по ал. 8 се извършва чрез издаване на кредитно известие, с изключение на случаите по ал. 10, т. 3. Корекцията по ал.10 т.3 се извършва чрез подаване на искане за възстановяване на ДДС по чл. 129 от ДОПК.</i></p> <p><i>(10) Вземането се счита за окончателно несъбираемо в случаите, когато:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. е погасено по давност и са налице доказателства за предприети навременни и изчерпателни действия спрямо длъжника с оглед събиране на вземанията в хипотеза на добросъвестност;</i> <i>2. длъжникът е обявен в несъстоятелност и не е възможно да се удовлетворят вземанията от масата на несъстоятелността;</i> 		
--	---	--	--

	<p>3. длъжникът е заличен след приключило производство по ликвидация.</p> <p>(11) Несъбираемостта на вземането се счита за вероятна, когато вземането не е било изпълнено или погасено по друг начин в продължение на 365 дни от датата на изтичането на срока за неговото изпълнение, определен в договора или фактурата, и са налице доказателства за предприети навременни и изчерпателни действия спрямо длъжника с оглед събиране на вземанията в хипотеза на добросъвестност;“</p> <p>Надяваме се, че направените от нас предложения ще бъдат разгледани и взети предвид. Оставаме на разположение при допълнителни въпроси.</p>		
<p>Алианс на технологичната индустрия</p>	<p>ДО: Г-Н ВАЛЕНТИН ТОЧЕВ ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ „ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА“ МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ</p> <p>ОТНОСНО: ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ДОБАВЕНАТА СТОЙНОСТ, ПУБЛИКУВАН НА 05.09.2022 Г.</p> <p>УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ТОЧЕВ, Алиансът на технологичната индустрия (АТИ), като сдружение на водещите предприятия, предоставящи електронни съобщителни услуги в страната (нататък „Операторите“), с настоящото се обръщаме към Вас по повод внесения Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност, публикуван на 05.09.2022 г. в Портала за обществени консултации (наричан по-долу накратко „Законопроекта“).</p> <p>С предложението Законопроект се въвежда дълго очакваната от Операторите процедура за възстановяване на ДДС върху несъбрани вземания, предвидена с разпоредбата на чл. 90, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената</p>		

	<p>стойност (Директивата за ДДС) за намаляване на данъчната основа на доставката в случай на пълно или частично неплащане, до момента не транспонирана в националното законодателство.</p> <p>1) Общ коментар относно Законопроекта</p> <p>Като дружества, които годишно внасяме в бюджета на държавата десетки милиони лева ДДС, върху вземания, които остават несъбираеми, съответно за тях не можем да възстановим внесения данък, приветстваме инициативата на Министерство на финансите да транспонира приложимото европейско законодателство и да спази последователната практика на Съда на Европейския съюз, относно тълкуването на чл. 90, параграф 1 и 2 от Директивата за ДДС.</p> <p>Считаме, че по своята същност ДДС не е предназначен да бъде данък, понасян от бизнеса, съответно за нас е от изключително значение да бъде прието изменение на Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС), което</p> <p>да предвижда процедура за възстановяване на ДДС, съобразена със спецификата на нашата дейност и на дейността на останалите доставчици на комунални услуги, които имат многобройни, но малки по размер несъбираеми вземания от нерегистрирани по ЗДДС лица.</p> <p>Считаме, че предложеният Законопроект предвижда процедура, която няма да позволи на Операторите и останалите кредитори на потребителски вземания да прилагат правото си за възстановяване на ДДС, доколкото предвижда изисквания, които противоречат на принципите за пропорционалност и ефективност.</p> <p>Предвид това, настояваме за сформирание на експертна работна група към Министерство на финансите, с участието на заинтересованите страни в това число Алианс на технологичната индустрия, която да прецизира предложените разпоредби.</p> <p>Моля да се запознаете с изложените по-долу коментари и предложения във връзка със Законопроекта, като при подготовката им сме изхождали от практиката на Съда на Европейския</p>	<p>Приема се</p>	
--	---	------------------	--

	<p>съюз (СЕС) по приложението на Директива 2006/112/ЕО на Съвета относно общата система на данъка върху добавената стойност („ДДС Директива“), както и сме събрали информация за най-добри практики, въведени от другите държави членки на Европейския съюз (ЕС).</p> <p>2) Становище относно разпоредбата на чл. 115, нова алинея 10</p> <p><i>(10) Взemanето се счита за окончателно несъбираемо в случаите, когато: 1. е погасено по давност и са налице доказателства за неуспешно проведено изпълнително производство; 2. длъжникът е обявен в несъстоятелност; 3. длъжникът е заличен след приключило производство по ликвидация.</i></p> <p>Предложение за изменение:</p> <p><i>(10) Взemanето се счита за окончателно несъбираемо в случаите, когато: 1. са изтекли 3 години за вземанията с тригодишен давностен срок или 5 години за вземанията с петгодишен давностен срок от момента, в който вземането е станало изискуемо; 2. По отношение на длъжника е открито производство по несъстоятелност; или 3. длъжникът е заличен след приключило производство по ликвидация.</i></p> <p>Мотивите за предложението ни са следните: Законопроектът в новата ал. 10, т. 1 на чл. 115 предвижда вземане да се счита за окончателно несъбираемо в случаите, когато са изпълнени кумулативно следните условия: вземането да е погасено по давност и да са налице доказателства за неуспешно проведено изпълнително производство. 2.1. Критерий вземането да е погасено по давност Считаме поставянето на такъв критерий за неприемливо. Уредбата на погасителната давност в Закона за задълженията и договорите (ЗЗД) включва възможността давността да бъде многократно спирана и прекъсвана (включително от действия по принудително изпълнение). Операторите ще бъдат принудени да чакат значителен период от време, докато за тях възникне основание да издадат кредитно</p>	<p>Приема се</p>	
--	---	------------------	--

	<p>известие поради окончателна несъбираемост на вземането. Поради огромния брой несъбрани потребителски вземания, те ще срещнат сериозни затруднения при прилагането му на практика, доколкото ще се налага да събират и съхраняват информация за всяко спиране, прекъсване и позоваване на давност от всеки един от потребителите си.</p> <p>Подобно изискване не съответства на принципа на пропорционалност, предполагащ, че способите, използвани за транспониране на ДДС Директивата, трябва да са в състояние да реализират преследваните с този акт цели и да не надхвърлят необходимото за постигането им (<i>в този смисъл, решения на СЕС по дело C-242/18, Unicredit Leasing; дело C-246/16, Di Maura, пар. 25; дело C-335/19, пар. 47</i>).</p> <p>Считаме, че за целите на ЗДДС следва да бъде достатъчно условието вземанията да не са били платени през точно определен продължителен период от време. Само по себе си това обстоятелство води до извода, че е вероятно вземанията да останат неплатени и в бъдеще (<i>арг. от пар. 64 от решение на Съда на Европейския съюз (СЕС) по дело C-242/18, Уникредит Лизинг</i>).</p> <p>Следователно, оптимално би било въвеждането на максимален срок след който, независимо от предприетите мерки, дадено вземане да се приема за окончателно несъбираемо.</p> <p>2.2. Критерий неуспешно проведено изпълнително производство</p> <p>Относно вземанията на Операторите, е икономически необосновано да се провеждат съдебни и изпълнителни производства. Средният размер на ДДС за възстановяване по несъбрано потребителско вземане на Оператор е 50 лв., а минималният разход за държавни такси и адвокатски хонорари за заповедно производство по чл.410 и сл. от ГПК (без последващо производство по чл. 422 от ГПК), ще надхвърли сумата от 450 – 500 лв. Абсолютно необосновано е за малките по размер потребителски вземания, да се очаква от Операторите да заплащат такси и разноски в размер 10</p>		
--	--	--	--

	<p>пъти по-голям от евентуалния ДДС, който ще могат да възстановяват за потребител.</p> <p>Не на последно място, съдебните процедури по чл. 410 и сл. от ГПК могат да траят необосновано дълго, особено в случаи, в които потребителите възразят срещу издаване на заповед за изпълнение и се образува производство по чл. 422 от ГПК. В отчетите на Инспектората към Висшия съдебен съвет за установени нарушения на правото на разглеждане и решаване на делата в разумен срок по глава трета “а” от ЗСВ, могат да се установят много примери в тази посока. Отчетите на ИВСС са публикувани на адрес: http://www.inspectoratvss.bg/bg/page/16.</p> <p>Обръщаме внимание върху цитираното Решение на СЕС по дело C-246/16, Di Maura, в което се разглежда италианското законодателство, изискващо за намаляването на данъчната основа по ДДС да бъде постигнат неуспех на производства по несъстоятелност, когато те могат да продължат над 10 години. СЕС отчита, че при всички положения в случай на неплащане на дадена фактура за предприятията, подчинени на това законодателство, срокът от 10 години може да доведе до по-неблагоприятно положение от гледна точка на ликвидността в сравнение с това на конкурентите им от други държави членки, с което очевидно би могло да се смуги постигането на преследваната с директивата цел за данъчна хармонизация.</p> <p>Според СЕС подобно изискване е недопустимо, тъй като не отговаря на принципа на пропорционалност и е твърде обременително за данъчнозадълженото лице, което обезпечавя предварителното финансиране на ДДС, като го събира за сметка на държавата.</p> <p>По гореизложените съображения, предвидения критерий за неуспешно проведено изпълнително производство е необоснован и считаме, че следва да отпадне. Както беше посочено по-горе, в съответствие с принципа на пропорционалност, разгледан в практиката на СЕС, способите, използвани за транспониране на ДДС Директивата, трябва да са в състояние да реализират</p>		
--	--	--	--

	<p>преследваните с този акт цели и да не надхвърлят необходимото за постигането им.</p> <p>2.3. По отношение критерий несъстоятелност на длъжника</p> <p>Считаме, че изискването длъжникът да е обявен в несъстоятелност е твърде обременяващо и отново непропорционално, доколкото е напълно възможно вероятността едно открито производство по несъстоятелност да се развива в продължение на години преди длъжникът да бъде обявен в несъстоятелност. Вземанията на Операторите не са привилегирани и събирането им в рамките на открито производство по несъстоятелност е много малко вероятно. В този смисъл, считаме, че е достатъчно критерият да бъде „откриване на производство по несъстоятелност“, а не „обявяване в несъстоятелност“ за съответния длъжник, какъвто подход например е възприет във Федерална Република Германия.</p> <p>3) Становище относно разпоредбата на чл. 115, нова алинея 11</p> <p><i>(11) Несъбираемостта на вземането се счита за вероятна, когато вземането не е било изпълнено или погасено по друг начин в продължение на 730 дни от датата на изтичането на срока за неговото изпълнение, определен в договора или фактурата, и са налице доказателства, че длъжникът не разполага с активи, срещу които да бъде насочено принудителното изпълнение. Корекция на начислен данък по доставка, по която вземането се счита за вероятно несъбираемо, не се допуска, ако вземането е прехвърлено възмездно преди датата на издаване на кредитното известие, както и в случай, че няма промяна в стойността на активите на получателя по доставката между датата на извършване на доставката и изтичането на 730-дневния срок от датата, на която плащането по същата става изискуемо.</i></p> <p>Предложение за изменение:</p>	<p>Приема се</p>	
--	--	------------------	--

	<p><i>(11) Несъбираемостта на вземането се счита за вероятна, когато вземането не е било изпълнено или погасено по друг начин в продължение на 730 дни, от датата на изтичането на срока за неговото изпълнение, определен в договора или фактурата. В случаите на вземане от физическо лице в размер под 1000 лева, се счита за вероятна, ако не са изпълнени или погасени в продължение на 365 дни от датата на изтичането на срока за неговото изпълнение, определен в договора или фактурата.</i></p> <p>Мотивите за предложението ни са следните:</p> <p>3.1. Критерий неплащане в срок от 730 дни</p> <p>Считаме, че определеният срок от 730 дни е необосновано дълъг. При сравнение с практиката в други държави членки на ЕС, обикновено поставените срокове са от порядъка на 1 година (Нидерландия, Португалия, Испания, Кипър, Естония, Литва), като има държави, които за малки по размер потребителски вземания определят и по кратък срок (напр. в Португалия, ДДС може да се възстанови след 6 месеца от изтичане срока за плащане за вземания до 750 евро). В този смисъл, считаме, че в България подходящ срок би бил 1 година, като при необходимост могат да се въведат и специални правила и дефиниции за малки по размер „потребителски вземания“ в закона.</p> <p>Критерий липса на активи на длъжника</p> <p>С оглед на факта, че длъжниците на Операторите са преимуществено физически лица, изискването да са налице доказателства, че длъжникът не разполага с активи, срещу които да бъде насочено принудителното изпълнение са неоснователно обременяващи доставчика и явно непропорционални на целта на ДДС Директивата.</p> <p>Настоящите законови разпоредби позволяват на Операторите да получат доказателство за липса на активи на длъжниците си, единствено след образуване на изпълнително дело, под формата на справка за имуществено състояние на длъжника, издадена от съдебен изпълнител. Както посочихме в т.2.2. по-горе, Операторът следва да плати минимум 450 – 500лв. такси и разноски, за да има възможност да образува</p>		
--	---	--	--

	<p>изпълнително дело срещу длъжник, в рамките на което да събере подобно доказателство. При среден размер на ДДС за възстановяване по несъбрано потребителско вземане под 50 лв., подобен разход за събиране на доказателства е очевидно непропорционален. Ето защо, изхождайки от практиката на СЕС, считаме че поставеното условие е твърде обременително за доставчици като Операторите и надхвърля необходимото за доказване на вероятна несъбираемост на вземанията.</p> <p>Още повече, в общия случай това условие би се припокривало с изискването за неуспешно проведено изпълнително производство, поставено при критериите за окончателна несъбираемост.</p> <p>Подобна възможност евентуално би могла да съществува за длъжници търговски дружества, като в тази връзка биха могли в Законопроекта да се предвидят специални изисквания за доказване липса на активи, посредством годишни финансови отчети, ако такива са публикувани в съответния срок ТРРЮЛНЦ.</p> <p>Считаме, че за целите на ЗДДС следва да бъде възприето условието вземанията да не са били платени през точно определен продължителен период от време (<i>арг. от пар. 64 от решение на Съда на Европейския съюз (СЕС) по дело C-242/18, Уникредит Лизинг</i>). Що се отнася до малки вземания от потребители, логично е този период да бъде по-кратък от срока, предвиден за останалите вземания. Търговската практика на Операторите показва, че щом едно малко по размер вземане от физическо лице не е платено 1 година след падежа му, то ще остане несъбрано.</p> <p>3.2. Критерий липса на възмездна цесия</p> <p>От принципа на неутралитет на ДДС произтича, че предприятието, което събира данъка за сметка на държавата, трябва изцяло да бъде освободено от тежестта на дължимия или платен данък в рамките на неговата облагаема с ДДС икономическа дейност (<i>вж. в този смисъл решение по дело C-246/16, Di Maura</i>,</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Относно предложението за опростяване на правилата съгласно разпоредбите на член 90, параграф 1 и член 273 от Директивата за ДДС не уточняват нито условията, нито задълженията, които държавите членки могат да предвидят и налага изводът, че тези разпоредби предоставят на същите свобода на преценка, по-специално относно формалностите, които трябва да изпълнят</p>
--	---	---------------------	---

	<p><i>пар. 23, решения по дело C-437/06, Securenta, пар. 25, и дело C-204/13, Malburg, пар. 41).</i></p> <p>Считаме, че актът на цедирането не променя характера на дължимия за възстановяване ДДС, тъй като ДДС като косвен данък се дължи от крайния потребител и е недължимо внесен от дружеството преди цедирането. Обстоятелството дали вземанията са цедирани или не, няма отношение към дължимостта на ДДС за възстановяване. Налице са законови механизми, които защитават интересите на фиска, че в случай на евентуално плащане ДДС ще бъде внесен отново в бюджета. Отказът за възстановяване на ДДС в тези случаи би довел до нарушаване принципите на пропорционалност и неутралност на данъка, заложен в правото на ЕС.</p> <p>4) Становище относно разпоредбите на чл.78 ал.2, изречение второ и чл. 115, нова ал. 9, предвиждащи механизъм за намаляване на данъчната основа, посредством издаване на кредитни известия</p> <p><i>Чл.78, ал.2, ново изречение второ „Регистрираното лице е длъжно да коригира размера на ползвания данъчен кредит при пълно или частично неплащане по доставката, ако вземането му е окончателно несъбираемо или са налице доказателства за вероятната му несъбираемост.“</i></p> <p><i>§ 15. В чл. 115 се създават ал. 8-11:</i></p> <p>.....</p> <p><i>(9) Корекцията по ал. 8 се извършва чрез издаване на кредитно известие, с изключение на случаите по ал. 10, т. 2 и 3.</i></p> <p>.....</p> <p>Предложение за изменение:</p> <p><i>Чл.78, ал.2, ново изречение второ „Регистрираното лице е длъжно да коригира съответно размера на ползвания данъчен кредит по сделки, по които в срок от 1 година след датата на данъчното събитие не е извършило никакво плащане или е извършило само частично плащане.“</i></p> <p><i>§ 15. В чл. 115 се създават ал. 8-11:</i></p> <p>.....</p>	<p>Приема се</p>	<p>данъчнозадължените лица пред данъчните органи на посочените държави, за да намалят данъчната основа (решение от 15 май 2014 г., Almos Agrárkülkereskedelmi, C-337/13, EU:C:2014:328, т. 37). Не се приема в обхвата на несъбираемите вземани да попадат и вземания които са цедирани, доколкото цесията представлява договорно споразумение, по силата на което едно лице прехвърля на друго лице свое вземане или друго свое право и може да бъде сключена при различни правни основания и условия например: продажба на вземането над или под вземането, замяна с друго, дарение, даване вместо изпълнение и т.н. Относно посоченото, че „Обстоятелството дали вземанията са цедирани или не, няма отношение към дължимостта на ДДС за възстановяване. Налице са законови механизми, които защитават интересите на фиска, че в случай на евентуално плащане ДДС ще бъде внесен отново в бюджета“, цесията представлява едно такова евентуално плащане. С изключването от обхвата на несъбираемите вземани на вземания които са цедирани не е налице противоречие с принципите на пропорционалност и неутралност на данъка, заложен в правото на ЕС.</p>
--	--	------------------	--

	<p>(9) <i>Корекцията по ал. 8 се извършва чрез издаване на кредитно известие. Кредитно известие може да не се издава, ако получателът по доставката е нерегистрирано по ЗДДС лице. В последния случай за намаляване на данъчната основа се прилага редът за прихващане и възстановяване по чл. 128 и сл. от ДОПК.</i></p> <p>.....</p> <p>Мотивите за предложенията ни са следните: Предложеният текст на чл.78 ал.2, изречение второ е неясен и формулировката му следва да бъде променена, за да се изясни дали същият се отнася за доставчик или получател по доставката. В случай, че текстът се отнася за клиента, а не за доставчика, то същият би следвало да гласи: <i>„Регистрираното лице, получател по сделката, е длъжно да коригира размера на ползания данъчен кредит при пълно или частично неплащане по доставката, ако вземането задължението му е окончателно несъбираемо или са налице доказателства за вероятната му несъбираемост.“</i> В случай, че текстът се отнася за доставчика, то същият би следвало да бъде: <i>„Регистрираното лице, доставчик по сделката, е длъжно да коригира размера на ползания данъчен кредит начисления ДДС при пълно или частично неплащане по доставката, ако вземането му е окончателно несъбираемо или са налице доказателства за вероятната му несъбираемост.“</i> Във втората хипотеза обаче мястото на разпоредбата не би отговаряло смислово на предвиденото в чл. 78, ал. 2. Затова считаме, че законодателят е имал предвид регистрираното лице получател по сделката и правилната формулировка на текста е посочената в т. 2 по-горе. Предвиденият в Законопроекта механизъм за намаляване на данъчната основа чрез кредитни известия не е съобразен с обстоятелството, че в повечето случаи, относно които ще се прилага, длъжникът по несъбираемото вземане е нерегистрирано по ЗДДС лице, съответно по</p>		
--	---	--	--

	<p>отношение длъжниците на Операторите физическа лица се създава механизъм, който е излишно усложнение за корекция на данъчната основа.</p> <p>В допълнение, предвиденият в Законопроекта механизъм за намаляване на данъчната основа изключва случаите по предложените нови разпоредби на чл. 115, ал. 10, т. 2 и 3. Това е записано изрично в предложената нова разпоредба чл. 115, ал. 12 от ЗДДС, според която „<i>В случаите на ал. 10, т. 2 и 3 не се извършва корекция по ал. 8.</i>“. Доколкото тези случаи касаят длъжници, обявени в несъстоятелност, както и длъжници, заличени след приключили производства по несъстоятелност, за които несъбираемостта се предвижда да бъде законово презюмирана като окончателна според текста на предложената ал. 10, то изключването им от реда по ал. 8 според нас не отговаря на духа и замисъла на ДДС Директивата.</p> <p>Напротив, тъй като именно по отношение на вземанията от тези лица окончателната несъбираемост на вземанията би се приела като юридически факт, би било особено подходящо корекциите на данъчната основа да стават по специалния ред на новата ал. 8.</p> <p>Последното обстоятелство е и още един аргумент за предложението ни да бъде формулиран нов текст на ал. 9, и от Законопроекта съответно да отпадне предложената ал. 12.</p> <p>Съгласно изискването на чл. 115, ал. 2 от ЗДДС, кредитното известие се издава задължително не по-късно от 5 дни от възникване на съответното обстоятелство по ал. 1. В предвидените нови разпоредби не е изрично посочено в какъв срок следва да се издаде кредитно известие в новите за закона хипотези на несъбираемост на вземания. Ако срокът и за тези случаи ще бъде предвиденият в ал. 2 от чл.115, то в тази разпоредба следва да се направи промяна, като бъдат включени и случаите на новата ал. 8. на чл.115.</p> <p>Предвиденият в чл.115 ал.2 от ЗДДС 5-дневен срок обаче, макар и достатъчен в хипотезите на ал. 1, изглежда твърде кратък за новите хипотези несъбираемост (ал.8).</p>		
--	--	--	--

	<p>Добрите практики, които се прилагат в Европейския съюз предвиждат сроковете за корекция между 2 и 5 години (2 години в Италия, Люксембург и Полша, 3 години в Белгия, 4 години в Кипър, 5 години в Австрия и Гърция).</p> <p>С оглед горното, считаме за най-подходящ най-малко 2-годишен срок за издаване на кредитно известие след настъпване на съответното обстоятелство, обосноваващо окончателна или вероятна несъбираемост.</p> <p>В допълнение, считаме процедурата за изменение на данъчната основа чрез издаване на кредитни известия за неподходяща в случаите на неплащане, доколкото би било равностойно на опрощаване на задълженията, което не съответства на преследваната от ДДС Директивата цел. Напротив, в съответствие с практиката на СЕС, ако правото за възстановяване е на базата на вероятност задължението да не бъде изпълнено, то това право кореспондира с необходимостта данъчната основа да бъде увеличена в случай на плащане. Т.е., когато не става въпрос за окончателна несъбираемост, а за изтъкване на вероятност задълженията да не бъдат изпълнени, практиката на СЕС счита, че фискът е защитен, защото при евентуално плащане ДДС все пак ще бъде внесен.</p> <p>Ако обаче се приеме предложеният механизъм за издаване на кредитни известия, вероятност за плащане вече не би съществувала, тъй като вземанията ще бъдат на практика опростени, ще липсва основание за плащане. СЕС никъде не поставя изискване за премахване на присъщата за неплащането несигурност чрез разваляне на договора, а напротив – счита, че и в тази хипотеза интересите на фиска са гарантирани.</p> <p>Доколкото липсват специални законови правила, като единствено възможен начин за действие, остава да се приложи общият ред за прихващане и възстановяване по чл. 128 и сл. от ДОПК (<i>аргумент и от Решение на ВАС № 17148 от 16.12.2019 г. на ВАС, 8-мо отделение, постановено по адм. дело № 11672/2016г.</i>).</p>		
--	---	--	--

	<p>В заключение, АТИ, счита че при изготвяне Законопроекта не са взети предвид интересите на доставчиците на електронни съобщителни услуги, както и доставчиците на комунални услуги, дори същите се поставени в неравностойно положение спрямо останалите търговци с несъбрани вземания, които са по-големи по размер. Доколкото Операторите имат основно множество малки несъбрани суми, дължими от хиляди нерегистрирани по ЗДДС лица, върху Операторите се възлага административна и финансова тежест (като документооборот, време и средства), която обезсмисля прилагането на предвижданата процедура за възстановяване на ДДС върху несъбираемите им вземания от потребители. Предвид горното, считаме за необходимо и целесъобразно в ЗДДС да се въведе диференциран подход с облекчени условия за малките по размер „потребителски вземания“ и в цялост да се избегнат изисквания за доказване, които противоречат на принципите за пропорционалност и ефективност. За доставчиците на електронни съобщителни услуги, практически невъзстановимият ДДС върху лоши дългове се явява значителна данъчна тежест, налагана без правно основание и в противоречие с нормите и съдебната практиката на Европейския съюз. Тази данъчна тежест увеличава значително ефективната им данъчна ставка, намалявайки ликвидността им и намалявайки потенциала им за инвестиции като по този начин ги прави по-малко конкурентоспособни сред останалите бизнес оператори в страната и ЕС. Считаме, че Законопроектът следва да се съобрази с практиката на СЕС и с добрите практики, установени в Европейския съюз, в противен случай, приемането му в първоначален вид би довело до завеждане на редица дела пред СЕС с цел обявяване на процедурите за противоречащи на нормативната рамка и принципите на ЕС.</p> <p>С оглед изразеното тук становище, считаме, че следва Министерство на финансите да сформира работна група за преработка на Законопроекта, в която да се включат и представители на АТИ.</p>		
--	--	--	--

<p>„Виваком България“ ЕАД</p>	<p>ДО ГОСПОДИН ВАЛЕНТИН ТОЧЕВ ДИРЕКТОРА НА ДИРЕКЦИЯ „ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА“ МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ гр. София СТАНОВИЩЕ и ПРЕДЛОЖЕНИЯ от „Виваком България“ ЕАД, ЕИК: 831642181, с адрес за кореспонденция гр. София, бул. „Цариградско шосе“ № 115и, представлявано от Асен Великов, член на УС, Финансов директор относно: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност, публикуван на 05.09.2022 г. УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ТОЧЕВ, УВАЖЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, С настоящото екипът на „Виваком България“ ЕАД (Виваком) би искал да изрази становището си относно предлаганите промени в Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС) и в частност – относно предлаганите промени за намаляване на данъчната основа и дължимия ДДС от доставчика в случай на вземания от клиенти, които са станали окончателно несъбираеми или вероятно несъбираеми. Въведение Виваком е един от водещите телекомуникационни оператори в България и предоставя телекомуникационни услуги на потребители и бизнес клиенти чрез обществена далекосъобщителна мрежа, при спазване на изискванията на Закона за електронните съобщения (ЗЕС), нормативните актове по прилагането му и Директива (ЕС) 2018/1972 от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения</p>	<p>Приема се</p>	
-------------------------------	--	------------------	--

	<p>(Европейския кодекс). Виваком има над 1.8 милиона клиенти, включително – над 1.7 милиона клиенти – физически лица (потребители) и над 100 хиляди бизнес абоната.</p> <p>Следва да се отбележи, че в съответствие със ЗЕС, Европейският кодекс и Наредба № 6 от 13.03.2008 г. за универсалната услуга по Закона за електронните съобщения (Наредбата) Виваком е задължено да предоставя универсална телекомуникационна услуга на всяко поискало услугата лице, включваща предоставяне на услуги за гласови съобщения чрез свързване с мрежата на Виваком в местоположението на абоната, осигуряване на подходящ ширококолов достъп до интернет в това местоположение, както и други свързани услуги, определени от Комисията за регулиране на съобщенията (КРС). Според ЗЕС и Наредбата Виваком е задължена да приема и удовлетворява всяко искане на клиент за предоставяне на универсална услуга и не може да отказва сключване на договор с клиент. Виваком във всички случаи не може да проявява дискриминация на основание на имуществено положение на поискалото услугата лице, като отказва сключване на договори за универсална услуга поради това, че поискалият услугата клиент няма активи към момента на сключване на договора или че той е социално слабо лице или предприятие в затруднение.</p> <p>Наред с това, чрез редица решения на КРС Виваком е определена като предприятие със значително въздействие в редица сегменти на телекомуникационния пазар. Вследствие на това върху Виваком тежи задължение да сключва договорите с клиенти и/или други оператори на този пазар при типови условия, одобрени от КРС. Виваком не може да отказва сключването на договор за услуги, подлежащи на регулиране от КРС, на основание на това, че поискалото услугата лице нямало достатъчно активи.</p>		
--	---	--	--

	<p>Горните регулаторни аспекти на дейността на Виваком произтичат от предвиденото в Европейския кодекс задължение на България, като държава – членка, да „гарантира наличността на поне минимален набор от услуги за всички крайни ползватели и на достъпни цени за потребителите, когато рискът от социална изолация, породен от липсата на такъв достъп, пречи на гражданите да участват пълноценно в икономическия и социалния живот“.</p> <p>Коментари и предложения</p> <p>В самото начало бихме искали да изразим принципна подкрепа за направеното законодателно предложение за намаляване на данъчната основа и дължимия ДДС в случаите, в които доставчикът не е получил плащане от клиента си и вземането е станало окончателно или вероятно несъбираемо. Действително, България е единствената държава–членка, която все още не е съобразила законодателството си с практиката на Съда на Европейския съюз (СЕС) по посочената материя. Бързото разрешаване на този проблем е пряко свързано с конкурентоспособността на българските предприятия, които единствено нямат право да извършват корекции на данъчната основа, и за разлика от конкурентите си в другите държави на ЕС, поемат като разход несъбрания от клиенти данък. Необходимо е, обаче, да се отбележи, че сега предлаганите текстове на чл. 78, ал. 2, чл. 115, ал. 8 – ал. 12 и § 35 от ПЗР на проекта за изменение на ЗДДС (Законодателния проект), от една страна, не въвеждат пълно и точно всички аспекти на решенията на СЕС, при което и след приемането на проекта в този му вид, законодателството на България ще продължи да противоречи на правото на ЕС. От втора страна, предложеният Законодателен проект изобщо не отчита положението на доставчици (като Виваком, както и това на доставчиците на</p>		
--	--	--	--

	<p>обществени комунални доставки), които предоставят универсални услуги или доставки при регулирани условия на населението със задължение за предоставяне на всички лица.</p> <p>В тази връзка е необходимо да бъдат отчетени следните аспекти:</p> <p>1. Намаляване на данъчната основа на доставки към данъчно незадължени лица, документиращи от доставчика с отчет за извършени продажби: Законодателният проект не отчита обстоятелството, че получателят по доставката може да е данъчно незадължено лице, което не е ползвало данъчен кредит и че доставката към него може да е била документирана от него не чрез издаването на фактура, а чрез отчет за извършени продажби. В съответствие с разпоредбата на чл. 113, ал. 3, т. 1 от ЗДДС доставчикът няма задължението да издава фактури към данъчно незадължени лица и обичайно документираща такива доставки чрез отчет за извършени продажби съгласно чл. 119 от ЗДДС. Понастоящем Законодателният проект изисква задължително издаване на кредитни известия и по същество не дава възможност на горните доставчици да коригират данъчната основа. Според практиката на СЕС, обаче, разпоредбата на член 90, параграф 1 от Директива 2006/112 „задължава държавите членки да намалят данъчната основа и следователно размера на дължимия от данъчнозадълженото лице ДДС всеки път когато след сключването на сделка данъчнозадълженото лице не е получило отчасти или изцяло насреещната престация. Според СЕС „тази разпоредба представлява израз на основния принцип на Директива 2006/112, че данъчната основа се състои от действително получената насрееща престация, от който пряко следва, че данъчната администрация не може да събира ДДС в размер, надвишаващ получения от данъчнозадълженото лице“</p>		
--	--	--	--

	<p>1. Тази практика е изцяло приложима за случаите, в които получателят по доставката е данъчнонезадължено лице, на което доставчикът не е издал фактура. Следователно, практиката на СЕС налага на доставчиците на стоки и услуги към данъчнонезадължени лица да бъде дадена идентична възможност да намалят данъчната основа и начисления ДДС, независимо че доставката не е била документирана с фактура и съответно – че за тази доставка няма как да бъде издадено кредитно известие. При това според нас е наложително в Законодателния проект да бъдат направени изменения, така че доставчиците на стоки и услуги към данъчнонезадължени лица да могат да коригират данъчната основа чрез коригиращ отчет за продажби по реда на чл. 119 от ЗДДС. В тази връзка предлагаме разпоредбата на чл. 119 от ЗДДС да бъде допълнена с нова ал. 5, както следва:</p> <p>.....</p> <p><i>(5) За доставки, документиращи от доставчика по реда на настоящата разпоредба, по които доставчикът не е получил или е получил частично плащане от клиента, доставчикът може да намали данъчната основа и начисленият данък при условията на чл. 115, ал. 8 – ал. 11 чрез издаване на отчет за продажби, в който отразява корекциите на данъчната основа и данъка с отрицателен знак.</i></p> <p>.....</p> <p>Алтернативно на предложените варианти за корекция чрез кредитно известие или отчет за извършени продажби, корекцията може да се извършва чрез протокол по чл. 117 от ЗДДС.</p> <p>Наложената практика в търговския оборот е издаването на кредитно известие да се приема като равносилно на намаляване на цената/вземането. В случая на пълно или частично</p>		
--	--	--	--

	<p>неплащане обаче няма намаляване на цената/вземането. Длъжникът продължава да дължи пълния размер на вземането и при последващи плащания ДДС, който е бил преди това коригиран следва да бъде внесен.</p> <p>2. <i>Материално-правни условия за окончателна несъбираемост на вземането (предложен текст на чл. 115, ал. 10 от ЗДДС):</i> Сега предложената разпоредба на чл. 115, ал. 10 урежда материално-правните условия, при настъпването на които вземането се счита за окончателно несъбираемо. Аналогично на изложеното в т. 1 по-горе, предвидените условия за окончателна несъбираемост не отчитат обстоятелството, че получателят по доставката би могъл да бъде данъчнонезадължено физическо лице – потребител (което не би могло да бъде обявено в несъстоятелност или заличено чрез ликвидация, но може да е починало). Единствената материално-правна хипотеза за окончателна несъбираемост на вземания от данъчнонезадължени получатели, предвидена понастоящем в Законодателния проект, е тази в т. 1 на чл. 115, ал. 10 – вземането е погасено по давност и са налице доказателства за неуспешно проведено изпълнително производство.</p> <p>Разпоредба на чл. 115, ал. 10, т. 1 от ЗДДС се характеризира с две условия (а) да е изтекла давността и (б) да е проведено неуспешно изпълнително производство. За да е проведено обаче каквото и да е било изпълнително производство, най-напред следва да бъде проведено съдебно исково производство срещу неизправния абонат. Това производство би отнело няколко години и завеждането му прекъсва давността. От влизане в сила на съдебното решение за осъждане на абоната тече нова давност, която всякога е петгодишна. С предприемането на всяко изпълнително действие срещу длъжника давността се прекъсва и започва да тече нова</p>		
--	--	--	--

	<p>изпълнителна давност, която също е петгодишна. Едва след изтичането на тази нова давност доставчикът ще може да коригира данъчната основа. Ако приемем, че в най-добрия случай съдебното и изпълнителното производство би отнело 4 – 5 години, а изтичането на давността от последното изпълнително действие – още 5 години, то доставчик на комунални услуги, като Виваком, би могъл да коригира данъчната основа и ДДС след много продължителен период от време от порядъка на 10 и повече години. Практиката на СЕС, обаче, не допуска коригирането на данъчната основа да се поставя в зависимост от национални процедури, които отнемат толкова продължителен период от време. На второ място, изискването за неуспешно проведено изпълнително производство, относно малки сметки за масово предоставяне на комунални стоки и услуги на потребители, ще доведе до необходимостта българската държава многократно да увеличи разходите си за системата си от съдилища и органи на принудителното изпълнение и до голямо социално недоволство, предвид на следното:</p> <p>Неплатените фактури и сметки от абонати на Виваком са от порядъка на 177 000 – 340 000 всяка година. Предвид на това само Виваком следва да инициира нови 100 000 – 200 000 съдебни дела всяка година (приемайки, че някои от абонатите имат повече от една неплатена сметка), а след тяхното приключване – още 100 000 – 200 000 нови изпълнителни дела годишно. При това Виваком не е единственият доставчик на комунални доставки за населението и ако всички такива доставчици образуват подобни дела в подобни обеми, то може да се очаква, че броят на допълнителните съдебни и изпълнителни дела, образувани вследствие на горното изискване, би надхвърлил няколко милиона на година. Според отчета за 2021 г. на най-големия и натоварен</p>		
--	---	--	--

	<p>първоинстанционен съд в страната – Софийски районен съд, същият съд през 2021 г. е разгледал общо 108 хил. граждански дела (която бройка включва и неисквите частни граждански производства, по които не се провеждат открити заседания). Следователно, след като Законодателният проект поставя като условие за окончателна несъбираемост воденето на изпълнителни производства срещу толкова голям брой потребители, то българската държава трябва да има готовността и финансовите ресурси да увеличи много значително капацитета на съдебните и изпълнителните органи.</p> <p>Следва също да се отбележи, че неплатените вземания от потребители по сметки и фактури за комунални доставки са малки по размер. Така например, обичайната стойност на една неплатена сметка на абонат – физическо лице е между 30 лева и 50 лева без ДДС. Минималната държавна такса за съдебно производство срещу абоната е 50 лева за една съдебна инстанция и в повечето случаи самата държавна такса вече превишава размера на вземането. При воденето на съдебните и изпълнителни производства длъжникът – потребител, би бил осъден за юрисконсултски или адвокатски възнаграждения, за такси по изпълнението (за всяко изпълнително действие) и за разноски, които кумулативно биха превишавали десетки пъти размера на неплатената му сметка. Масовото завеждане на съдебни искиове и изпълнителни производства от доставчици на комунални услуги срещу физически лица (за да могат да спазят условията на корекцията) би довело до осъждането на тези лица за държавни такси, съдебни и изпълнителни разноски надхвърлящи многократно размера на неплатеното от тях вземане.</p> <p>Такава ситуация разбираемо би довела до значително социално напрежение (какви ситуации възникнаха през 2016 – 2019 г. относно съдебни дела за потребителски сметки на</p>		
--	--	--	--

	<p>топлофикационни дружества.). В заключение на изложеното, предлаганата нова разпоредба на чл. 115, ал. 1, т. 10 от ЗДДС, от една страна, не гарантира на доставчиците на комунални услуги възможността в разумен срок да извършват корекция на данъчната основа и ДДС (както това се изисква от практиката на СЕС), а от друга – предполага допълнителни и непропорционално високи разходи за доставчиците (за финансиране на съдебни и изпълнителни производства за малки суми) и за държавата (за значително увеличаване на броя на съдиите, съдебните служители и необходимите им ресурси), които разходи са очевидно несъпоставими с евентуалните ползи за фиска от това решение. В тази връзка ние предлагаме проектът за изменение на разпоредбата на чл. 115, ал. 10, т. 1 да бъде променен в смисъл, аналогичен на чл. 37, ал. 1, т. 1 от ЗКПО, а именно:</p> <p>.....</p> <p><i>(10) Взemaneto се счита за окончателно несъбираемо в случаите, когато: 1. е изтекъл срок от три години за вземанията с тригодишен давностен срок или пет години за вземанията с петгодишен давностен срок, от момента, в който вземането е станало изискуемо</i></p> <p>.....</p> <p><i>3. Материално-правни условия за вероятна несъбираемост на вземането:</i> В практиката си СЕС изисква корекцията на данъчната основа да бъде допусната не само когато вземането е окончателно несъбираемо, но и тогава, когато същото е вероятно несъбираемо. При получаване на последващо плащане, доставчикът следва да увеличи данъчната основа с полученото плащане. СЕС посочва, че макар държавите – членки да могат, на основание чл. 273 от Директива 2006/112/ЕО, да въведат известни условия и формалности за упражняване на правото</p>		
--	--	--	--

	<p>на корекция, то тази свобода се упражнява „само в строго определените граници“, необходими за постигането на предвидената в чл. 273 от Директивата специфична цел. Наред с това, дерогация на член 90, параграф 1 от Директивата „не може да бъде обосновавана със съображения, различни от липсата на сигурност относно неплащането или неговата окончателност“².</p> <p>Следователно, когато държавата – членка въвежда условия и формалности за упражняване на корекцията, в частност – в хипотезата на вероятна несъбираемост, така поставяните условия и формалности могат да бъдат насочени само към установяване на това, че е вероятно доставчикът да не получи плащане.</p> <p>В случая, разпоредбата на чл. 115, ал. 11 от ЗДДС обуславя вероятната несъбираемост с (а) изтичането на 730-дневен срок от падежа на вземането (две години); (б) длъжникът да не разполага с активи, срещу които да бъде насочено принудително изпълнение (в) да няма промяна в стойността на активите на получателя по доставката между датата на извършване на доставката и изтичането на последващия 730-дневен срок и (г) вземането да не е било цедирано преди датата на издаване на кредитното известие.</p> <p>Част от горните условия представляват съображения, които не са насочени към установяването на ситуацията на вероятно неплащане, при което не са допустими или не са пропорционални според спомената по-горе практика на СЕС. Други от условията не отговарят на изискванията за ясно и недвусмислено формулиране на нормите в областта на данъчното облагане.</p> <p>В тази връзка трябва да се отбележи следното: На първо място, терминът „вероятна“ несъбираемост, в обичаен и в счетоводен смисъл сочи за събитие, за което има по-голяма от 50% възможност да настъпи (по-вероятно е събитието да</p>		
--	---	--	--

	<p>настъпи, отколкото не). Виваком и другите телекомуникационни оператори разполагат с данни за историческата събираемост на просрочени вземания по фактури и сметки след изтичане на една година от датата на падежа. Тези исторически данни сочат, че ако вземането не бъде платено в рамките на една година от падежа (през който период се провеждат активни процедури по приканване на длъжника да плати), то вероятността да бъде получено плащане след това е незначителна – 5% или по-малко. Поради тази причина същите вземания се обезценяват изцяло още при изтичането на една година от падежа им. Самите счетоводни стандарти изискват съответният оператор да направи преценка за вероятната несъбираемост на вземанията си по фактури и сметки и ако такава е налице – да обезценят съответните си вземания в несъбираемата им част. В тази връзка практиката на редица държави–членки (Кипър, Швеция, Нидерландия, Унгария и др.) обуславя корекцията от едногодишен срок от падежа на вземането, а за малки потребителски сметки – дори и от по-кратък шестмесечен срок (Португалия). Наред с това, в част от държавите-членки, като доказателство за вероятната несъбираемост на такива вземания, се изисква съответното вземане да е било обезценено или отписано в счетоводството или в отчета за доходите, като несъбираемо вземане. Следва да се отбележи също, че изискването за представяне на доказателства, че длъжникът не разполага с активи, срещу които да бъде насочено принудителното изпълнение, не съответства на особеностите на вземанията за малки потребителски сметки за комунални доставки поради вече описаните причини по т. 2 по-горе – както посочихме, воденето на принудителни изпълнения в тези случаи по принцип е неоправдано, както от гледна точка на разходите на държавния бюджет, така и от гледна точка на разходите на доставчиците. В</p>		
--	--	--	--

	<p>България не съществуват общи регистри на всички имуществва на лицата и на наложените върху тях тежести, при което доставчикът няма как да докаже, че лицето няма никакви активи или че активите му няма да могат да бъдат осребрени. С изключение на имущественото проучване в хода на принудително изпълнение няма и възможности за пълна имуществена проверка на длъжника. При това, въпросното условие не отговаря на принципите на пропорционалност, законност и правна сигурност, тъй като от една страна, прекомерно затруднява корекциите на данъчната основа от доставчика или ги прави невъзможни, а от друга - не определя ясно и недвусмислено доказателствата, които трябва да представи доставчикът. Такова условие би довело до многобройни правни спорове и значителна несигурност.</p> <p>Що се отнася до условието да няма промяна в стойността на активите, това условие противоречи на принципа на пропорционалност, тъй като е предвидено като общо условие и изключва автоматично определени хипотези от обхвата на правото на корекции по общ начин (а не е ограничено само до конкретни ситуации на измама, при които е налице доказано съгласуване на поведението на доставчика и получателя). При това, според практиката на СЕС въпросното условие се явява непропорционално условие, тъй като превишава предвидените в чл. 273 от Директива 2006/112/ЕО цели и изключва по общ начин корекциите в определени ситуации.</p> <p>Следва също да се отбележи, че условието стойността на имуществото на получателя да не е променено, очевидно цели да лиши от право на корекции доставчиците, които не са извършили кредитно проучване на клиентите си към момента на сключване на договора и са сключили договори с клиенти, непритежаващи достатъчно имуществва. Това условие ограничава обхвата</p>		
--	---	--	--

	<p>на корекциите само до случаите, в които изменението (като вероятно се има предвид влошаване) в имущественото състояние на получателя се е случило след датата на доставката. Поставянето на подобно условие не отчита обстоятелството, че някои предприятия, като Виваком, предоставят универсална услуга на абонати и/или имат задължения да приемат всяко предложение от клиент по типови предложения, утвърдени от КРС – тези предприятия не могат да отказват сключване на договори с клиенти на основание на това, че клиентите са бедни или социално-слаби лица, или предприятия с недостатъчна стойност на активите. Смисълът на универсалната услуга е именно да бъде осигурен минималният набор от електронни съобщителни услуги на всички крайни получатели, включително и на такива, които нямат достатъчно активи.</p> <p>Във връзка с изложеното ние предлагаме разпоредбата на чл. 115, ал. 11 да бъде изменена както следва (по отношение на всички доставчици или само на доставчиците, извършващи комунални доставки):</p> <p>.....</p> <p><i>(11) Несъбираемостта на вземането се счита за вероятна, ако вземането не е било платено или погасено по друг начин в период от не по-малко от 12 месеца от изтичане на срока за неговото изпълнение, установен в договора или фактурата, и доставчикът е обезценил или отписал вземането в счетоводството си като несъбираемо. Ако вземането е обезценено или отписано частично, за вероятно несъбираемо се счита частта от вземането, която е била обезценена.</i></p> <p>..... 4. Разпоредбата на чл. 115, ал. 12 от Законодателния проект:</p> <p>Законодателният проект, в чл. 115, ал. 10, т. 2 и т. 3 във връзка с чл. 115, ал. 8, предвижда от</p>		
--	--	--	--

	<p>една страна, че когато длъжникът е обявен в несъстоятелност или заличен след ликвидация, доставчикът извършва корекция на данъчната основа.</p> <p>От друга страна - чл. 115, ал. 9 от Законодателния проект предвижда, че в тези случаи не се издава кредитно известие (при което в Законодателния проект следва да бъде уреден начинът на извършване на корекцията без кредитно известие – например с протокол за намаляване на данъчната основа на доставчика).</p> <p>В противоречие с горните разпоредби, разпоредбата на чл. 115, ал. 12 предвижда, че доставчикът не извършва корекция по реда на ал. 8 в случаите по ал. 10, т. 2 и т. 3. При това, разпоредбата на чл. 115, ал. 12 очевидно противоречи на гореспоменатите разпоредби на чл. 115, ал. 8, ал. 9 и ал. 10, т. 2 и т. 3 и ги лишава от всякакъв полезен смисъл.</p> <p>Предвид на това, разпоредбата на чл. 115, ал. 12 от Законодателния проект следва да отпадне.</p> <p>Вместо тази разпоредба, би било препоръчително в Законодателния проект да бъде уредено по ясен начин, че ако доставчикът получи цялостно или частично плащане след датата на извършване на корекцията, той следва да извърши корекция на дължимия ДДС със сумата на включения данък в така полученото плащане.</p> <p><i>5. Разпоредбата на чл. 78, ал. 2 от Законодателния проект:</i> Предполага се, че с тази разпоредба България ще въведе за първи път разпоредбата на чл. 185 от Директивата 2006/112/ЕС относно коригиране на данъчен кредит от получателя по доставката в случай, че последният не е извършил плащане за доставката.</p> <p>Според текста на Законодателния проект такава корекция ще се изисква при вероятно неплащане или окончателно неплащане. При формулиране на текста на чл. 78, ал. 2 от Законодателния проект в него е допусната очевидна грешка – получателят по доставката няма вземане, а задължение и извършването на корекцията</p>		
--	--	--	--

	<p>на ползван данъчен кредит не може да се обуслова от окончателната или вероятна несъбираемост на вземане на получателя (каквото е настоящият текст на чл. 78, ал. 2). Този получател има неплатено задължение към доставчика, а не вземане от него. Получателят би следвало да коригира ползвания данъчен кредит в случаите, в които не е извършил плащане към доставчика.</p> <p>В тази връзка предлагаме разпоредбата на чл. 78, ал. 2 от Законодателния проект да бъде променена както следва:</p> <p>.....</p> <p><i>(2) Регистрирано лице – получател по облагаема доставка, е длъжно да намали размера на ползвания данъчен кредит при пълно или частично неплащане на дължимата за доставката сума, когато по отношение на неплатената от него сума са налице обстоятелствата по чл. 115, ал. 8 – ал. 11 от ЗДДС. Тази разпоредба не се прилага в случаите, в които данъкът по доставката е изискуем от получателя в съответствие с чл. 82, ал. 2 – ал. 6 от този закон.</i></p> <p><i>(3) Намалението на данъчния кредит се определя чрез следната формула:</i></p> $\text{НДК} = \frac{\text{НПС} \times \text{ДС}}{100 + \text{ДС}}$ <p><i>където:</i></p> <p><i>НДК е намалението на данъчния кредит;</i></p> <p><i>НПС е неплатената сума по фактурата;</i></p> <p><i>ДС е данъчната ставка, посочена във фактурата или данъчния документ за доставката.</i></p> <p>.....</p> <p>6. Разпоредбата на § 35 от ПЗР в Законодателния проект: Ние приветстваме и подкрепяме въвеждането на преходна разпоредба, която да уреди случаите, възникнали преди</p>		
--	--	--	--

	<p>предложените законодателни изменения. Разпоредбата на § 35 от ПЗР на Законодателния проект несъмнено ще е от съществена полза за предотвратяването и разрешаването на настоящи и бъдещи спорове, свързани с ненавременното въвеждане в националното право на разпоредбата на чл. 90 от Директива 2006/112/ЕО и на практиката на СЕС по нея.</p> <p>За пълнота бихме искали да отбележим, че скорошното решение на СЕС по дело C-507/20, FGSZ, дава ясен отговор на това, откога най-рано може да започне да тече предоставен от държавата – членка срок за упражняване от кредитора на правото му да намали данъчната основа. Според споменатото решение, <i>„когато държава членка е предвидила, че правото на даден кредитор да получи намаляване на данъчната основа по член 90 от Директивата за ДДС се погасява с давностен срок, този срок трябва да започне да тече не от датата на изпълнение на първоначално предвиденото задължение за плащане, а от датата, на която вземането е станало окончателно несъбираемо“</i>. Доколкото в настоящата практика на органите по приходите са налице случаи, в които се правят неправилни твърдения, че срокът по чл. 129, ал. 1 от ДОПК тече от датата на фактурата (твърдения, явно противоречащи на горното решение на СЕС) би било полезно да бъде отчетено горното решение на СЕС. Наред с това, следва да се отбележи, че тъй като българското право изобщо не даваше, а и сега не дава, възможност на доставчиците да извършват корекция на данъчната основа при окончателна или вероятна несъбираемост, то това право е упражнявано от доставчиците по реда на чл. 90, пар. 1 от Директива 2006/112/ЕО, която не предвижда срок за упражняването му. При това, на доставчик, който в миналото не е имал възможността да упражни въпросното право, поради неправилно</p>		
--	--	--	--

	<p>въвеждане на правото на ЕС, и който е упражнил това право на основание на споменатата разпоредба на чл. 90 от Директивата, не може да се противопоставя изтичането на национален срок.</p> <p>В заключение на изложеното изразяваме надежда, че ще отчетете горните коментари при изготвянето на окончателни текстове на Законодателния проект. В случай, че желаете да обсъдим съответните аспекти, моля да се свържете с Мирослава Кънчева.</p>		
--	--	--	--